Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►B ►C1 EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL, EURATOM) nr 966/2012, 25. oktoober 2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ◄

(ELT L 298, 26.10.2012, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 547/2014, 15. mai 2014	L 163	18	29.5.2014

Parandatud:

►C1 Parandus, ELT L 115, 6.5.2015, lk 43 (966/2012)

►C2 Parandus, ELT L 188, 16.7.2015, lk 55 (966/2012)

▼B

▼C1

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL, EURATOM) nr 966/2012,

25. oktoober 2012,

mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002

▼B

SISUKORD

ESIMENE OSA	**ÜLDSÄTTED**
I JAOTIS	REGULEERIMISESE, REGULEERIMISALA JA MÕISTED
Artikkel 1	Reguleerimisese
Artikkel 2	Mõisted
Artikkel 3	Teiseste õigusaktide kooskõla käesoleva määrusega
Artikkel 4	Ajavahemikud, kuupäevad ja tähtajad
Artikkel 5	Isikuandmete kaitse
II JAOTIS	EELARVEPÕHIMÕTTED
Artikkel 6	►C2 Eelarvepõhimõtete järgimine ◄
1. peatükk	**Ühtsuse ja eelarve õigsuse põhimõtted**
Artikkel 7	Eelarve sisu
Artikkel 8	Ühtsuse ja eelarve õigsuse põhimõtteid käsitlevad erieeskirjad
2. peatükk	**Aastasuse põhimõte**
Artikkel 9	Määratlus
Artikkel 10	Assigneeringute liik
Artikkel 11	Tulude ja assigneeringutega seotud raamatupidamine
Artikkel 12	Assigneeringute sidumine kulukohustustega
Artikkel 13	Assigneeringute tühistamine ja järgmisse eelarveaastasse ülekandmine
Artikkel 14	Sihtotstarbelise tulu järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eeskirjad
Artikkel 15	Assigneeringute vabastamine
Artikkel 16	Eelarve vastuvõtmise hilinemise korral kohaldatavad eeskirjad
3. peatükk	**Tasakaalu põhimõte**
Artikkel 17	Määratlus ja reguleerimisala
Artikkel 18	Eelarveaasta saldo

▼B

4. peatükk	**Arvestusühiku põhimõte**
Artikkel 19	Euro kasutamine
5. peatükk	**Kõikehõlmavuse põhimõte**
Artikkel 20	Määratlus ja reguleerimisala
Artikkel 21	Sihtotstarbeline tulu
Artikkel 22	Annetused
Artikkel 23	Mahaarvamist ja vahetuskursierinevuste korrigeerimist käsitlevad eeskirjad
6. peatükk	**Sihtotstarbelisuse põhimõte**
Artikkel 24	Üldsätted
Artikkel 25	Muude institutsioonide kui komisjoni ümberpaigutused
Artikkel 26	Komisjoni ümberpaigutused
Artikkel 27	Institutsiooni ümberpaigutusettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule
Artikkel 28	Erisätted ümberpaigutamiste kohta
Artikkel 29	Erisätete alusel toimuv ümberpaigutamine
7. peatükk	**Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõte**
Artikkel 30	Säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõte
Artikkel 31	Kohustuslik finantsselgitus
Artikkel 32	Eelarve täitmise sisekontroll
Artikkel 33	Kulutõhusad kontrollisüsteemid
8. peatükk	**Läbipaistvuse põhimõte**
Artikkel 34	Raamatupidamise aastaaruande, eelarve ja aruannete avaldamine
Artikkel 35	Vahendite saajaid käsitleva ja muu teabe avaldamine
III JAOTIS	EELARVE KOOSTAMINE JA STRUKTUUR
1. peatükk	**Eelarve koostamine**
Artikkel 36	Tulude ja kulude eelarvestus
Artikkel 37	Artiklis 200 osutatud asutuste eelarve prognoos
Artikkel 38	Eelarveprojekt
Artikkel 39	Eelarveprojekti kirjalik muutmisettepanek
Artikkel 40	Eelarve vastuvõtmisest tulenevad liikmesriikide kohustused

▼B

Artikkel 41	Paranduseelarve projektid
Artikkel 42	Eelarvestuste ja eelarveprojektide varane edastamine
2. peatükk	**Eelarve struktuur ja esitusviis**
Artikkel 43	Eelarve struktuur
Artikkel 44	Eelarve liigendus
Artikkel 45	Negatiivsete tulude kajastamise keeld
Artikkel 46	Eraldised
Artikkel 47	Negatiivreserv
Artikkel 48	Hädaabireserv
Artikkel 49	Eelarve esitusviis
Artikkel 50	►C2 Ametikohtade loetelusid käsitlevad eeskirjad ◄
3. peatükk	**Eelarvedistsipliin**
Artikkel 51	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga
Artikkel 52	Liidu õigusaktide kooskõla eelarvega
IV JAOTIS	EELARVE TÄITMINE
1. peatükk	**Üldsätted**
Artikkel 53	Eelarve täitmine usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt
Artikkel 54	Alusakt ja erandid
Artikkel 55	Eelarve täitmine muude institutsioonide kui komisjoni poolt
Artikkel 56	Eelarve täitmise volituste delegeerimine
Artikkel 57	Huvide konflikt
2. peatükk	**Eelarve täitmise viisid**
Artikkel 58	Eelarve täitmise viisid
Artikkel 59	Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega
Artikkel 60	Kaudne eelarve täitmine
Artikkel 61	►C2 Eelhindamine ja delegeerimislepingud ◄
Artikkel 62	Rakendusametid
Artikkel 63	Volituste delegeerimise piirangud

▼B

3. peatükk	**Finantsjuhtimises osalejad**
1. jagu	Ülesannete lahususe põhimõte
Artikkel 64	Ülesannete lahus
2. jagu	Eelarvevahendite käsutaja
Artikkel 65	Eelarvevahendite käsutaja
Artikkel 66	Eelarvevahendite käsutaja volitused ja ülesanded
Artikkel 67	Liidu delegatsioonide juhtide volitused ja ülesanded
3. jagu	Peaarvepidaja
Artikkel 68	Peaarvepidaja volitused ja ülesanded
Artikkel 69	Volitused, mida peaarvepidaja võib delegeerida
4. jagu	Avansikontode haldaja
Artikkel 70	Avansikontod
4. peatükk	**Finantsjuhtimises osalejate vastutus**
1. jagu	Üldeeskirjad
Artikkel 71	Finantsjuhtimises osalejate volituste tagasivõtmine ja kohustuste peatamine
Artikkel 72	Eelarvevahendite käsutaja vastutus ebaseadusliku tegevuse, pettuse või korruptsiooni korral
2. jagu	Vastutavate eelarvevahendite käsutajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
Artikkel 73	Eelarvevahendite käsutajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
3. jagu	Peaarvepidajate ja avansikontode haldajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
Artikkel 74	Peaarvepidajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
Artikkel 75	Avansikontode haldajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
5. peatükk	**Tulutoimingud**
1. jagu	Omavahendite kättesaadavaks tegemine
Artikkel 76	Omavahendid
2. jagu	Saadaolevate summade eelarvestus
Artikkel 77	Saadaolevate summade eelarvestus
3. jagu	Saadaolevate summade kindlaksmääramine
Artikkel 78	Saadaolevate summade kindlaksmääramine
4. jagu	Sissenõudmise kinnitamine
Artikkel 79	Sissenõudmise kinnitamine
5. jagu	Sissenõudmine

▼B

Artikkel 80	Sissenõudmise eeskirjad
Artikkel 81	Aegumistähtaeg
Artikkel 82	Liidu nõuete käsitlemine liikmesriikides
Artikkel 83	Komisjoni määratud trahvid, rahalised karistused ja kogunenud intressid
6. peatükk	**Kulutoimingud**
Artikkel 84	Rahastamisotsus
1. jagu	Kulukohustuste võtmine
Artikkel 85	Kohustuste liigid
Artikkel 86	Kohustuste suhtes kohaldatavad eeskirjad
Artikkel 87	Kohustuste suhtes kohaldatavad kontrollid
2. jagu	Kulude tõendamine
Artikkel 88	Kulude tõendamine
3. jagu	Kulude kinnitamine
Artikkel 89	Kulude kinnitamine
4. jagu	Kulude maksmine
Artikkel 90	Maksete liigid
Artikkel 91	Maksete tegemine kättesaadavate vahendite piires
5. jagu	Kulutoimingute tähtajad
Artikkel 92	Tähtajad
7. peatükk	**IT-süsteemid ja e-haldus**
Artikkel 93	Toimingute elektrooniline haldamine
Artikkel 94	Dokumentide edastamine
Artikkel 95	e-haldus
8. peatükk	**Halduspõhimõtted**
Artikkel 96	Hea haldus
Artikkel 97	Õiguskaitsevahenditele osutamine
9. peatükk	**Siseaudiitor**
Artikkel 98	Siseaudiitori ametisse nimetamine
Artikkel 99	Siseaudiitori volitused ja ülesanded
Artikkel 100	Siseaudiitori sõltumatus

▼B

V JAOTIS	AVALIKUD HANKED
1. peatükk	**Üldsätted**
1. jagu	Reguleerimisala ja lepingute sõlmimise põhimõtted
Artikkel 101	Avaliku hanke lepingute määratlus
Artikkel 102	Avaliku hanke lepingute suhtes kohaldatavad põhimõtted
2. jagu	Avalikustamine
Artikkel 103	Avaliku hanke lepingute avalikustamine
3. jagu	Hankemenetlused
Artikkel 104	Hankemenetlused
Artikkel 105	Hankedokumentide sisu
Artikkel 106	Hankemenetluses osalemisest kõrvalejätmise kriteeriumid
Artikkel 107	Hankemenetlusest kõrvalejätmise kriteeriumid
Artikkel 108	Menetlusest kõrvalejätmise juhtumeid käsitlev keskandmebaas
Artikkel 109	Haldus- ja rahalised karistused
Artikkel 110	Lepingu sõlmimisel kohaldatavad hindamiskriteeriumid
Artikkel 111	Pakkumuste esitamine
Artikkel 112	Võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõte
Artikkel 113	Lepingu sõlmimise otsus
Artikkel 114	Hankemenetluse tühistamine
4. jagu	Tagatised ja parandusmeetmed
Artikkel 115	Tagatised
Artikkel 116	Vigade, eeskirjade eiramiste ja pettuse esinemine menetluses
2. peatükk	**Institutsioonide poolt nende endi arvel sõlmitavate lepingute suhtes kohaldatavad sätted**
Artikkel 117	Hankija
Artikkel 118	Kohaldatavad piirmäärad
Artikkel 119	Hankemenetluses osalemise kord
Artikkel 120	Maailma Kaubandusorganisatsiooni hankelepingute sõlmimise kord
VI JAOTIS	TOETUSED
1. peatükk	**Toetuste ulatus ja vorm**
Artikkel 121	Toetuste ulatus
Artikkel 122	Toetusesaajad

▼B

Artikkel 123	Toetuste vorm
Artikkel 124	Ühekordsed maksed, ühikuhinnad ja kindlamääralised maksed
2. peatükk	**Põhimõtted**
Artikkel 125	Toetuste suhtes kohaldatavad üldpõhimõtted
Artikkel 126	Rahastamiskõlblikud kulud
Artikkel 127	Mitterahaline kaasrahastamine
Artikkel 128	Läbipaistvus
Artikkel 129	Toetuste mittekumuleerumise põhimõte
Artikkel 130	Tagasiulatuva jõu puudumise põhimõte
3. peatükk	**Toetuse andmise menetlus**
Artikkel 131	Toetustaotlused
Artikkel 132	Valiku- ja hindamiskriteeriumid
Artikkel 133	Hindamismenetlus
4. peatükk	**Maksmine ja järelevalve**
Artikkel 134	Eelmaksetagatis
Artikkel 135	Toetuste maksmine ja järelevalve
Artikkel 136	Andmete säilitamise tähtajad
5. peatükk	**Rakendamine**
Artikkel 137	Rakenduslepingud ja rahaline toetus kolmandatele isikutele
VII JAOTIS	AUHINNAD
Artikkel 138	Üldeeskirjad
VIII JAOTIS	RAHASTAMISVAHENDID
Artikkel 139	Reguleerimisala
Artikkel 140	Rahastamisvahendite suhtes kohaldatavad põhimõtted ja tingimused
IX JAOTIS	RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE ESITAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUS
1. peatükk	**Raamatupidamise aruande esitamine**
Artikkel 141	Raamatupidamise aastaaruande struktuur
Artikkel 142	Eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne
Artikkel 143	Raamatupidamise aastaaruannet reguleerivad eeskirjad
Artikkel 144	Raamatupidamispõhimõtted
Artikkel 145	Finantsaruanded
Artikkel 146	Eelarve täitmise aruanded

▼B

Artikkel 147	Esialgne raamatupidamise aastaaruanne
Artikkel 148	Lõpliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande heakskiitmine
2. peatükk	**Teave eelarve täitmise kohta**
Artikkel 149	Eelarveliste tagatiste ja riskide aruanne
Artikkel 150	Teave eelarve täitmise kohta
3. peatükk	**Raamatupidamisarvestus**
1. jagu	Üldsätted
Artikkel 151	Raamatupidamissüsteem
Artikkel 152	Ühised nõuded institutsioonide raamatupidamissüsteemi kohta
2. jagu	Üldine raamatupidamisarvestus
Artikkel 153	Üldine raamatupidamisarvestus
Artikkel 154	Üldise raamatupidamisarvestuse kirjed
Artikkel 155	Raamatupidamisarvestuse korrigeerimised
3. jagu	Eelarve raamatupidamisarvestus
Artikkel 156	Eelarve raamatupidamisarvestus
4. peatükk	**Vara inventarinimestikud**
Artikkel 157	Inventarinimestikud
X JAOTIS	VÄLISAUDIT JA EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE
1. peatükk	**Välisaudit**
Artikkel 158	Kontrollikoja tehtav välisaudit
Artikkel 159	Auditeerimiseeskirjad ja -menetlused
Artikkel 160	Väärtpaberite ja raha kontrollimine
Artikkel 161	Kontrollikoja juurdepääsuõigus
Artikkel 162	Kontrollikoja aastaaruanne
Artikkel 163	Kontrollikoja eriaruanded
2. peatükk	**Eelarve täitmisele heakskiidu andmine**
Artikkel 164	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse ajakava
Artikkel 165	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus
Artikkel 166	Järelmeetmed
Artikkel 167	Euroopa välisteenistust käsitlevad erisätted

▼B

TEINE OSA	**ERISÄTTED**
I JAOTIS	EUROOPA PÕLLUMAJANDUSE TAGATISFOND
Artikkel 168	Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi käsitlevad erisätted
Artikkel 169	EAGFi eraldistega seotud kulukohustused
Artikkel 170	EAGFi assigneeringutega seotud üldised esialgsed kulukohustused
Artikkel 171	EAGFiga seotud eelarveliste kulukohustuste võtmise ajakava
Artikkel 172	EAGFi kulude kajastamine raamatupidamisarvestuses
Artikkel 173	EAGFi assigneeringute ümberpaigutamine
Artikkel 174	EAGFiga seotud sihtotstarbelised tulud
II JAOTIS	STRUKTUURIFONDID, ÜHTEKUULUVUSFOND, EUROOPA KALANDUSFOND, EUROOPA MAAELU ARENGU PÕLLUMAJANDUSFOND, VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA FONDID, MILLE PUHUL EELARVE TÄITMINE TOIMUB KOOSTÖÖS LIIKMESRIIKIDEGA, NING EUROOPA ÜHENDAMISE RAHASTU
Artikkel 175	Erisätted
Artikkel 176	Kulukohustuste assigneeringute jaotusest kinnipidamine
Artikkel 177	Rahaliste toetuste maksmine ning vahemaksete ja tagasimaksete tegemine
Artikkel 178	Assigneeringute vabastamine
Artikkel 178a	Kulukohustuste assigneeringute ülekandmine Euroopa ühendamise rahastu puhul
Artikkel 179	Assigneeringute ümberpaigutamine
Artikkel 180	Projektide juhtimine, valik ja auditeerimine
III JAOTIS	TEADUSUURINGUD
Artikkel 181	Teadusuuringuteks ettenähtud vahendid
Artikkel 182	Teadusuuringuteks ettenähtud vahenditega seotud kulukohustused
Artikkel 183	Teadusuuringute Ühiskeskus
IV JAOTIS	VÄLISTEGEVUS
1. peatükk	**Üldsätted**
Artikkel 184	Välistegevus
2. peatükk	**Meetmete rakendamine**
1. jagu	Üldsätted
Artikkel 185	Välismeetmete rakendamine
2. jagu	Eelarvetoetus ja mitme rahastajaga usaldusfondid
Artikkel 186	Eelarvetoetuse kasutamine
Artikkel 187	Liidu välistegevuse usaldusfondid

▼B

3. jagu	Muud eelarve täitmise viisid
Artikkel 188	Välismeetmete rakendamine kaudse eelarve täitmise raames
Artikkel 189	Välismeetmete rakendamist käsitlevad rahastamislepingud
3. peatükk	**Hanked**
Artikkel 190	Välistegevuse valdkonna hanked
Artikkel 191	Hankemenetluses osalemise eeskirjad
4. peatükk	**Toetused**
Artikkel 192	Välistegevuse täies ulatuses rahastamine
Artikkel 193	Välistegevuse toetuste suhtes kohaldatavad eeskirjad
5. peatükk	**Raamatupidamise aastaaruande auditeerimine**
Artikkel 194	Välistegevuse auditeerimine liidu tasandil
V JAOTIS	EUROOPA AMETID
Artikkel 195	Euroopa ametid
Artikkel 196	Euroopa ametite assigneeringud
Artikkel 197	Euroopa ametite eelarvevahendite käsutaja
Artikkel 198	Institutsioonidevaheliste Euroopa ametite raamatupidamisarvestus
Artikkel 199	►C2 Eelarvevahendite käsutaja volituste delegeerimine institutsioonidevahelistele Euroopa ametitele ◄
Artikkel 200	Teenuste osutamine kolmandatele isikutele
VI JAOTIS	HALDUSASSIGNEERINGUD
Artikkel 201	Üldsätted
Artikkel 202	Kulukohustused
Artikkel 203	Haldusassigneeringuid käsitlevad erisätted
VII JAOTIS	EKSPERDID
Artikkel 204	Tasustatud väliseksperdid
KOLMAS OSA	**LÕPP- JA ÜLEMINEKUSÄTTED**
Artikkel 205	Üleminekusätted
Artikkel 206	Euroopa Parlamendi ja nõukogu teabenõuded
Artikkel 207	Piirmäärad ja summad
Artikkel 208	Raamfinantsmäärus ELi toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu alusel asutatud asutustele
Artikkel 209	Näidisfinantsmäärus asutustele, mis põhinevad avaliku ja erasektori partnerlusel
Artikkel 210	Delegeeritud volituste rakendamine

▼B

Artikkel 211	Läbivaatamine
Artikkel 212	Kehtetuks tunnistamine
Artikkel 213	Läbivaatamine seoses Euroopa välisteenistusega
Artikkel 214	Jõustumine
LISA	VASTAVUSTABEL

Ühisavaldus mitmeaastase finantsraamistikuga seotud küsimustes

Ühisavaldus hoonetega seotud kulude kohta seoses artikliga 203

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus artikli 203 lõike 3 kohta

▼B

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 322, koostoimes Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepinguga, eriti selle artikliga 106a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust ([1]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse kohta) ([3]) on mitu korda oluliselt muudetud. Kuna sellesse tuleb teha uusi muudatusi, sealhulgas selleks, et võtta arvesse Lissaboni lepingu jõustumist, tuleks määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 selguse huvides kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega.

(2) Määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 sätestati kõigis õigusaktides ja kõigi institutsioonide poolt järgitavad eelarvepõhimõtted ja finantseeskirjad, millega reguleeritakse liidu üldeelarve (edaspidi „eelarve”) koostamist ja täitmist, tagatakse usaldusväärne ja tõhus eelarve täitmine, kontroll ja liidu finantshuvide kaitse ning suurendatakse läbipaistvust. Kõnealuse määruse aluspõhimõtted, kontseptsioon ja struktuur, samuti eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aluspõhimõtted tuleks säilitada. Neist aluspõhimõtetest tehtavad erandid tuleks läbi vaadata ja neid kus vähegi võimalik lihtsustada, võttes arvesse seda, kas need on endiselt asjakohased ja annavad eelarve jaoks lisaväärtust, samuti seda, millist koormust need sidusrühmade jaoks põhjustavad. Finantseeskirjade põhielemendid, milleks on finantsjuhtimises osalejate roll, kontrollide integreerimine tegevtalituste tasandil, siseaudiitorid, tegevuspõhine eelarvestamine, raamatupidamispõhimõtete ja -eeskirjade moderniseerimine ning toetuste aluspõhimõtted, on vaja säilitada ja neid tugevdada.

(3) Kui käesoleva määrusega ei ole sätestatud teisiti, tuleks Euroopa Keskpank (EKP) käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta, arvestades tema eripära ja ülesandeid, eelkõige aga seda, et ta haldab oma rahalisi vahendeid iseseisvalt.

([1]) ELT C 145, 3.6.2010, lk 1.
([2]) Euroopa Parlamendi 23. oktoober 2012. aasta Seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 25. oktoober 2012. aasta otsus.
([3]) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

▼B

(4) Praktilisi kogemusi arvestades tuleks käesolevasse määrusesse lisada teatavad eeskirjad, et kaasas käia eelarve täitmise muutuvate vajadustega, nagu kaasrahastamine koos teiste rahastajatega, et suurendada välisabi tõhusust ning hõlbustada teatavate rahastamisvahendite, sealhulgas Euroopa Investeerimispangaga (EIP) kokkulepitute kasutamist, ning et soodustada avaliku ja erasektori partnerluste kaudu eelarve täitmist.

(5) Määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 piirduti aluslepingutega hõlmatud eelarve üldpõhimõtete ja finantseeskirjade sätestamisega, samal ajal kui rakendussätted sätestati komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruses (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad) ([1]), et õigusnormide tähtsuse järjekord oleks selgem ja et määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 oleks hõlpsamini loetav. ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt võidakse komisjonile seadusandliku aktiga delegeerida õigus võtta vastu muid kui seadusandlikke akte, mis ainult täiendavad või muudavad selle seadusandliku akti teatavaid mitteolemuslikke osi. Seda arvestades peaks mõned määrusega (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 kehtestatud sätted inkorporeerima käesolevasse määrusesse.

(6) Kriminaalasjades tehtav politseikoostöö ja õigusalane koostöö on muudetud teiste liidu poliitikavaldkondade ja sisemeetmete lahutamatuks osaks. Seetõttu ei ole enam alust kohaldada selles poliitikavaldkonnas spetsiifilisi finantssätteid ja need tuleks käesolevast määrusest välja jätta.

(7) Läbipaistvuse tagamiseks tuleks eelarvesse kanda liidu poolt sõlmitud laenutehingutega, seal hulgas Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi ja maksebilansi toetamise mehhanismiga tehtud tehingutega seotud tagatised.

(8) Eelmaksetelt kogunenud intresse käsitlevaid olemasolevaid eeskirju tuleks lihtsustada, sest need tekitavad ülemäärast halduskoormust nii vahendite saajatele kui ka komisjoni talitustele ja põhjustavad komisjoni talituste ning vahendite saajate vahel arusaamatusi. Selleks et eeskirju eelkõige toetusesaajate jaoks lihtsustada ja viia need kooskõlla usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, tuleks kaotada kohustus eelmaksetelt intresse arvestada ja need sisse nõuda. Siiski peaks olema võimalik lisada see kohustus delegeerimislepingusse, et eelmaksetelt kogunenud intresse saaks programmide jaoks uuesti kasutusse võtta, et neid intresse saaks maksetaotlustest maha arvata või et need intressid saaks sisse nõuda.

(9) Sihtotstarbelise tulu järgmisse eelarveaastasse ülekandmist käsitlevates eeskirjades tuleks võtta arvesse sihtotstarbelise välis- ja sisetulu erinevust. Selleks et pidada kinni rahastaja seatud eesmärgist, tuleks sihtotstarbeline välistulu automaatselt järgmisse eelarveaastasse üle kanda ja enne asjaomase programmi või

([1]) EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

▼B

meetmega seotud tegevuse lõpuleviimist ära kasutada. Kui sihtotstarbeline välistulu on saadud programmi või meetme rakendamise viimasel aastal, peaks saama seda kasutada ka jätkuprogrammi või -meetme rakendamise esimesel aastal. Sihtotstarbelist sisetulu peaks olema võimalik kanda järgmisse eelarveaastasse üle ainult üks kord, kui käesolevast määrusest ei tulene teisiti.

(10) Ajutiste kaheteistkümnendikega seoses seotud sätted tuleks eeskirjadega selgemalt reguleerida nii nende täiendavate kaheteistkümnendike arvu osas, mida võib taotleda, kui ka juhul, kui Euroopa Parlament otsustab vähendada ajutisi kaheteistkümnendikke ületavateks täiendavateks kuludeks ettenähtud ja nõukogu vastu võetud summasid.

(11) Sihtotstarbelise tulu suhtes kohaldatavat universaalsuspõhimõttest kõrvale kalduvat erandit tuleks muuta, et eristada ühelt poolt sihtotstarbelist sisetulu, mis tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiidetud assigneeringutest, ning teiselt poolt sihtotstarbelist välistulu, mis on kogutud rahastajatelt või eraldatud nende poolt teatava programmi või meetme jaoks. Välisrahastajatel peaks samuti olema võimalik kaasrahastada välistegevust, eriti humanitaarabioperatsioone, isegi juhul, kui alusaktis ei ole selline kaasrahastamine selgesõnaliselt ette nähtud.

(12) Selleks et sihtotstarbeline tulu oleks eelarveprojektis kajastatud läbipaistvamalt, tuleks ette näha, et eelarveprojekti tuleb kanda sellised sihtotstarbelise tulu summad, mille suurus on eelarveprojekti koostamise kuupäeva seisuga kindel.

(13) Sihtotstarbelisuse põhimõttega seoses tuleks assigneeringute ümberpaigutusi käsitlevaid sätteid vastavalt muuta, kuna enam ei eristata kohustuslikke ja mittekohustuslikke kulusid.

(14) Assigneeringute ümberpaigutamist reguleerivaid eeskirju tuleks kohandada ka muudatustega, mis tulenevad Lissaboni lepingu jõustumisest. Lisaks on hiljutised kogemused näidanud, et aasta lõpus toimuvat maksete assigneeringute ümberpaigutamist tuleb eelkõige struktuurifondide puhul paindlikumaks muuta. Eelarve täitmist on vaja parandada, eriti selliste maksete assigneeringute, sihtotstarbeliste tulude ja haldusassigneeringute puhul, mis jagunevad mitme jaotise vahel. Selleks tuleks ümberpaigutuste liigitust lihtsustada ja muuta teatavate ümberpaigutuste heakskiitmise menetlus paindlikumaks. Eelkõige on osutunud asjakohaseks ja tõhusaks säte, mis võimaldab komisjonil otsustada kasutamata assigneeringud rahvusvaheliste humanitaarkatastroofide ja -kriiside korral ümber paigutada. Nimetatud võimalust tuleks seepärast laiendada, nii et see hõlmaks ka pärast eelarveaasta 1. detsembrit toimuvaid samalaadseid sündmusi. Nimetatud juhtudel peaks komisjon läbipaistvuse huvides Euroopa Parlamenti ja nõukogu viivitamata teavitama oma otsusest kasutamata assigneeringud ümber paigutada.

▼B

(15) Usaldusväärse finantsjuhtimise sätetega seoses peaks volitatud eelarvevahendite käsutaja võtma seadusandlike aktide eelnõude koostamisel ning vastavate juhtimis- ja kontrollisüsteemide loomisel arvesse kontrolliga kaasnevat oodatavat vigade riski ja kulu ning kontrollist saadavat kasu. Volitatud eelarvevahendite käsutaja peaks kontrollide tulemustest ja kulust ning kasust kord aastas iga-aastases tegevusaruandes aru andma. Riiklike juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhususe huvides tuleb asutustel, mille liikmesriigid on määranud liidu vahendite haldamise ja kontrolli eest vastutama, esitada nende süsteemide kohta liidu vahendite haldajate kinnitused.

(16) ELi toimimise lepingu artiklis 15 sätestatud läbipaistvuse põhimõte, mille kohaselt peavad institutsioonid tegema oma tööd võimalikult avalikult, näeb liidu eelarve täitmise valdkonnas ette, et kodanikel peab olema võimalik teada saada, kus ja mis eesmärgil liidu rahalisi vahendeid kasutatakse. Selline teave soodustab demokraatlikku arutelu, aitab kodanikel osaleda liidu otsustusprotsessis ning tugevdab institutsioonilist kontrolli ja järelevalvet liidu kulude üle. Sellised eesmärgid tuleks saavutada, avaldades soovitatavalt moodsaid kommunikatsioonivahendeid kasutades asjakohase teabe lõplike töövõtjate ja liidu vahenditest toetust saavate lõplike toetusesaajate kohta, võttes arvesse nende töövõtjate ja toetusesaajate õiguspäraseid huve konfidentsiaalsuse ja turvalisusega seoses ning füüsiliste isikute puhul nende õigust eraelu puutumatusele ja isikuandmete kaitsele. Institutsioonid peaksid seetõttu kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega kohaldama teabe avaldamise suhtes valikulist lähenemisviisi. Avaldamisega seotud otsused peaksid põhinema asjakohastel kriteeriumidel, et anda sisulist teavet.

(17) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 316 tuleks Euroopa Ülemkogu ja nõukogu vahendid ette näha ühes ja samas eelarvejaos.

(18) Käesolevas määruses tuleks kajastada ELi toimimise lepingu kohast iga-aastast eelarvemenetlust.

(19) Seoses eelarve koostamisega on oluline üheselt kindlaks määrata komisjoni koostatava eelarveprojekti struktuur ja esitusviis. Eelarveprojekti ette lisatava üldise sissejuhatuse sisu tuleks kirjeldada täpsemalt. Samuti on vajalik lisada säte, mis sisaldab järgnevate aastate finantsplaneeringut, ning säte, milles käsitletakse komisjoni võimalust esitada töödokumente eelarvetaotluste toetamiseks.

(20) Seoses ühise välis- ja julgeolekupoliitika eripäradega tuleks ajakohastada seda, millises vormis võivad alusaktid ELi toimimise lepingu ja ELi lepingu V ja VI jaotise alusel esineda. Lisaks tuleks kohandada välistegevuse valdkonna ettevalmistavate meetmete vastuvõtmise menetlust nii, et see oleks kooskõlas ELi toimimise lepinguga.

(21) Eelarve täitmise viiside suhtes kohaldatavad eeskirjad, mis eelkõige reguleerivad eelarve täitmise volituste delegeerimist kolmandatele isikutele, on muutunud aastate jooksul liiga keeruliseks ja neid peaks lihtsustama. Samal ajal peaks säilitama kolmandatele isikutele delegeerimise algse eesmärgi, nimelt et

▼B

ükskõik millisel viisil eelarvet ka ei täidetaks, tagatakse kulude kandmisel komisjoni talitustelt oodatavaga samaväärne kontrolli ja läbipaistvuse tase.

►C2 (22) Seetõttu peaks selgelt eristama olukordi, kus eelarvet täidetakse otseselt komisjoni või tema rakendusametite poolt, olukordadest, kus koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames täidavad eelarvet liikmesriigid, ja olukordadest, kus eelarvet täidetakse kaudselt kolmandate isikute kaudu. ◄ See peaks võimaldama ühtlustatud korra kehtestamist koostöös liikmesriikidega toimuva ja kaudse eelarve täitmise suhtes, mida võib kohandada kooskõlas valdkondlike eeskirjadega, eelkõige juhul, kui eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega. Sellise ühtlustatud korraga peaks eeskätt ette nägema aluspõhimõtted, mida komisjon järgib, kui ta otsustab eelarvet täita koostöös liikmesriikidega või kaudselt, ja aluspõhimõtted, mida järgivad isikud, kellele eelarve täitmisega seotud ülesanded on delegeeritud. Komisjonil peaks olema võimalik kohaldada liidu eeskirju ja menetlusi või aktsepteerida volitatud isikute ja üksuste eeskirjade ja menetluste kohaldamist, juhul kui viimane tagab liidu finantshuvide samaväärse kaitse. Osana komisjoni järelevalveülesannetest on samuti vaja ette näha kontrolli- ja auditikohustused, sealhulgas raamatupidamise aastaaruande kontrollimine ja heakskiitmine, kõigi eelarve täitmise viiside tarvis.

(23) Eelhindamise eeskirju, mida kohaldatakse kaudse eelarve täitmise korral üksuste ja isikute suhtes, kellele on delegeeritud eelarve täitmisega seotud ülesanded, tuleks kohandada tagamaks, et kõik volitatud üksused ja isikud pakuksid liidu finantshuvidele kaitset, mis oleks käesoleva määruse kohaselt nõutavaga samaväärsel tasemel.

(24) Määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 185 kohaselt liidu asutustena institutsionaliseeritud avaliku ja erasektori partnerlustega saadud kogemused näitavad, et vahendite valiku suurendamiseks tuleks sätestada lisakategooriaid, kaasates asutused, mille eeskirjad on liidu institutsioonide suhtes kohaldatavatest paindlikumad ja erasektori partnerite jaoks hõlpsamini täidetavad. Sellised lisakategooriad peaksid hõlmama liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutusi ja alusaktiga asutatud asutusi, mille finantsreeglid austavad liidu vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks vajalikke põhimõtteid.

(25) ELi toimimise lepingu artikli 317 kohaldamiseks peaks käesolev määrus tugevdama liikmesriikide põhilisi kontrolli- ja auditeerimiskohustusi, mida nad peavad järgima, kui eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega, kuna nimetatud kohustused on praegu ette nähtud üksnes valdkondlikes eeskirjades. Seetõttu on vaja lisada sätted, millega kehtestatakse ühtne raamistik kõigile asjaomastele poliitikavaldkondadele ja liikmesriigi tasandil ühtsed haldusstruktuurid. See raamistik ei peaks looma täiendavaid kontrollistruktuure, vaid peaks võimaldama liikmesriikidel määrata asutused, kellele delegeeritakse liidu rahaliste vahendite rakendamine ja kontrollimine. Lisaks peaksid käesolevas määruses sisalduma sätted nende struktuuride ühised juhtimis- ja kontrollikohustuste kohta, iga-aastane liidu vahendite haldaja kinnitus,

▼B

millega juhid võtavad vastutuse neile delegeeritud liidu vahendite haldamise eest, raamatupidamise aastaaruande kontrollimine ja heakskiitmine ning komisjoni rakendatavad maksete peatamise ja parandusmeetmete mehhanismid, et luua ühtne õigusraamistik, millega parandatakse ka üldist õiguskindlust ning kontrolli- ja parandusmeetmete tõhusust, samuti liidu finantshuvide kaitset. Üksikasjalikud sätted peaksid jääma valdkondlikesse määrustesse. Ühtse auditi põhimõtte kohaselt ja mitmekordsete kontrollide tõttu tekkiva lisahalduskoormuse vähendamiseks võivad liikmesriigid esitada komisjonile kinnitusi, millele on vastavalt liikmesriikide põhiseadusest tulenevatele nõuetele alla kirjutatud nõuetekohasel riiklikul või piirkondlikul tasandil.

(26) Tuleks täpsustada teatavate volitatud eelarvevahendite käsutaja ülesannetega seotud sätteid, eelkõige volitatud eelarvevahendite käsutaja kehtestavate eel- ja järelkontrolli ning tema aruandekohustustega seonduvaid sätteid. Seda silmas pidades tuleks ajakohastada volitatud eelarvevahendite käsutaja iga-aastase tegevusaruande sisu kooskõlas tavaga, mille kohaselt see peaks sisaldama nõutavat finants- ja haldusteavet, mis toetab volitatud eelarvevahendite käsutaja kinnitavat avaldust oma ülesannete täitmise kohta.

(27) Selgitada tuleks komisjoni peaarvepidaja kohustusi, eelkõige tuleks täpsustada, et komisjoni peaarvepidaja on ainus isik, kellel on õigus kehtestada raamatupidamiseeskirjad ja ühtlustatud kontoplaan, samal ajal kui kõigi teiste institutsioonide peaarvepidajad kehtestavad oma institutsioonis kohaldatava raamatupidamisarvestuse korra.

(28) Selleks et hõlbustada teatavate programmide ja meetmete rakendamist, mis on delegeeritud eelkõige finantseerimisasutustele, tuleks käesolevas määruses sätestada usalduskontode avamise võimalus. Sellised pangakontod tuleks avada komisjoni nimel ja eest finantseerimisasutuse arvepidamises. Kõnealune finantseerimisasutus peaks neid haldama eelarvevahendite käsutaja vastutusel ja neid peaks olema võimalik avada ka muudes vääringutes peale euro.

(29) Seoses tulutoimingutega on vaja ühtlustada saadaolevate summade eelarvestuse suhtes kohaldatavaid eeskirju, et võtta arvesse eelarve vajadusi. Registreerimist peaks nõudma, kui tulu oodatakse teatava tõenäosuse astmega ja kui seda saab piisavalt ligilähedaselt numbriliselt väljendada. Lihtsustamise huvides tuleks lisada mõned erisätted saadaolevate summade eelarvestuse korrigeerimise või tühistamise korra kohta.

▼B

(30) Sissenõudmise eeskirju tuleks muuta selgemaks ja rangemaks. Eelkõige tuleks täpsustada, et kindlaksmääratud saadaoleva summa tühistamine ei tähenda, et liit loobuks oma kindlaksmääratud nõudest. Lisaks sellele ei tohiks liikmesriigid liidu finantshuvide kaitse tugevdamiseks käsitleda liidu vahendite tagasimaksenõudeid ebasoodsamalt, kui käsitletakse nende territooriumil avalik-õiguslike üksuste nõudeid.

(31) Võttes arvesse vajadust vähendada riske, mis on seotud trahvidest, karistustest ja sanktsioonidest laekunud esialgse iseloomuga summade ning neist tuleneva võimalikku tulu haldamisega, tuleks need summad eelarvetuluna kajastada niipea kui võimalik, ent kõige hiljem sellele aastale järgneval aastal, mil on ammendatud kõik õiguskaitsevahendid, mida saab nende määramise otsuste vastu rakendada.

►C2 (32) Kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega tuleks lisada selgitus eri liiki maksete kohta. ◄ Lisaks peaks vastutav eelarvevahendite käsutaja eelmakseid korrapäraselt tasaarvestama kooskõlas komisjoni peaarvepidaja kehtestatud raamatupidamiseeskirjadega. Sel eesmärgil tuleks lepingutesse, toetuse andmise otsustesse, toetuslepingutesse ja delegeerimislepingutesse lisada asjakohased sätted.

(33) Käesoleva määrusega tuleks toetada e-valitsuse eesmärki ning eelkõige institutsioonide ja kolmandate isikute vahelises teabevahetuses elektrooniliste andmete kasutamist.

(34) Teatavatel tingimustel tuleks lubada korraldada Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riikide või liidu kandidaatriikide ühiseid hankemenetlusi.

▼C2

(35) Menetlusest kõrvalejätmise, eelkõige hankemenetluses osalemisest kõrvalejätmise eeskirju tuleks täiustada, et tugevdada liidu finantshuvide kaitset.

▼B

(36) Et EKP ja EIP omavahendite kasutamine ***teenib*** liidu finantshuve, tuleks neile anda juurdepääs liidu finantshuvide kaitseks loodud menetlusest kõrvalejätmise juhtumeid käsitlevas keskandmebaasis sisalduvale teabele.

(37) Haldus- ja rahaliste karistuste kohaldamist käsitlevate, eelkõige avalike hangetega seotud otsuste avaldamiseks tuleks luua kindel õiguslik alus kooskõlas andmekaitse nõuetega. Andmekaitse ja õiguskindluse huvides ei tohiks selliste otsuste avaldamine aga olla kohustuslik.

▼C2

(38) Tagatiste esitamist ei tohiks enam töövõtjatelt automaatselt nõuda. See peaks põhinema riskianalüüsil.

▼B

(39) Õiguskindluse huvides tuleks täpsustada toetuste ja rahastamisvahendite kohaldamisala. ►C2 Ühelt poolt toetuste ning teiselt poolt rahastamisvahendite puhul kohaldatavate eritingimuste üksikasjalikum sõnastamine aitab maksimaalselt tõhustada nimetatud kahte tüüpi rahalise toetuse mõju. ◄

▼B

(40) Spetsiaalselt mingi meetme jaoks loodud üksuste suhtes kohaldatavaid toetuste andmise eeskirju tuleks kohandada, et soodustada liidu rahastamise kättesaadavust ning võimaldada toetusi hallata taotlejatel ja toetusesaajatel, kes on otsustanud liikmesriigi asjaomase õigusakti alusel asutatud partnerluse või rühmituse raames koos töötada, eriti kui valitud õiguslik vorm pakub kindlat ja usaldusväärset koostöökeskkonda. ►C2 Peale selle peaks, arvestades liidu piiratud finantsriske ning vajadust vältida täiendavate lepinguliste nõuete lisamist olemasolevatele struktuurinõuetele, olema ◄ üksustel, kes on toetusesaajaga seotud põhikapitali või õiguslike sidemete kaudu, õigus esitada hüvitamiseks rahastamiskõlblikke kulusid, ilma et nad peaksid täitma kõiki toetusesaaja suhtes kohaldatavaid kohustusi.

(41) Ühekordsete ja kindlamääralise maksete kasutamisel saadud kogemus näitab, et sellised rahastamisvormid lihtsustasid oluliselt haldusmenetlusi ning vähendasid suurel määral veariski. Lisaks on tulemuspõhine rahastamine osutunud teatud meetmete puhul asjakohaseks. Selles kontekstis tuleks ühekordsete maksete, ühikuhindade ja kindlamääraliste maksete alusel kindlaks määratud lihtsustatud vormis toetuse kasutamise tingimused paindlikumaks muuta. Eelkõige tuleks lubada iga toetusesaaja puhul eraldi kindlaks määratud summasid, seal hulgas summasid, mille toetusesaaja esitab hüvitamiseks vastavalt oma tavapärasele kuluarvestustavadele, et leevendada halduskoormust ning toetusesaaja kantavaid kulusid, mis on seotud liidule esitatavate finantsaruannetega.

(42) Et kaotada tõkked selliste inimeste osalemisel liidu toetusprogrammides, kellel on vajalikud teadmised, kuid puudub palgatulu, nagu näiteks need, kes töötavad väikestes struktuurides, tuleks toetuse andmise eeskirjade puhul võtta arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) poolt kohaldatavaid spetsiaalseid tasustamissüsteeme, mis on kindlaks määratud komisjoni 6. mai 2003. aasta soovituses 2003/361/EÜ, mis käsitleb mikroettevõtete, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust ([1]).

(43) Kasumi taotlemise keelu ja kaasrahastamise põhimõtet tuleks nüüd kohandada praktiliste kogemuste põhjal ja selliste põhimõtete lahkneva tõlgendamise ning kohaldamise põhjal, mis tekitab vigu ning kohati vastupidiseid tulemusi. Selleks, et toetusesaajatel oleks lihtsam aru anda ja et innustada neid rahastamisallikaid mitmekesistama, peaks kasumi määratlus hõlmama eelkõige rahastamiskõlblikke kulusid ja just nende kulude katmiseks kasutatavaid tulusid. Peale selle ei tohiks komisjon eeldada, et muud rahastajad ei nõua oma rahaliselt osaluselt teenitud kasumit sisse, ja peaks seetõttu sisse nõudma ainult oma toetusega proportsionaalse kasumi. Samuti on ilmnenud, et kahanevuse põhimõte

([1]) ELT L 124 20.5.2003, lk 36.

▼B

ei ole aidanud tõhusalt vähendada ohtu, et toetusesaajad sõltuvad liidu rahalistest vahenditest. Ühtlasi on kahanevuse põhimõtet pärast paljudes alusaktides vajalike erandite kohaldamist ja lihtsustatud vormis toetuste puhul märkimisväärselt harvem kasutatud. Nende puuduste tõttu tuleks tegevustoetuste suhtes kohaldatav kahanevuse nõue välja jätta.

(44) Madala maksumusega toetuste suhtes kohaldatavat korda tuleks veelgi lihtsamaks muuta, et piiratud haldusvahenditega üksustel, kes võivad esindada teatud toetusskeemide eelistatud sihtrühma ning olla asendamatud liidu eesmärkide saavutamisel, oleksid suuremad võimalused liidu rahalisi vahendeid kasutada.

(45) Õiguskindluse tagamiseks ning et kehtestada ühtne finantseeskirjade kogum, millele toetusesaajad võivad tugineda kõigi liidu programmide osas, tuleks käesolevas määruses sätestada rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid ja teatavate kulukategooriate suhtes kohaldatavad eritingimused ning nende ühetaoline kohaldamine.

(46) Tingimused, mille kohaselt võib kolmandatel isikutel lubada kaasrahastamiseks kasutada mitterahalist osalust ja mille alusel määrata nimetatud mitterahalise osaluse maksumus, tuleks ühtlustada, et vähendada veariski ja kohtuvaidlusi.

(47) ►C2 Läbipaistvuse huvides ning selleks, et võtta arvesse planeerimist mõjutavaid asjaolusid, tuleks toetuse taotlejatele toetustaotluste esitamise kutses teada anda, millal võib oodata toetuslepingu allkirjastamist või neile toetuse andmise otsuse teatavaks tegemist. ◄ Samal eesmärgil peaks käesolev määrus kehtestama võrdlusaja, mis põhineb kogemusel ja kehtestatud lihtsustamismeetmete mõjul.

(48) Kui tuvastatakse süsteemseid või korduvaid vigu, mis avaldavad olulist mõju paljudele toetustele, tuleks rangetel tingimustel lubada auditileidude laiendamist ka vigadest mõjutatud auditeerimata toetustele, et vähendada kohapealsete kontrollide ja auditite tekitatavat finants- ja halduskoormust. Komisjon peaks toetuste suhtes, mille puhul on kindlaks tehtud süsteemseid või korduvaid vigu, kasutama ainult vähendus- või tagasinõudmismäära ekstrapoleerimist ainult sel juhul, kui proportsionaalsete jõupingutustega ei ole võimalik ega mõistlik iga asjaomast toetust puudutavaid rahastamiskõlbmatuid kulusid täpselt kindlaks teha.

(49) Käesoleva määrusega tuleks toetusesaajatele kehtestada ühtne ajavahemik, mille jooksul toetusesaajad peaksid liidu toetustega seotud dokumente säilitama, et vältida lahknevaid või ebaproportsionaalseid lepingulisi tingimusi, andes samas siiski komisjonile ja kontrollikojale piisavalt aega sellistele andmetele ja dokumentidele juurdepääsu saamiseks ning liidu finantshuvide kaitseks vajalike järelkontrollide ja auditite läbiviimiseks.

(50) Teatavatel tingimustel tuleks laiendada toetusesaaja võimalust anda rahalist toetust kolmandatele isikutele, et hõlbustada selliste programmide nõuetekohast rakendamist, mis on suunatud muu hulgas suurele arvule füüsilistele isikutele, kelleni jõudmiseks on vaja mitmeastmelisi toetusi. Säilitada tuleks aga põhimõte, mille kohaselt ei tohi toetusesaaja kolmandatele isikutele rahalise

▼B

toetuse andmisel kaalutlusõigust ►C2 kasutada, eelkõige selleks, et vältida segadust toetusesaajatele antud võimaluse vahel kavandada ja rakendada omal vastutusel meetmeid, mis saavad rahastamiskõlblike tegevustena rahalist toetust, ning võimaluse vahel delegeerida eelarve täitmisega seotud ülesanded koostöös liikmesriikidega toimuva või kaudse eelarve täitmise raames teatavatele organitele, üksustele või isikutele. ◄

(51) Kuna auhinnad kujutavad endast hinnalist rahalise toetuse liiki, tuleks nende kasutamist hõlbustada ja nende suhtes kohaldatavaid eeskirju täpsustada, st auhinnad tuleks toetuste andmise korra alt välja jätta ning nende puhul tuleks kaotada side eeldatavate kuludega. Auhinnad ei sobi aga mitte kõigi liidu poliitiliste eesmärkide puhul ja seetõttu tuleks neid pidada muid rahastamisvahendeid, nagu toetusi, täiendavaks, mitte asendavaks vahendiks.

(52) Liidu vahendite mõju mitmekordistamisel võib olla koht rahastamisvahenditel, kui neid kasutatakse koos muude vahenditega või finantsvõimendusena. Kuna nimetatud rahastamisvahendeid ei saa käsitada teenuste ega toetustena, tuleks ette näha uus asjaomane rahalise toetuse liik. ►C2 Rahastamisvahendeid tuleks kasutada ainult rangetel tingimustel, et välistada eelarvele avalduvad ohud ja riigiabieeskirjadega vastuolus olevate turumoonutuste oht. ◄

(53) Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt kindlale programmile vastavaks aastaks heaks kiidetud assigneeringute raames tuleks rahastamisvahendeid kasutada täiendavate vahenditena ning nende kasutamine peaks põhinema eelhindamisel, millega tõendatakse, et rahastamisvahendid on liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks tõhusamad kui muud liidu rahastamisviisid, sh toetused.

(54) Rahastamisvahendid tuleks heaks kiita alusaktiga, milles määratakse eelkõige kindlaks rahastamisvahendi eesmärgid ja kestus. Kui rahastamisvahendid on kehtestatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ilma alusaktita, peaks need eelarves heaks kiitma Euroopa Parlament ja nõukogu.

(55) Esimese osa VIII jaotise alla võimalikult kuuluvad vahendid, nagu laenud, tagatised, omakapitaliinvesteeringud, kvaasiomakapitali investeeringud ja riskijagamisvahendid, peaksid olema määratletud. Riskijagamisvahendite määratlus peaks võimaldama hõlmata projektivõlakirjade krediidikvaliteedi parandamist, mis katab projekti võlateenindusega seotud riski ja leevendab võla või tagatise vormis võlakirjaomanike krediidiriski.

(56) Iga-aastased tagasimaksed, seahulgas kapitali tagasimaksed, vabastatud tagatised ja laenu põhisumma tagasimaksed tuleks lugeda sihtotstarbeliseks sisetuluks. Tulu, sealhulgas dividendid, kapitalikasum, tagatistasud, laenudelt ja usalduskontodel olevatelt summadelt teenitud intressid tuleks pärast halduskulude ja -tasude

▼B

mahaarvamist kanda üldeelarvesse. Käesolev määrus peaks sätestama rahastamisvahendite kasutamise põhimõtted ja tingimused ning eeskirjad liidu finantsvastutuse piiramise, pettuse ja rahapesu vastase võitluse, rahastamisvahendite kasutuselt kõrvaldamise ja aruandluse kohta.

(57) Raamatupidamise aastaaruande esitamist tuleks lihtsustada, sätestades, et liidu raamatupidamise aastaaruanne koosneb ainult konsolideeritud finantsaruannetest ja eelarve täitmise koondaruannetest. Samuti tuleks selgitada, et konsolideerimismenetlus hõlmab üksnes eelarvest rahastatavaid institutsioone, ELi toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu alusel ►C2 asutatud asutusi, kellel on juriidilise isiku staatus ja kes saavad eelarvest rahalist toetust, ning teisi asutusi, kelle raamatupidamise aastaaruanded ◄ kuuluvad peaarvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirjade kohaselt konsolideerimisele.

(58) Vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud raamatupidamisstandarditele, millel liidu raamatupidamiseeskirjad põhinevad, peaks pensionidega seotud kohustused ja muud töötajate õigustega seotud kohustused kajastuma liidu raamatupidamise aastaaruandes, need tuleks liidu bilansis eraldi välja tuua ning nende kohta tuleks finantsaruannete lisades esitada selgitused.

(59) Komisjoni peaarvepidaja ülesannete ja vastutuse selgeks eristamiseks nende institutsioonide ja asutuste peaarvepidajate ülesannetest ►C2 ja vastutusest, kes on asutatud ELi toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu alusel ning kellel on juriidilise isiku staatus ja kes saavad eelarvest rahalist toetust, ning teiste asutuste, kelle raamatupidamise aastaaruanded ◄ kuuluvad peaarvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirjade kohaselt konsolideerimisele, peaks iga institutsioon ja asutus koostama eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande ning saatma selle järgneva eelarveaasta 31. märtsiks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale.

(60) Liidu raamatupidamiseeskirju ja -põhimõtteid on vaja ajakohastada, et tagada nende ühtsus rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamisstandardite eeskirjadega.

(61) Kontrollikoda peaks tagama, et tema mis tahes leid, millel võiks olla mõju auditeeritava lõplikule raamatupidamise aastaaruandele või raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkusele ja/või korrektsusele, edastatakse asjaomasele institutsioonile või asutusele aegsasti, et anda auditeeritavatele piisavalt aega kontrollikoja leidude käsitlemiseks.

(62) Esialgset ja lõplikku raamatupidamise aastaaruannet käsitlevaid sätteid peaks ajakohastama eelkõige selleks, et näha ette, milline aruandlusteave tuleb esitada koos komisjoni peaarvepidajale konsolideerimiseks saadetava raamatupidamise aastaaruandega.

(63) Seoses teabega, mille komisjon peab esitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames, peaks komisjon vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 318 esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule eelkõige liidu rahanduse hindamisaruande

▼B

(64) Seoses käesolevas määruses sisalduvate erisätetega, mis käsitlevad struktuurifonde, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Kalandusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevasse alasse kuuluvaid fonde, mille puhul eelarve täitmine toimub koostöös liikmesriikidega, tuleks säilitada eelmaksete tagasimaksmise ja assigneeringute uuesti kättesaadavaks tegemise võimalus, mis on sätestatud komisjoni deklaratsioonis, mis on lisatud nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta ([1]). Lisaks sellele tuleks erandina järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eeskirjadest lubada komisjonil kuni programmi lõpetamiseni järgmisse eelarveaastasse üle kanda eelarveaasta lõpus kättesaadavad kulukohustuste assigneeringud, mis tulenevad eelmaksete tagasimaksmisest, ning neid kasutada, kui muud kulukohustuste assigneeringud ei ole enam kättesaadavad.

(65) Teadusuuringute Ühiskeskuse osalemist hanke- ja toetuste andmise menetlustes tuleks selgitada. Et selliseid ülesandeid oleks võimalik tõhusalt täita, tuleks peale selle menetlustes osalemisega kaasnevat tulu käsitada erandkorras sihtotstarbelise välistuluna.

(66) Välistegevuse rakendamist käsitlevaid erisätteid tuleks kohandada eelarve täitmise viiside puhul kavandatavate muudatustega ja nendega seoses tuleks kohaldada erinevat lähenemist olukordades, kus liidul tuleb võtta meetmeid seoses humanitaarhädaolukordade, rahvusvahelistele kriiside või kolmandate riikide vajadustega, kus on toimumas üleminek demokratiseerimisele.

(67) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada üldised tingimused, mille kohaselt võib eelarvetoetust kasutada välistegevuse vahendina. ►C2 Tingimused peaksid olema seotud piisavalt läbipaistva, usaldusväärse ja tõhusa avaliku sektori rahaliste vahendite haldamise tagamisega. ◄ Peale selle peaks komisjon määrama rahastamisotsuses kindlaks eesmärgid ja oodatavad tulemused, millega eelarvetoetuse maksmine peaks olema seotud. Toetust saava riigiga sõlmitud rahastamisleping peaks sisaldama neid elemente ja tingimusi, mille kohaselt eelarvetoetus tuleb tagasi maksta.

(68) Liidu rahvusvahelise rolli tugevdamiseks välistegevuse ja arengu valdkonnas, samuti liidu tegevuse nähtavuse ja tõhususe suurendamiseks tuleks komisjonil lubada asutada ja hallata liidu usaldusfonde, millest rahastataks hädaolukorra aegseid, hädaolukorra järgseid või temaatilisi meetmeid. Ehkki usaldusfondide vahendeid ei integreerita eelarvesse, tuleks neid liidu vahendite kasutamise turvalisuse ja läbipaistvuse tagamiseks vajalikus ulatuses hallata kooskõlas käesoleva määrusega. Selleks peaks komisjon

([1]) EÜT L 161, 26.6.1999, lk 1.

▼B

olema eesistujaks nõukogus, mis tuleks luua iga usaldusfondi juurde, et tagada rahastajate esindatus ja teha otsuseid vahendite kasutamise üle. Lisaks peaks komisjoni peaarvepidaja olema ühtlasi ka iga usaldusfondi peaarvepidaja.

(69) Üksuste puhul, kellele on kaudse eelarve täitmise raames delegeeritud välismeetmete rakendamine, peaks tähtaeg, mille jooksul nad tohivad toetuse andmise üle otsustada või lepinguid sõlmida, piirduma kolme aastaga alates hetkest, mil nad kirjutavad alla delegeerimislepingule; kõnealusest tähtajast võib teha erandi vaid konkreetsete erandlike ja väliste asjaolude korral. Kõnealust tähtaega ei tohiks siiski kohaldada struktuurifondide menetluste alusel rakendatavate mitmeaastaste programmide suhtes. Selliste mitmeaastaste programmide puhul tuleks assigneeringute vabastamise üksikasjalikud eeskirjad sätestada valdkondlikes eeskirjades.

(70) Välistegevuse valdkonna hankeid käsitleva hankelepingute sõlmimise erikorraga tuleks lubada toetust saavates riikides elavatel kolmanda riigi kodanikel hankemenetlustes osaleda, ka siis kui programmi rakendatakse alusaktita ja kui ilmnevad nõuetekohaselt põhjendatud erandlikud asjaolud.

(71) Viisi, kuidas institutsioonid praegu Euroopa Parlamendile ja nõukogule oma kinnisvaraprojektidest aru annavad, tuleks parandada. Institutsioonid peaksid Euroopa Parlamenti ja nõukogu eelnevalt oma tulevastest kinnisvaraprojektidest ja projektide eri etappidest teavitama. Suure eelarvemõjuga kinnisvaraprojektide kohta peaks olema nõutav Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiit, mitte lihtsalt arvamus.

(72) Institutsioonidel tuleks võimaldada kujundada välja pikaajaline kinnisvarapoliitika ja saada kasu madalamatest intressimääradest, mis tulenevad liidu soodsast krediidireitingust finantsturul. Selleks tuleks neil lubada võtta kinnisvara ostmiseks laenu. Sellega võimaldatakse lihtsustada praegust keerulist süsteemi, vähendada kulusid ja saavutada suurem läbipaistvus.

(73) Praktilistele kogemustele tuginedes leitakse, et määruses tuleks täpsustada ekspertideks valitud füüsiliste isikute tegevuse ulatust, nende valimise menetlust ja tasustamise tingimusi.

(74) Selleks et täiendada ja muuta käesoleva määruse teatud aspekte, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. Delegeerimise sisu ja ulatus sätestatakse asjaomastes artiklites. On eriti oluline,

▼B

et komisjon viiks delegeeritud õigusaktidega seotud ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(75) Käesolev määrus tuleks läbi vaadata ainult vajaduse korral ja hiljemalt kaks aastat enne esimest 2013.aastaga algava mitmeaastase finantsraamistiku lõppu. Käesoleva määruse liiga sage läbivaatamine toob kaasa ebaproportsionaalselt suuri kulusid seoses haldusstruktuuride ja -menetluste kohandamisega uutele eeskirjadele. Lisaks sellele võib vahepealne aeg olla liiga lühike, et teha põhjendatud järeldusi kehtivate eeskirjade kohaldamise kohta.

(76) Sätestada tuleks üleminekusätted. Käesolevat määrust tuleks kohaldada alles pärast kohaldamiseeskirju sisaldavate delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist, mis jõustuvad eeldatavasti 2012. aasta detsembris. Et uut määrust ei hakataks kohaldama aasta viimasel kuul, tuleks selle kohaldamine edasi lükata 1. jaanuarile 2013. aastal. Et tagada sidusus valdkondlike eeskirjadega, tuleks peale selle sätteid, mis puudutavad eelarve täitmise viise ja rahastamisvahendeid, hakata kohaldama alles 1. jaanuarist 2014. aastal. Et neid oleks võimalik kohaldada juba 2012. aasta eelarves, tuleks tagada, et sätteid, mis puudutavad struktuurifondide maksete assigneeringute ümberpaigutamist aasta lõpus, hakatakse kohaldama käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

(77) Käesolev määrus peaks jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*, et määruse kohased delegeeritud õigusaktid jõutaks õigel ajal vastu võtta, mis on oluline selleks, et delegeeritud õigusaktides sätestatud eeskirjad hakkaksid kehtima 1. jaanuaril 2013. aastal, et vältida probleeme, mis on seotud finantseeskirjade muutmisega eelarveaasta kestel.

(78) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) ([1]) artikli 28 lõikele 2 ja ta esitas oma arvamuse 15. aprillil 2011 ([2]),

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

([1]) ELT L 8, 12.1.2001, lk 1.
([2]) ELT C 215, 21.7.2011, lk 13.

▼B

ESIMENE OSA

ÜLDSÄTTED

I JAOTIS

REGULEERIMISESE, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse Euroopa Liidu üldeelarve koostamise ja täitmise ning raamatupidamise aastaaruande esitamise ja auditeerimise eeskirjad.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse Euratomi Tarneagentuuri eelarve täitmise suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „liit” - sõltuvalt kontekstist kas Euroopa Liit või Euroopa Aatomienergiaühendus või mõlemad;

b) „institutsioon” - Euroopa Parlament, Euroopa Ülemkogu, nõukogu, Euroopa Komisjon, Euroopa Liidu Kohus, Euroopa Kontrollikoda, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Regioonide Komitee, Euroopa Ombudsman, Euroopa Andmekaitseinspektor ja Euroopa välisteenistus; Euroopa Keskpanka (EKP)ei käsitata liidu institutsioonina;

c) „eelarve” - vahend, milles prognoositakse ja kiidetakse heaks igaks eelarveaastaks kõik liidule vajalikuks peetavad tulud ja kulud;

d) „alusakt” - õigusakt, mis loob õigusliku aluse meetmele ja sellele vastavate eelarvesse kantud kulude kandmisele.

Alusakt võib olla mis tahes järgmises vormis:

i) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu (edaspidi „Euratomi asutamisleping”) kohaldamisel määruse, direktiivi või otsuse vormis ELi toimimise lepingu artikli 288 tähenduses; või

ii) Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping”) V jaotise kohaldamisel ühes vormidest, mis on täpsustatud ELi lepingu artikli 26 lõikes 2, artikli 28 lõikes 1, artiklis 29, artikli 31 lõikes 2 ning artiklites 33 ja 37.

Soovitused ega arvamused ei ole alusaktid;

▼C2

e) „eelarve täitmise viis” - eelarve täitmise viis, mida on kirjeldatud artiklites 58, 59 ja 60;

▼C2

f) „delegeerimisleping” - leping, mis on sõlmitud isikute ja üksustega, kellele on artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktide i–viii kohaselt antud eelarve täitmisega seotud ülesanded;

▼B

g) „toetusesaaja” - füüsiline või juriidiline isik, kellega on sõlmitud toetusleping või kellele on toetuse andmise otsus teatavaks tehtud;

h) „töövõtja” - füüsiline või juriidiline isik, kellega on sõlmitud hankeleping;

i) „vahendite saaja” - toetusesaaja, töövõtja või mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes saab mõne rahastamisvahendi kaudu auhindu või rahalisi vahendeid;

j) „auhind” - konkursi tulemusena antav rahaline toetus;

k) „laen” - leping, mis kohustab laenuandjat andma laenuvõtja käsutusse kokkulepitud ajaks kokkulepitud rahasumma ning mille kohaselt on laenuvõtja kohustatud nimetatud summa kokkulepitud aja jooksul tagasi maksma;

l) „tagatis” - kirjalik kohustus vastutada täielikult või osaliselt kolmanda isiku võla, kohustuse või nimetatud kolmanda isiku kohustuse nõuetekohase täitmise eest sündmuse korral, mis tingib sellise tagatise realiseerimise, nt laenukohustuse täitmata jätmine;

m) „omakapitaliinvesteering” - investoripoolne otsene või kaudne kapitali andmine ettevõtte käsutusse ettevõtte täieliku või osalise omandiõiguse vastu, kusjuures omakapitaliinvestor võib lisaks osaleda teataval määral ka ettevõtte juhtimises ja tulevase kasumi jaotamises;

n) „kvaasiomakapitali investeering” - omakapitali ja võla vahepeale jääv rahastamisliik, mis on suurema riskiga kui kõrgema nõudeõiguse järguga võlad ja väiksema riskiga kui lihtaktsiakapital. Kvaasiomakapitali investeeringuid võib struktureerida võlana, nad on tavaliselt tagatiseta ja allutatud ning mõnel juhul omakapitaliks vahetatavad, või eelisaktsiakapitalina;

o) „riskijagamisvahend” - rahastamisvahend, mis võimaldab kindlaksmääratud riski jagamist ühe või mitme üksuse vahel, vajaduse korral kokkulepitud tasu eest;

p) „rahastamisvahendid” - liidu meetmed, millega antakse eelarvest liidu ühe või mitme konkreetse poliitikaeesmärgi saavutamiseks täiendavuse põhimõttel rahalist toetust. Sellised vahendid võivad olla omakapitali- või kvaasiomakapitali investeeringute, laenu, tagatise või muu riskijagamisvahendi vormis, mida võidakse vajaduse korral kombineerida toetusega;

q) „personalieeskirjad” - Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimused, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ([1]);

([1]) EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

▼B

r) „kontroll” - mis tahes meede, mis on võetud piisava kindluse tagamiseks tegevuse tulemuslikkuse, tõhususe ja säästlikkuse, aruandluse usaldusväärsuse, vara ja teabe säilimise, pettuse ja eeskirjade eiramiste ennetamise, tuvastamise ja kõrvaldamise ning järelmeetmete ►C2 suhtes, ning raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega seotud riskide asjakohase juhtimise suhtes, võttes ◄ arvesse programmide mitmeaastast iseloomu ja asjaomaste maksete laadi. Kontroll võib hõlmata erinevaid kontrollimisi, samuti mis tahes poliitika või protseduuri rakendamist esimeses lauses kirjeldatud eesmärgi saavutamiseks;

s) „kontrollimine” - tulu- või kulutoimingu teatava aspekti kontrollimine.

Artikkel 3

Teiseste õigusaktide kooskõla käesoleva määrusega

1. Alusaktis sisalduvad sätted, mis käsitlevad eelarve täitmist tulude ja kuludena, peavad olema kooskõlas esimese osa II jaotises sätestatud eelarvepõhimõtetega.

▼C2

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, näidatakse igas seadusandjale esitatud ettepanekus või ettepaneku muudatuses, mis sisaldab erandeid muudest sätetest kui esimese osa II jaotise sätted, või käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidest, selgelt kõik sellised erandid ja nimetatakse ettepaneku põhjendustes ja seletuskirjas konkreetsed põhjused, mis neid õigustavad.

▼B

Artikkel 4

Ajavahemikud, kuupäevad ja tähtajad

Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevas määruses kindlaks määratud tähtaegade suhtes nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrust (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad ([1]).

Artikkel 5

Isikuandmete kaitse

Käesolev määrus ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ([2]) ega Euroopa Parlamendi ja määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud nõuete kohaldamist.

([1]) EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1.
([2]) EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

▼B

II JAOTIS

EELARVEPÕHIMÕTTED

Artikkel 6

▼C2

Eelarvepõhimõtete järgimine

▼B

Eelarve koostatakse ja seda täidetakse kooskõlas ühtsuse, eelarve õigsuse, aastasuse, tasakaalu, arvestusühiku, kõikehõlmavuse, sihtotstarbelisuse, tulemuslikku ja tõhusat sisekontrolli nõudva usaldusväärse finantsjuhtimise ning läbipaistvuse põhimõtetega, nagu need on sätestatud käesolevas määruses.

1. PEATÜKK

Ühtsuse ja eelarve õigsuse põhimõtted

Artikkel 7

Eelarve sisu

1. Eelarve koosneb:

a) liidu tuludest ja kuludest, sealhulgas halduskuludest, mis tulenevad institutsioonidele ELi lepingu ühist välis- ja julgeolekupoliitikat käsitlevatest sätetest, ja nende sätete rakendamisest tulenevatest tegevuskuludest, kui need kulud kantakse eelarvest;

b) Euroopa Aatomienergiaühenduse tuludest ja kuludest.

2. Vastavalt artikli 49 lõike 1 punktile d kantakse eelarvesse liidu poolt sõlmitud laenutehingutega, seal hulgas Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi ja maksebilansi toetamise mehhanismi raames tehtud tehingutega seotud tagatised.

Artikkel 8

Ühtsuse ja eelarve õigsuse põhimõtteid käsitlevad erieeskirjad

1. Ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, ei nõuta tulusid sisse ega maksta kulusid, kui need ei ole kantud mõnele eelarvereale.

2. Kulukohustusi, mis ületavad heakskiidetud assigneeringuid, ei tohi võtta ega heaks kiita.

3. Eelarvesse võib kanda üksnes need assigneeringud, mis vastavad vajalikuks peetavatele kuludele.

4. ►C2 Eelarvest tehtud eelmaksetelt kogunenud intressid ei kuulu liidule tasumisele, kui delegeerimislepingutest, välja arvatud lepingutest, mis on sõlmitud kolmandate riikide või nende määratud asutustega, ei tulene teisiti. ◄ Juhtudel, mil intressid on ette nähtud, võetakse need uuesti asjaomase meetme jaoks kasutusse, arvatakse artikli 23 lõike 1 esimese lõigu punkti c kohaselt maksetaotlustest maha või nõutakse sisse.

▼B

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte eelmaksetelt kogunenud intresside raamatupidamisarvestuse üksikasjalike eeskirjade kohta.

2. PEATÜKK

Aastasuse põhimõte

Artikkel 9

Määratlus

Eelarvesse kantud assigneeringud kiidetakse heaks eelarveaastaks, mis kestab 1. jaanuarist 31. detsembrini.

Artikkel 10

Assigneeringute liik

1. Eelarve sisaldab liigendatud assigneeringuid, mis koosnevad kulukohustuste assigneeringutest ja maksete assigneeringutest, ning liigendamata assigneeringuid.

2. Kulukohustuste assigneeringud hõlmavad eelarveaastal võetud juriidiliste kohustuste koguväärtust, kui artikli 86 lõikest 4 ja artikli 189 lõikest 2 ei tulene teisiti.

3. Maksete assigneeringud hõlmavad makseid, mis tehakse eelarveaastal või eelnenud eelarveaastatel võetud juriidiliste kohustuste täitmiseks.

4. Käesoleva artikli lõiked 1 ja 2 ei piira teise osa I, IV ja VI jaotise erisätete kohaldamist ning ei takista assigneeringute üldist kulukohustustega sidumist ega eelarveliste kulukohustuste jaotamist mitme aasta peale.

Artikkel 11

Tulude ja assigneeringutega seotud raamatupidamine

1. Eelarveaasta tulud kirjendatakse eelarveaasta raamatupidamisarvestusse kõnealuse eelarveaasta jooksul laekunud summade alusel. Siiski võib järgneva eelarveaasta jaanuarikuu omavahendid teha kättesaadavaks ettemaksuna nõukogu 22. mai 2000. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 (millega rakendatakse otsus 2007/436/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta) ([1]) kohaselt.

2. Käibemaksupõhiseid omavahendeid, täiendavaid kogurahvatulu põhiseid vahendeid ja võimalikke rahalisi osalusi käsitlevaid kandeid võib korrigeerida määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 kohaselt.

3. Eelarveaastaks heakskiidetud assigneeringuid kasutatakse üksnes selliste kulukohustuste katmiseks, mis võetakse ja makstakse kõnealusel eelarveaastal, ja eelnenud eelarveaastate kulukohustustest tulenevate tasumisele kuuluvate summade katmiseks.

([1]) EÜT L 130, 31.5.2000, lk 1.

▼B

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte eelarveaasta assigneeringuid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

4. Kulukohustused kirjendatakse raamatupidamisarvestusse kuni 31. detsembrini võetud juriidiliste kohustuste põhjal. Erandina kirjendatakse artikli 86 lõikes 4 osutatud üldised eelarvelised kulukohustused ning artikli 189 lõikes 2 osutatud ja kolmandate riikidega sõlmitud rahastamislepingud raamatupidamisarvestusse 31. detsembrini võetud eelarveliste kulukohustuste põhjal.

5. Maksed kirjendatakse eelarveaasta raamatupidamisarvestusse maksete alusel, mille peaarvepidaja on teinud kõnealuse eelarveaasta 31. detsembriks.

6. Erandina lõigetest 3, 4 ja 5 kirjendatakse Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi kulud eelarveaasta raamatupidamisarvestusse teise osa I jaotises sätestatud eeskirjade kohaselt.

Artikkel 12

Assigneeringute sidumine kulukohustustega

Eelarvesse kantud assigneeringud võib kulukohustustega siduda alates 1. jaanuarist pärast seda, kui eelarve on lõplikult vastu võetud, v.a juhul kui teise osa I ja VI jaotises on sätestatud teisiti.

Artikkel 13

Assigneeringute tühistamine ja järgmisse eelarveaastasse ülekandmine

1. Assigneeringud, mida ei ole kasutatud selle eelarveaasta lõpuks, mille eelarvesse need on kantud, tühistatakse.

Need võib lõigete 2 ja 3 kohaselt asjaomase institutsiooni otsusega, mis on tehtud hiljemalt 15. veebruaril, siiski üle kanda, kuid üksnes järgmisse eelarveaastasse, või need võib kanda järgmisse eelarveaastasse üle automaatselt lõike 4 kohaselt.

2. Liigendatud kulukohustuste assigneeringutest ja liigendamata assigneeringutest, mis on jäänud eelarveaasta sulgemise järel veel kulukohustustega sidumata, võib järgmisse eelarveaastasse üle kanda:

a) summad, mis vastavad kulukohustuste assigneeringutele või ehitusprojektidega seotud liigendamata assigneeringutele, mille puhul enamik kulukohustustega sidumise menetluse ettevalmistusjärkudest on 31. detsembriks läbitud. Seejärel tohib need summad kulukohustustega siduda järgneva eelarveaasta 31. märtsini või kinnisvaraprojektidega seotud summade korral järgneva eelarveaasta 31. detsembrini;

b) summad, mida on tarvis juhul, kui seadusandja on eelarveaasta viimases kvartalis vastu võtnud alusakti, kuid komisjon ei ole jõudnud selleks ette nähtud assigneeringuid 31. detsembriks veel kulukohustustega siduda;

▼M1

c) summad, mis vastavad hädaabireservi kulukohustuste assigneeringutele.

Esimese lõigu punktis c osutatud summasid võib üle kanda ainult järgmisse eelarveaastasse.

▼B

3. Maksete assigneeringutest võib järgmisse eelarveaastasse üle kanda summad, mida on vaja olemasolevate kulukohustuste või nende kulukohustuste katmiseks, mis on seotud järgmisse eelarveaastasse ülekantud kulukohustuste assigneeringutega, kui järgneva eelarveaasta asjaomastel eelarveridadel ettenähtud maksete assigneeringud ei ole vajaduste katmiseks piisavad.

Asjaomane institutsioon kasutab kõigepealt jooksvaks eelarveaastaks heakskiidetud assigneeringuid ega kasuta eelnevast eelarveaastast ülekantud assigneeringuid enne, kui esimesena nimetatud on ammendunud.

4. Liigendamata assigneeringud, mis vastavad eelarveaasta lõpu seisuga nõuetekohaselt lepingute alusel võetud kohustustele, kantakse automaatselt üle üksnes järgmisse eelarveaastasse.

5. Asjaomane institutsioon teatab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 15. märtsiks oma otsusest assigneeringuid järgmisse eelarveaastasse üle kanda ja täpsustab iga eelarverea kohta, kuidas lõigetes 2 ja 3 sätestatud kriteeriume on iga järgmisse eelarveaastasse ülekandmise puhul kohaldatud.

▼M1

6. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punkti c ja artikli 14 kohaldamist, ei kanta reservi arvatud assigneeringuid ja personalikuludeks mõeldud assigneeringuid järgmisse eelarveaastasse üle. Käesoleva artikli tähenduses hõlmavad personalikulud institutsioonide nende liikmete ja töötajate töötasusid ja hüvitisi, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju.

▼B

7. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte assigneeringute tühistamist ja järgmisse eelarveaastasse ülekandmist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 14

Sihtotstarbelise tulu järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eeskirjad

Artiklis 21 nimetatud sihtotstarbelise tulu ning sellisest tulust tulenevate kasutamata ja 31. detsembril kättesaadavate assigneeringute järgmisse eelarveaastasse ülekandmine toimub kooskõlas järgmiste eeskirjadega:

a) sihtotstarbeline välistulu kantakse järgmisse eelarveaastasse üle automaatselt ja tuleb asjaomase programmi või meetmega seotud tegevuse lõpuleviimise hetkeks täielikult ära kasutada. Programmi või meetme viimasel aastal saadud sihtotstarbelist välistulu võib kasutada jätkuprogrammi või -meetme esimesel aastal;

b) sihtotstarbeline sisetulu kantakse üle ainult järgmisse eelarveaastasse, v.a artikli 21 lõike 3 punktis g määratletud sihtotstarbeline sisetulu, mis kantakse üle automaatselt.

Artikkel 15

Assigneeringute vabastamine

Kui assigneeringud vabastatakse mis tahes eelarveaastal, mis järgneb eelarveaastale, mil assigneeringud eelarvesse kanti, nendest rahastatavate meetmete täieliku või osalise rakendamata jätmise tõttu, tühistatakse asjaomased assigneeringud, ilma et see piiraks artiklite 178 ja 182 kohaldamist.

▼B

Artikkel 16

Eelarve vastuvõtmise hilinemise korral kohaldatavad eeskirjad

1. Kui eelarvet ei ole eelarveaasta alguseks lõplikult vastu võetud, kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikli 315 esimeses lõigus sätestatud menetlust (ajutiste kaheteistkümnendike kord). Kulukohustusi võib võtta ja makseid teha käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud piirides.

2. Kulukohustusi võib võtta iga peatüki kohta kõige rohkem ühe neljandiku piires eelnenud eelarveaastaks asjaomases peatükis heakskiidetud assigneeringute kogusummast pluss üks kaheteistkümnendik iga möödunud kuu eest.

Eelarveprojektis ettenähtud assigneeringuid ei tohi ületada.

Makseid võib teha igas kuus iga peatüki kohta kõige rohkem ühe kaheteistkümnendiku piires eelnenud eelarveaastaks asjaomases peatükis heakskiidetud assigneeringutest. Kõnealune summa ei või aga ületada üht kaheteistkümnendikku eelarveprojekti samas peatükis kavandatud assigneeringutest.

3. Eelnenud eelarveaastaks asjaomases peatükis heakskiidetud assigneeringuid, mis on sätestatud lõigetes 1 ja 2, tuleb mõista assigneeringutena, mis sisalduvad hääletusel vastuvõetud eelarves, sealhulgas paranduseelarvetes, pärast kõnealuse eelarveaasta jooksul tehtud ümberpaigutuste arvessevõtmiseks tehtud korrigeerimist.

4. Kui liidu tegevuse järjepidevus ja haldusvajadused seda nõuavad, võib nõukogu komisjoni ettepanekule tuginedes kiita kvalifitseeritud häälteenamusega heaks nii kulukohustuste kui ka maksete assigneeringute puhul ühte ajutist kaheteistkümnendikku ületavaid, kuid, v.a nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kokku mitte rohkem kui nelja ajutise kaheteistkümnendiku suuruseid kulusid lisaks nendele assigneeringutele, mis muutuvad automaatselt kättesaadavaks vastavalt lõigetele 1 ja 2. Nõukogu edastab loa andmise otsuse viivitamata Euroopa Parlamendile.

Otsus jõustub 30 päeva pärast selle vastuvõtmist, kui Euroopa Parlament:

a) ei ole selle aja jooksul oma liikmete häälteenamusega otsustanud asjaomast kulu vähendada; sellisel juhul esitab komisjon uue ettepaneku; või

b) annab nõukogule ja komisjonile teada, et ta ei soovi seda kulu vähendada; sel juhul jõustub otsus enne 30 päeva möödumist.

Täiendavad kaheteistkümnendikud kiidetakse heaks tervikuna ja need ei ole jagatavad.

5. Kui teatava peatüki puhul ei piisa neljast lõike 3 kohaselt kinnitatud kaheteistkümnendikust selliste kulude katmiseks, mis on vajalikud, et vältida asjaomase peatükiga hõlmatud valdkonnas liidu tegevuse järjepidevuse katkemist, võib erandkorras anda loa ületada eelnenud eelarveaastal vastavasse eelarvepeatükki kantud assigneeringute summat.

▼B

Euroopa Parlament ja nõukogu toimivad lõikes 3 sätestatud korras. Siiski ei või mingil juhul ületada eelnenud eelarveaasta eelarves ega esitatud eelarveprojekti kohaselt kättesaadavate assigneeringute kogusummat.

3. PEATÜKK

Tasakaalu põhimõte

Artikkel 17

Määratlus ja reguleerimisala

1. Tulud ja maksete assigneeringud peavad olema tasakaalus.

2. Eelarve raames ei või liit ega artiklis 208 osutatud asutused võtta laenu.

Artikkel 18

Eelarveaasta saldo

1. Iga eelarveaasta saldo kantakse järgneva eelarveaasta eelarvesse tuluna või maksete assigneeringuna olenevalt sellest, kas tegu on eelarve ülejäägi või puudujäägiga.

2. Selliste tulude ja maksete assigneeringute eelarvestused kantakse eelarvesse eelarvemenetluse käigus ja artikli 39 kohaselt esitatava kirjaliku muutmisettepaneku abil. Need koostatakse kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1150/2000.

►C2 3. Pärast esialgse raamatupidamise aastaaruande esitamist kantakse igal eelarveaastal kõik nimetatud aastaaruande ja eelarvestuste vahelised lahknevused järgmise eelarveaasta eelarvesse paranduseelarve abil, mis käsitleb üksnes neid lahknevusi. ◄ Sel juhul esitab komisjon samaaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule paranduseelarve projekti 15 päeva jooksul esialgse raamatupidamise aastaaruande esitamisest arvates.

4. PEATÜKK

Arvestusühiku põhimõte

Artikkel 19

Euro kasutamine

1. Mitmeaastane finantsraamistik ja eelarve koostatakse ja neid täidetakse ning raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes. Artikli 65 lõikes 1 osutatud rahavoogude juhtimiseks lubatakse peaarvepidajal ja avansikontode puhul nende haldajatel ning komisjoni ja Euroopa välisteenistuse haldusjuhtimise vajaduste täitmiseks vastutaval eelarvevahendite käsutajal teha tehinguid muudes vääringutes, nagu on sätestatud käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides.

▼B

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte euro ja muude vääringute vahelist vahetuskurssi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

5. PEATÜKK

Kõikehõlmavuse põhimõte

Artikkel 20

Määratlus ja reguleerimisala

Ilma et see piiraks artikli 21 kohaldamist, katab kogutulu maksete assigneeringute kogusumma. Ilma et see piiraks artikli 23 kohaldamist, kajastatakse kõiki tulusid ja kulusid täies mahus neid vastastikku korrigeerimata.

Artikkel 21

Sihtotstarbeline tulu

1. Sihtotstarbelisi välis- ja sisetulusid kasutatakse teatavate kulukategooriate rahastamiseks.

2. Sihtotstarbeliste välistulude hulka kuuluvad:

a) liikmesriikide rahaline osalus teatavates teadusprogrammides vastavalt määrusele (EÜ, Euratom) nr 1150/2000;

b) liikmesriikide ja kolmandate riikide, sealhulgas mõlemal juhul nende avalik-õiguslike asutuste ning üksuste ja füüsiliste isikute rahaline osalus teatavates välisabiprojektides või -programmides, mida rahastab liit ja haldab komisjon nende nimel;

c) intressid hoiustelt ja viivised trahvidelt, mis on ette nähtud nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 1467/97, mis käsitleb ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamist ja selgitamist ([1]);

d) teatavad sihtotstarbelised tulud, nagu sihtkapitalina saadud tulu, toetused, kinked ja annakud, kaasa arvatud iga institutsiooni sihtotstarbelised tulud;

e) kolmandate riikide ja liiduväliste asutuste rahaline osalus, mis ei ole hõlmatud punktiga b, liidu meetmetes;

f) artikli 181 lõikes 2 ja artikli 183 lõikes 2 osutatud sihtotstarbeline tulu;

g) lõikes 3 osutatud sihtotstarbeline sisetulu, kuivõrd see täiendab muud käesoleva lõike kohast tulu.

3. Sihtotstarbeliste sisetulude hulka kuuluvad:

a) tulu kolmandatelt isikutelt, mis on saadud nende tellimusel tarnitud kaupade, osutatud teenuste või tehtud ehitustööde eest;

([1]) EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.

▼B

b) tulu väljavahetatavate või mahakantavate sõidukite, seadmete, sisseseade, materjalide ning teadusliku ja tehnilise aparatuuri müügist, kui bilansiline väärtus on täielikult amortiseerunud;

c) tulu ebaõigesti makstud summade tagasimaksmisest vastavalt artiklile 80;

d) tulu eelmaksete intressidest, kui artikli 8 lõikest 4 ei tulene teisiti;

e) tulu institutsiooni teistele talitustele või teistele institutsioonidele või asutustele tarnitud kaupade, osutatud teenuste ja tehtud ehitustööde eest, sealhulgas teiste institutsioonide või asutuste tagasimaksed päevaraha eest, mis on makstud nende nimel;

f) laekunud kindlustusmaksed;

g) üüritulu;

h) väljaannete ja filmide, sealhulgas elektroonilisel andmekandjal olevate väljaannete ja filmide müügist saadud tulu;

i) vastavalt artikli 140 lõikele 6 tehtud tagasimaksed rahastamisvahenditesse;

j) tulu, mis tekib tagastatud maksudest vastavalt artikli 23 lõike 3 punktile b.

4. Alusaktiga võidakse samuti ette näha tulu, mida kasutatakse sihtotstarbeliselt teatavateks kuludeks. Selline tulu kuulub sihtotstarbelise sisetulu hulka, kui alusaktist ei tulene teisiti.

5. Eelarve sisaldab ridu, millele on kantud sihtotstarbelised välis- ja sisetulud ning võimaluse korral märgitud ka summad.

Eelarveprojekti võib kanda üksnes sellised sihtotstarbelise tulu summad, mille suurus on eelarveprojekti koostamise kuupäeva seisuga kindel.

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad sihtotstarbeliste välis- ja sisetulude eelarves esitamise struktuuri loomist ja vastavate assigneeringute eraldamist ning teadusprogrammides liikmesriikide rahalise osaluse korda. Peale selle antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 11 kohaselt kehtestatud sanktsioonidest saadud tulu ja sihtotstarbelise tulu kohta, mis tuleneb Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riikide osalemisest teatavates liidu programmides.

Artikkel 22

Annetused

1. Komisjon võib vastu võtta kõik liidule tehtud annetused, nagu sihtkapital, toetused, kinked ja annakud.

2. Annetusi, mille väärtus on 50 000 eurot või üle selle ja millega kaasnevad rahalised kulud, sealhulgas järelkulud, mis ületavad 10 % tehtud annetuse väärtusest, võib komisjon vastu võtta ainult Euroopa

▼B

Parlamendi ja nõukogu loal, kusjuures mõlemad teevad otsuse kahe kuu jooksul komisjoni taotluse saamisest arvates. Kui selle aja jooksul ei ole vastuväiteid esitatud, teeb komisjon annetuse vastuvõtmise kohta lõpliku otsuse.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte liidule tehtud annetuste vastuvõtmist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 23

Mahaarvamist ja vahetuskursierinevuste korrigeerimist käsitlevad eeskirjad

1. Maksetaotlustest, mis seejärel kinnitatakse maksmiseks netosummas, võib maha arvata:

a) hankelepingu pooltele või toetusesaajatele määratud rahalised karistused;

b) konkreetsetes arvetes ja kuluaruannetes sisalduvad allahindlused, tagasimaksed ja hinnavähendid;

c) eelmaksetelt kogunenud intressid;

d) alusetult makstud summade korrigeerimised.

Esimese lõigu punktis d nimetatud korrigeerimisi võib teha otsese mahaarvamisena samale maksesaajale tehtavast uuest vahemaksest või lõppmaksest, mis tehakse sellel eelarveaastal ning sellest peatükist ja artiklist, mille arvelt ülemäärane makse tehti.

Esimese lõigu punktides c ja d osutatud mahaarvamiste suhtes kohaldatakse liidu raamatupidamiseeskirju.

2. Liidule tarnitud toodete või osutatud teenuste maksumus, mis sisaldab maksusid, mille liikmesriigid Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide protokolli kohaselt tagastavad, kantakse eelarvesse maksudeta summadena.

3. Liidule tarnitud toodete või osutatud teenuste maksumuse, mis sisaldab maksusid, mille kolmandad riigid asjaomaste kokkulepete põhjal tagastavad, võib eelarvesse kanda:

a) maksudeta summadena või;

b) makse sisaldavate summadena. Sellisel juhul käsitatakse tagastatud makse hiljem sihtotstarbelise sisetuluna.

4. Eelarve täitmisel ilmnevate vahetuskursierinevustega seoses võib teha korrigeerimisi. Lõplik kasum või kahjum kajastatakse eelarveaasta saldos.

5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte tagastatavate maksude kontosid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

6. PEATÜKK

Sihtotstarbelisuse põhimõte

Artikkel 24

Üldsätted

Assigneeringud kantakse eelarvesse sihtotstarbelistena jaotiste ja peatükkide kaupa. Peatükid jaotatakse omakorda artikliteks ja punktideks.

Artikkel 25

Muude institutsioonide kui komisjoni ümberpaigutused

1. Iga institutsioon, välja arvatud komisjon, võib oma eelarvejao piires assigneeringuid ümber paigutada:

a) ühest jaotisest teise maksimaalselt 10 % ulatuses eelarveaasta assigneeringutest, mis on kantud reale, kust ümberpaigutus tehakse;

b) ühest peatükist teise ja ühest artiklist teise ilma piiranguteta.

2. Kolm nädalat enne lõikes 1 osutatud ümberpaigutuse tegemist teatab institutsioon Euroopa Parlamendile ja nõukogule oma vastavast kavatsustest. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab kõnealuse aja jooksul nõuetekohaselt põhjendatud argumente, kohaldatakse artiklis 27 sätestatud korda.

3. Iga institutsioon, välja arvatud komisjon, võib Euroopa Parlamendile ja nõukogule teha ettepaneku ümberpaigutusteks oma eelarvejao piires ühest jaotisest teise, kui need ületavad ülemmäära, milleks on 10 % eelarveaasta assigneerinutest, mis on näidatud eelarvereal, millelt ümberpaigutus tehakse. Nende ümberpaigutuste suhtes kohaldatakse artiklis 27 sätestatud korda.

4. Iga institutsioon, välja arvatud komisjon, võib oma eelarvejao piires teha ümberpaigutusi artiklite sees ilma Euroopa Parlamenti ja nõukogu sellest eelnevalt teavitamata.

5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad muude institutsioonide kui komisjoni tehtavate ümberpaigutuste protsentide arvutamist.

Artikkel 26

Komisjoni ümberpaigutused

1. Komisjon võib oma eelarvejao piires iseseisvalt:

a) assigneeringuid ümber paigutada iga peatüki piires;

b) mitme jaotise vahel jagunevate personali- ja halduskulude puhul paigutada assigneeringud ümber ühest jaotisest teise kuni 10 % ulatuses eelarveaasta assigneerinutest, mis on näidatud eelarvereal, millelt ümberpaigutus tehakse, ning kuni 30 % ulatuses eelarveaasta assigneeringutest, mis on näidatud eelarvereal, millele ümberpaigutus tehakse;

▼B

c) tegevuskulude puhul paigutada sama jaotise piires assigneeringuid ümber ühest peatükist teise kuni 10 % ulatuses eelarveaasta assigneeringutest, mis on näidatud eelarvereal, kust ümberpaigutus tehakse.

Kolm nädalat enne esimese lõigu punktis c osutatud ümberpaigutuste tegemist teatab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule oma vastavast kavatsusest. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab kõnealuse aja jooksul nõuetekohaselt põhjendatud argumente, kohaldatakse artiklis 27 sätestatud korda.

Erandina teisest lõigust võib komisjon eelarveaasta viimase kahe kuu jooksul aga paigutada kokku kuni 5 % ulatuses eelarveaasta assigneeringutest iseseisvalt ühest jaotisest teise ümber personalile, koosseisuvälistele ja muudele töötajatele tehtavate kuludega seotud assigneeringuid. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kahe nädala jooksul pärast neid ümberpaigutusi käsitleva otsuse vastuvõtmist.

2. Tingimusel et ta teavitab sellest viivitamata Euroopa Parlamenti ja nõukogu, võib komisjon otsustada teha oma eelarvejao piires ühest jaotisest teise järgmisi ümberpaigutusi:

a) paigutada ümber assigneeringuid artiklis 46 osutatud „eraldiste” jaotisest, kui assigneeringute reservist vabastamise ainsaks tingimuseks on alusakti vastuvõtmine ELi toimimise lepingu artiklis 294 kohaselt;

b) nõuetekohaselt põhjendatud erijuhtudel, nagu rahvusvahelised humanitaarkatastroofid ja -kriisid, mis tekivad eelarveaastal pärast 1. detsembrit, paigutada mitmeaastase finantsraamistiku 4. rubriigile vastavates eelarvejaotistes veel kättesaadavad selle eelarveaasta kasutamata assigneeringud ümber eelarvejaotistesse, mis käsitlevad kriisi- ja humanitaarabi meetmeid.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad komisjoni oma eelarvejao piires tehtavate ümberpaigutuste protsentide arvutamist ja assigneeringute ümberpaigutamise taotluste põhjendamist.

Artikkel 27

Institutsiooni ümberpaigutusettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule

1. Iga institutsioon esitab oma ümberpaigutusettepanekud samaaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu teevad otsuse assigneeringute ümberpaigutamise kohta käesoleva artikli lõigete 3–6 kohaselt, v.a juhul kui teise osa I jaotises on sätestatud teisiti.

3. Otsuse ümberpaigutusettepaneku kohta teevad Euroopa Parlament ja nõukogu, viimane kvalifitseeritud häälteenamusega, kuue nädala jooksul alates iga mõlemale institutsioonile esitatud ümberpaigutusettepaneku kättesaamisest, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel.

▼B

4. Ümberpaigutusettepanek kiidetakse heaks, kui kuue nädala jooksul leiab aset ükskõik milline järgnevatest sündmustest:

a) Euroopa Parlament ja nõukogu kiidavad selle heaks;

b) kas Euroopa Parlament või nõukogu kiidab selle heaks ja teine institutsioon ei tee selle kohta otsust;

c) Euroopa Parlament ega nõukogu ei tee selle kohta otsust või ei tee otsust ümberpaigutusettepaneku muutmise ega tagasilükkamise kohta.

5. Kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei nõua teisiti, lühendatakse lõikes 3 osutatud kuuenädalane tähtaeg kolme nädalani ükskõik millisel järgmistest juhtudest:

a) ümber paigutatakse vähem kui 10 % selle eelarverea assigneeringutest, millelt ümberpaigutus tehakse, ning ümberpaigutuse summa ei ületa 5 000 000 eurot;

b) ümber paigutatakse üksnes maksete assigneeringuid ja ümberpaigutuse kogusumma ei ületa 100 000 000 eurot.

6. Kui kas Euroopa Parlament või nõukogu muudab ümberpaigutatavat summat, kuid teine institutsioon kiidab selle heaks või ei tee selle kohta otsust, või kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu ümberpaigutatavat summat muudavad, käsitatakse heaks kiidetuna väiksemat nendest summadest, välja arvatud juhul, kui asjaomane institutsioon võtab ümberpaigutusettepaneku tagasi.

Artikkel 28

Erisätted ümberpaigutamiste kohta

1. Assigneeringuid võib ümber paigutada ainult sellistele eelarveridadele, mis sisaldavad heakskiidetud assigneeringuid või on varustatud märkega „pro memoria”.

2. Sihtotstarbelisele tulule vastavaid assigneeringuid võib ümber paigutada üksnes juhul, kui sellist tulu kasutatakse sel otstarbel, milleks see ette on nähtud.

Artikkel 29

Erisätete alusel toimuv ümberpaigutamine

1. Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile, struktuurifondidele, Ühtekuuluvusfondile, Euroopa Kalandusfondile, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondile ja teadusuuringute jaoks ettenähtud eelarvejaotiste piires toimub ümberpaigutamine teise osa I, II ja III jaotise erisätete alusel.

2. Ümberpaigutuste üle, mille eesmärk on võimaldada hädaabireservi kasutamist, otsustavad komisjoni ettepaneku põhjal Euroopa Parlament ja nõukogu. Iga hädaolukorra meetme kohta tuleb esitada eraldi ettepanek.

Käesoleva lõike kohaldamisel kohaldatakse artikli 27 lõigetes 3 ja 4 sätestatud korda. Kui Euroopa Parlament ja nõukogu ei ole komisjoni ettepanekuga nõus ja nad ei jõua selle reservi kasutamise suhtes ühisele seisukohale, ei tee nad komisjoni esitatud ümberpaigutusettepaneku kohta otsust.

▼B

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte assigneeringute hädaabireservist ümberpaigutamist käsitlevate taotluste üksikasjalike eeskirjade kohta.

7. PEATÜKK

Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõte

Artikkel 30

Säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõte

1. Assigneeringuid kasutatakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete kohaselt, milleks on säästlikkus, tõhusus ja tulemuslikkus.

2. Säästlikkuse põhimõte tähendab, et vahendeid, mida institutsioon oma tegevuses kasutab, tehakse õigel ajal kättesaadavaks ning et nende kogus ja kvaliteet on sobivad ja nende hind võimalikult soodne.

Tõhususe põhimõte tähendab parimat võimalikku suhet kasutatud vahendite ja saavutatud tulemuste vahel.

Tulemuslikkuse põhimõte tähendab seatud eesmärkide ja kavandatud tulemuste saavutamist.

3. Kõikidele eelarvega hõlmatud tegevusvaldkondadele seatakse täpsed, mõõdetavad, saavutatavad, asjakohased ja ajaliselt piiritletud eesmärgid. Nende eesmärkide saavutamist jälgitakse iga tegevuse jaoks ettenähtud tulemusnäitajate abil ja kulude eest vastutavad asutused esitavad Euroopa Parlamendile ja nõukogule artikli 38 lõike 3 punktis e osutatud teabe. See teave esitatakse kord aastas ja hiljemalt eelarveprojektile lisatavates dokumentides.

4. Otsuste tegemise parandamiseks teevad institutsioonid nii eel- kui ka järelhindamisi komisjoni antud juhiste kohaselt. Selliseid hindamisi tehakse kõikide programmide ja tegevuste puhul, millega kaasnevad märkimisväärsed kulud, ja hindamistulemustest teatatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kulude eest vastutavatele haldusasutustele.

5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte eel-, vahe- ja järelhindamist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 31

Kohustuslik finantsselgitus

1. Kõikidele ettepanekutele või algatustele, mille komisjon, Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja”) või liikmesriik esitab seadusandjale ja mis võivad mõjutada eelarvet, sealhulgas muuta ametikohtade arvu, lisatakse finantsselgitus ja artikli 30 lõikes 4 osutatud eelhindamine.

▼B

Kõikide seadusandjale esitatud ettepanekute või algatuste muudatustele, mis võivad eelarvet märgatavalt mõjutada, sealhulgas muuta ametikohtade arvu, lisatakse muudatusettepanekut esitava institutsiooni koostatud finantsselgitus.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte finantsselgitusele esitatavaid nõudeid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

2. Eelarvemenetluse käigus esitab komisjon vajaliku teabe assigneeringute vajaduse muutumise võrdlemiseks finantsselgituses sisalduvate esialgsete prognoosidega, pidades silmas seadusandjale esitatud ettepanekut või algatust käsitlevate arutelude edenemist.

3. Pettuse ja eeskirjade eiramiste ohu vähendamiseks esitatakse lõikes 1 osutatud finantsselgituses teave loodud sisekontrollisüsteemi, kõnealuse süsteemiga kaasneva kontrolli kulude ja sellest saadava kasu hinnangu, oodatava vigade riski taseme hinnangu ning olemasolevate ja kavandatavate pettuse ärahoidmise ja kaitsemeetmete kohta.

Sellises analüüsis võetakse arvesse vigade tõenäolist ulatust ja liiki ning asjaomase poliitikavaldkonna eritingimusi ja selle suhtes kohaldatavaid eeskirju.

Artikkel 32

Eelarve täitmise sisekontroll

▼C2

1. Eelarvet täidetakse iga eelarve täitmise viisi puhul asjakohast tulemuslikku ja tõhusat sisekontrolli rakendades ning vastavalt asjakohastele valdkondlikele eeskirjadele.

▼B

2. Eelarve täitmisel tähendab sisekontroll kõigil juhtimistasanditel rakendatavat protsessi ning see on loodud piisava kindluse tagamiseks järgnevate eesmärkide saavutamisel:

a) tegevuse tulemuslikkus, tõhusus ja säästlikkus;

b) aruandluse usaldusväärsus;

c) varade ja teabe säilimine;

d) pettuste ja eeskirjade eiramiste ennetamine, tuvastamine ja kõrvaldamine ning pettuste ja eeskirjade eiramiste kõrvaldamise suhtes võetavad järelmeetmed;

e) raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega seotud riskide piisav juhtimine, võttes arvesse programmide mitmeaastast iseloomu ja asjaomaste maksete laadi.

3. Tulemuslik sisekontroll põhineb parimatel rahvusvahelistel tavadel ja hõlmab eelkõige järgmist:

a) ülesannete lahusus;

b) asjakohane riskijuhtimise ja kontrolli strateegia, sealhulgas kontroll vahendite saaja tasandil;

c) huvide konfliktide vältimine;

▼B

d) piisavad kontrolljäljed ja andmete terviklikkus andmesüsteemides;

e) tuvastatud sisekontrolli puuduste suhtes võetud järelmeetmete ja tulemuste jälgimise kord ja erandid;

f) sisekontrollisüsteemi sujuva toimimise regulaarne hindamine.

4. Tõhus sisekontroll põhineb järgneval:

a) kontrolliahelasse kuuluvate asjaomaste isikute vahel koordineeritud asjakohase riskijuhtimise ja kontrolli strateegia rakendamine;

b) läbiviidud kontrollide tulemuste kättesaadavus kõigi kontrollahelasse kuuluvate asjaomaste isikute jaoks;

▼C2

c) kui see on asjakohane, siis tuginemine eelarvet täitvate partnerite poolsetele liidu vahendite haldaja kinnitustele ja sõltumatutele auditiarvamustele, tingimusel et tuginetava töö kvaliteet on piisav ja vastuvõetav ning töö on tehtud kooskõlas kokkulepitud standarditega;

d) parandusmeetmete, sealhulgas vajaduse korral hoiatavate karistuste õigeaegne rakendamine;

▼B

e) poliitika aluseks olevad selged ja üheselt mõistetavad õigusaktid;

f) mitmekordsete kontrollide kaotamine;

g) kontrolli kulude ja sellest saadava kasu suhte parandamine.

5. Kui vigade esinemise määr on rakendamise jooksul püsivalt kõrge, tuvastab komisjon kontrollisüsteemide nõrkused, analüüsib võimalike parandusmeetmete kulu ja neist saadavat kasu ning võtab või teeb ettepaneku võtta sobivad meetmed, nt kohaldatavata sätete lihtsustamine, kontrollisüsteemide parandamine ja programmi või rakendussüsteemi ümberkorraldamine.

Artikkel 33

Kulutõhusad kontrollisüsteemid

▼C2

Muudetud või uute kulusid käsitlevate ettepanekute esitamisel hindab komisjon kontrollisüsteemide kulusid ja neist saadavat kasu ning vigade esinemise riski taset, nagu on osutatud artikli 31 lõikes 3.

▼B

8. PEATÜKK

Läbipaistvuse põhimõte

Artikkel 34

Raamatupidamise aastaaruande, eelarve ja aruannete avaldamine

1. Eelarve koostatakse ja seda täidetakse ning raamatupidamise aastaaruanne esitatakse kooskõlas läbipaistvuse põhimõttega.

2. Euroopa Parlamendi president laseb lõplikult vastuvõetud eelarve ja võimalikud paranduseelarved avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.

Eelarved avaldatakse kolme kuu jooksul nende lõpliku vastuvõtmise kuupäevast arvates.

▼B

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ja iga institutsiooni koostatud eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte eelarve esialgset avaldamist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 35

Vahendite saajaid käsitleva ja muu teabe avaldamine

1. Teave laenutehingute kohta, mille liit on sõlminud kolmandate isikute kasuks, esitatakse eelarve lisas.

2. Komisjon teeb asjakohasel viisil ja õigel ajal kättesaadavaks tema valduses oleva teabe vahendite saajate ja eelarvest rahastatud meetmete laadi ja eesmärgi kohta, kui eelarvet täidetakse otseselt kooskõlas artikli 58 lõike 1 punktiga a, ning teabe vahendite saajate kohta, mille on esitanud üksused, isikud ja liikmesriigid, kellele on delegeeritud eelarve täitmisega seotud ülesanded muude eelarve täitmise viiside raames.

Esimeses lõigus sätestatud kohustust kohaldatakse ka teiste institutsioonide suhtes seoses nende vahendite saajatega.

3. Nimetatud teave tehakse kättesaadavaks, järgides nõuetekohaselt konfidentsiaalsuse ja turvalisuse nõudeid, eelkõige isikuandmete kaitset.

Füüsiliste isikute puhul piirdub avalikustamine vahendite saaja nime ja asukoha, antud summa ja selle eesmärgiga. Selliste andmete avalikustamine põhineb asjakohastel kriteeriumidel, nagu antud vahendite perioodilisus, liik või olulisus. ►C2 Avalikustamise kriteeriumide ja üksikasjalikkuse juures võetakse arvesse asjaomase majandusharu ja iga eelarve täitmise viisi eripärasid. ◄

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte vahendite saajaid puudutava teabe avaldamist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta. Vajaduse korral määratakse üksikasjalikkus ja kriteeriumid kindlaks asjaomastes valdkondlikes eeskirjades.

III JAOTIS

EELARVE KOOSTAMINE JA STRUKTUUR

1. PEATÜKK

Eelarve koostamine

Artikkel 36

Tulude ja kulude eelarvestus

1. Iga institutsioon, välja arvatud komisjon, teeb oma tulude ja kulude eelarvestuse, mille ta saadab igal aastal enne 1. juulit komisjonile ning samal ajal teadmiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼B

2. Kõrge esindaja konsulteerib komisjoni volinikega, kes vastutavad arengupoliitika, naabruspoliitika ning rahvusvahelise koostöö, humanitaarabi ja kriisiohjamise eest nende vastutusaladesse kuuluvates küsimustes.

3. Komisjon teeb oma eelarvestused, mille ta saadab kohe pärast vastuvõtmist samuti Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Eelarvestuste tegemisel kasutab komisjon artiklis 37 osutatud teavet.

Artikkel 37

Artiklis 208 osutatud asutuste eelarve prognoos

Hiljemalt iga aasta 31. märtsiks saadab iga artiklis 208 osutatud asutus oma asutamisakti kohaselt komisjonile, Euroopa Parlamendile ja nõukogule oma tulude ja kulude eelarvestuse, sealhulgas ametikohtade loetelu, ja oma tööprogrammi kavandi.

Artikkel 38

Eelarveprojekt

1. Komisjon esitab eelarveprojekti sisaldava ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule eelarve täitmise eelarveaastale eelneva aasta 1. septembriks. Ta edastab selle ettepaneku teadmiseks ka liikmesriikide parlamentidele.

Eelarveprojektis esitatakse liidu tulude ja kulude koondarvestus ja selles konsolideeritakse artiklis 36 osutatud eelarvestused. Eelarveprojekt võib sisaldada ka institutsioonide koostatud eelarvestustest erinevaid eelarvestusi.

Eelarveprojekti koostamisel järgitakse artiklites 44–49 sätestatud struktuuri ja esitusviisi.

Eelarveprojekti igale jaole eelneb asjaomase institutsiooni koostatud sissejuhatus.

Komisjon koostab eelarveprojekti üldise sissejuhatuse. Üldine sissejuhatus sisaldab finantstabeleid, milles on esitatud jaotiste kaupa kõige olulisemad andmed ja mitmeaastase finantsraamistiku kulukategooriate kaupa põhjendused eelneva eelarveaastaga võrreldes assigneeringutes tehtud muudatuste kohta.

2. Täpsemate ja usaldusväärsemate prognooside tegemiseks kehtivate õigusaktide ja menetluses olevate seadusandlike ettepanekute eelarvemõju kohta lisab komisjon eelarveprojektile järgnevate aastate finantsplaneeringu.

Finantsplaneeringut ajakohastatakse pärast eelarve vastuvõtmist, et kaasata sellesse eelarvemenetluse tulemused ja muud võimalikud asjaomased otsused.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte finantsplaneeringut käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

3. Komisjon lisab eelarveprojektile:

a) vajaduse korral põhjendused selle kohta, miks sisaldab eelarveprojekt teiste institutsioonide koostatud eelarvestustest erinevaid eelarvestusi;

b) vajalikuks peetavad töödokumendid, mis on seotud institutsioonide ametikohtade loetelude ja rahalise toetusega, mida komisjon annab artiklis 208 osutatud asutustele ja Euroopa koolidele. Sellistes töödokumentides, kus on ära toodud viimane kinnitatud ametikohtade loetelu, esitatakse järgmine teave:

i) kõik liidu, sealhulgas tema õiguslikult eraldiseisvate üksuste teenistuses olevad töötajad lepinguliikide kaupa;

ii) selgitus ametikohtade ja koosseisuväliste töötajate ning soolise tasakaalu suhtes kohaldatava personalipoliitika kohta;

iii) nende ametikohtade arv, mis on tegelikult täidetud selle aasta alguses, mil eelarveprojekt esitatakse, märkides nende jaotuse palgaastmete ja haldusüksuste kaupa;

iv) ametikohtade loetelu poliitikavaldkondade kaupa;

v) iga koosseisuväliste töötajate kategooria puhul täistööaja ekvivalendina väljendatud töötajate algne hinnanguline arv heakskiidetud assigneeringute põhjal, samuti nende ametikohtade arv, mis on tegelikult täidetud selle aasta alguses, mil eelarveprojekt esitatakse, märkides nende jaotuse tegevusüksuste ja vajaduse korral palgaastmete kaupa;

c) töödokumendi eelarveaasta assigneeringute ja täitmata kulukohustuste kavandatud täitmise, artiklis 208 osutatud asutuste ja Euroopa koolide ning katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete kohta;

d) rahvusvaheliste organisatsioonide rahastamise kohta töödokumendi, milles on esitatud:

▼C2

i) kokkuvõte kõigist rahalistest toetustest, mis on eraldi välja toodud liidu programmide või fondide ja rahvusvaheliste organisatsioonide kaupa;

▼B

ii) selgitus selle kohta, miks liidul on otsese tegutsemise asemel kasulikum neid rahvusvahelisi organisatsioone rahastada;

e) tegevusaruande või mis tahes muu asjakohase dokumendi, mis sisaldab järgmist:

i) teavet kõigile eri meetmetele eelnevalt seatud konkreetsete, mõõdetavate, saavutatavate, asjakohaste ja ajaliselt piiritletud eesmärkide saavutamise ja näitajate abil mõõdetud uute eesmärkide kohta;

ii) assigneeringute tasandil kavandatavate muudatuste igakülgset põhjendust, sealhulgas nende kuludel ja neist saadaval kasul põhinevat analüüsi;

iii) selget põhjendust sekkumiseks liidu tasandil, muu hulgas kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega;

iv) teavet eelarve täitmise määrade kohta eelnenud eelarveaasta meetmete puhul ning jooksva eelarveaasta eelarve täitmise määrade kohta;

▼B

v) hindamistulemuste kokkuvõtet, kui see on eelarvemuudatuste jaoks oluline;

vi) teavet auhindade kohta, mille ühikuväärtus on 1 000 000 eurot või rohkem;

f) kokkuvõtte nende järgnevatel eelarveaastatel tasumisele kuuluvate maksete ajakavadest, mis tuleb teha varasematel eelarveaastatel võetud eelarveliste kulukohustuste täitmiseks.

4. Kui komisjon delegeerib eelarve täitmise avaliku ja erasektori partnerlustele, lisab ta eelarveprojektile töödokumendi, milles esitatakse:

a) aastaaruanne olemasolevate avaliku ja erasektori partnerluste tulemuste kohta eelnenud eelarveaastal, seal hulgas teave artikli 58 lõike 1 punkti c alapunkti vii kohaselt volitatud üksuste õigusliku vormi ja aktsionäride kohta;

b) eesmärgid eelarveaastaks, mille kohta eelarveprojekt esitatakse, näidates ära kõik konkreetsed eelarvega seotud vajadused nende eesmärkide saavutamiseks;

▼C2

c) eelnenud eelarveaasta halduskulud ja täidetud eelarve täies ulatuses ning artiklis 209 osutatud asutuse ning avaliku ja erasektori partnerluse kohta;

▼B

d) igale avaliku ja erasektori partnerlusele eelarvest makstud rahaliste toetuste summa ja teiste partnerite poolt neile makstud rahaliste ja mitterahaliste osaluste väärtus;

Kui avaliku ja erasektori partnerlused kasutavad rahastamisvahendeid, lisatakse nende rahastamisvahenditega seotud teave lõikes 5 osutatud töödokumenti.

5. Kui komisjon kasutab rahastamisvahendeid, lisab ta eelarveprojektile töödokumendi, milles esitatakse järgmine teave:

a) eelarveliste kulukohustuste koondsumma ja eelarvest tehtavad maksed iga rahastamisvahendi kohta;

b) artikli 140 lõike 6 kohased tulud ja tagasimaksed ning eelarveaastal tekkivad lisavahendid;

c) riskide ja kohustuste katteks ettenähtud eraldiste kogusumma ning teave liidu finantsriski kohta;

d) omakapitaliinstrumentide või riskijagamisvahendite varade väärtuse langus ning tagatisinstrumentide puhul realiseeritud tagatised nii eelnenud aasta kohta kui ka kumulatiivselt;

e) keskmine ajavahemik rahastamisvahenditega seotud eelarveliste kulukohustuste võtmise ja konkreetsete projektide jaoks omakapitali või võla vormis juriidiliste kohustuste võtmise vahel, kui see ajavahemik on rohkem kui kolm aastat. Artikli 140 lõike 8 kohases aruandes esitab komisjon iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames põhjendused ja vajaduse korral tegevuskava kestuse vähendamiseks; ning

f) halduskulud, mis tulenevad haldustasudest ja muudest rahastamisvahendite haldamiseks makstud finants- või tegevuskuludest, kui nende haldamine on delegeeritud kolmandatele isikutele, kokku ning haldavate poolte ja rahastamisvahendite kaupa.

▼B

6. Komisjon lisab eelarveprojektile ka kõik täiendavad töödokumendid, mida ta peab vajalikuks oma eelarvetaotluste toetamiseks.

7. Kooskõlas nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsuse 2010/427/EL (millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine) ([1]) artikli 8 lõikega 5 ning selleks, et tagada liidu välistegevuse valdkonna eelarve läbipaistvus, edastab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule koos eelarveprojektiga töödokumendi, milles esitatakse ülevaatlikult:

a) kõik liidu välistegevusega, sealhulgas ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika ülesannetega seotud haldus- ja tegevuskulud, mida rahastatakse eelarvest;

b) Euroopa välisteenistuse eelneva eelarveaasta halduskulude kogusumma, jaotatuna iga liidu delegatsiooni kantud kulude ja Euroopa välisteenistuse keskasutuse kulude lõikes; ning tegevuskulud, jaotatuna geograafiliste piirkondade (regioonid, riigid), teemavaldkondade, liidu delegatsioonide ja missioonide lõikes.

8. Peale selle sisaldab lõikes 7 osutatud töödokument järgmist:

a) ametikohtade arv iga kategooria iga palgaastme kohta ning alaliste ja ajutiste ametikohtade, kaasa arvatud lepinguliste ja kohalike töötajate arv, mis on assigneeringute piires lubatud igas liidu delegatsioonis ja Euroopa välisteenistuse keskasutuses;

b) ametikohtade arvu suurenemine või vähenemine Euroopa välisteenistuse keskasutuses ning kõigis liidu delegatsioonides palgaastmete ja kategooriate kaupa, tuginedes eelnenud eelarveaasta andmetele;

c) eelarveaastaks kinnitatud ametikohtade arv ja eelnenud eelarveaastaks kinnitatud ametikohtade arv, samuti nende ametikohtade arv, mida täidavad liikmesriikide lähetatud diplomaadid ning nõukogu ja komisjoni personal;

d) üksikasjalik ülevaade liidu delegatsioonide kogu isikkooseisust eelarveprojekti esitamise ajal, kaasa arvatud jaotus geograafiliste piirkondade, sugude, riikide ja missioonide lõikes, näidates ära töökohad ametikohtade loetelus, lepingulised töötajad, kohalikud töötajad ja lähetatud riiklikud eksperdid ning eelarveprojektis kõnealust muud liiki töötajate jaoks taotletud assigneeringud koos asjakohase täistööaja ekvivalendi prognoosiga personali puhul, keda oleks taotletud assigneeringute piires võimalik palgata.

Artikkel 39

Eelarveprojekti kirjalik muutmisettepanek

Tuginedes mis tahes uuele teabele, mis ei olnud eelarveprojekti koostamise ajal kättesaadav, võib komisjon omal algatusel või kui mõni teine institutsioon seda oma eelarvejao puhul taotleb, esitada Euroopa

([1]) ELT L 201, 3.8.2010, lk 30.

▼B

Parlamendile ja nõukogule samaaegselt eelarveprojekti kirjaliku muutmisettepaneku kuni ELi toimimise lepingu artiklis 314 osutatud lepituskomitee kokkukutsumiseni. Kirjalik muutmisettepanek võib sisaldada kirjalikku muutmisettepanekut, millega ajakohastatakse eelkõige põllumajanduskulude eelarvestust.

Artikkel 40

Eelarve vastuvõtmisest tulenevad liikmesriikide kohustused

1. Euroopa Parlamendi president kuulutab eelarve lõplikult vastuvõetuks ELi toimimise lepingu artikli 314 lõikes 9 ja Euratomi asutamislepingu artiklis 106a sätestatud korras.

2. Kui eelarve on kuulutatud lõplikult vastuvõetuks, on iga liikmesriik järgneva eelarveaasta 1. jaanuarist või eelarve lõplikult vastuvõetuks kuulutamise päevast, kui see on pärast 1. jaanuari, kohustatud tegema liidule maksed, mis kuuluvad tasumisele määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 kohaselt.

Artikkel 41

Paranduseelarve projektid

1. Komisjon võib esitada paranduseelarve projekte, mis käsitlevad eelkõige tulusid, järgmistel asjaoludel:

— selleks et kanda eelarvesse artiklis 18 sätestatud korra kohaselt eelnenud eelarveaasta saldo;

— selleks et muuta ajakohastatud majandusprognooside alusel omavahendite prognoosi ja

— selleks et ajakohastada omavahendite ja muude tulude muudetud prognoose ning vaadata läbi maksete assigneeringute kättesaadavus ja vajadus.

Vältimatute, erandlike ja ettenägematute asjaolude korral, eelkõige pidades silmas Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõttu, võib komisjon esitada paranduseelarve projekte, mis käsitlevad eelkõige kulusid.

2. Paranduseelarve koostamise taotlused, mille teevad lõikes 1 osutatud asjaoludel muud institutsioonid kui komisjon, saadetakse komisjonile.

Enne paranduseelarve projekti esitamist vaatavad komisjon ja teised institutsioonid läbi asjaomaste assigneeringute ümberjaotamise ulatuse, osutades eelkõige assigneeringute võimalikule oodatavale alakasutamisele.

Paranduseelarvete suhtes kohaldatakse artiklit 40. Paranduseelarveid põhjendatakse lähtuvalt eelarvest, milles esitatud eelarvestusi nendega muudetakse.

3. Komisjon esitab paranduseelarve projektid igal eelarveaastal 1. septembriks samaaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandlikel asjaoludel või juhul,

▼B

kui tegemist on Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmisega, mille korral võib paranduseelarve projekti esitada kogu aasta vältel igal ajal. Ta võib lisada arvamuse paranduseelarve koostamise taotlustele, mille on esitanud teised institutsioonid.

4. Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad paranduseelarve projektide arutamisel asjakohaselt arvesse nende kiireloomulisust.

5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte paranduseelarve projekte käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 42

Eelarvestuste ja eelarveprojektide varane edastamine

Komisjon, Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kokku leppida, et teatavad eelarvestuste edastamise ning eelarveprojekti vastuvõtmise ja edastamise tähtpäevad muudetakse varasemaks. Sellise kokkuleppega ei või siiski lühendada ega pikendada ELi toimimise lepingu artikliga 314 ja Euratomi asutamislepingu artikliga 106a nende tekstide läbivaatamiseks ettenähtud aega.

2. PEATÜKK

Eelarve struktuur ja esitusviis

Artikkel 43

Eelarve struktuur

Eelarve koosneb järgmistest osadest:

a) tulude ja kulude koondarvestus;

b) eraldi iga institutsiooni eelarvejagu, milles on esitatud tulude ja kulude eelarvestus, välja arvatud Euroopa Ülemkogu ja nõukogu vahendid, mis nähakse ette ühes ja samas eelarvejaos.

Artikkel 44

Eelarve liigendus

1. Euroopa Parlament ja nõukogu liigendavad komisjoni tulud ja teiste institutsioonide tulud ja kulud nende liigi või otstarbe järgi jaotisteks, peatükkideks, artikliteks ja punktideks.

2. Komisjoni käsitleva jao kulude eelarvestus põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu vastuvõetud liigendusel ja selles on kulud liigendatud otstarbe järgi.

Iga jaotis vastab teatavale poliitikavaldkonnale ja iga peatükk üldjuhul teatavale tegevusalale.

Iga jaotis võib sisaldada tegevusassigneeringuid ja haldusassigneeringuid.

Jaotises sisalduvad haldusassigneeringud koondatakse ühte peatükki.

▼B

3. Otstarbe alusel liigendatakse eri jaotiste halduskulud järgmiselt:

a) ametikohtade loetelus kinnitatud personalikulud: nimetatakse nendele kuludele vastav assigneeringute summa ja ametikohtade arv ametikohtade loetelus;

▼C2

b) koosseisuväliste töötajatega seotud ja muud artikli 26 lõike 1 esimese lõigu punktis b nimetatud kulud, mida rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist „Haldus”;

▼B

c) hoonete kulud ja muud nendega seonduvad kulud, sealhulgas koristus-, hooldus-, rendi-, üüri-, telekommunikatsiooni-, vee-, gaasi- ja elektrikulud;

d) otseselt programmide rakendamisega seotud koosseisuvälised töötajad ja tehniline abi.

Mitmele jaotisele ühised komisjoni halduskulud esitatakse eraldi koondarvestuses kululiigi järgi liigendatuna.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte eelarve liigendust käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 45

Negatiivsete tulude kajastamise keeld

1. Eelarve ei sisalda negatiivseid tulusid.

2. Nõukogu 7. juuni 2007. aasta otsuse 2007/436/EÜ, Euratom (Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta) ([1]) alusel makstud omavahendid on netosummalised ja need kajastatakse sellistena eelarves tulude koondarvestuses.

Artikkel 46

Eraldised

1. Igas eelarvejaos võib olla eraldiste jaotis. Assigneeringud kantakse sellesse jaotisse, kui:

a) eelarve koostamise ajal puudub asjaomase meetme kohta alusakt; või

b) on põhjendatult alust kahelda assigneeringute piisavuses või võimaluses kasutada asjaomastele eelarveridadele kantud assigneeringuid usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt.

Selle jaotise assigneeringuid võib kasutada alles pärast käesoleva määruse artikli 26 lõike 1 esimese lõigu punkti c kohast ümberpaigutust, kui alusakti vastuvõtmine toimub ELi toimimise lepingu artiklis 294 sätestatud korras, ning muudel juhtudel vastavalt käesoleva määruse artiklis 27 sätestatud korrale.

([1]) ELT L 163, 23.6.2007, lk 17.

▼B

2. Suurte eelarve täitmise raskuste korral võib komisjon teha eelarveaasta käigus ettepanekuid assigneeringute ümberpaigutamiseks eraldiste jaotisse. Euroopa Parlament ja nõukogu otsustavad need ümberpaigutused artikli 27 kohaselt.

Artikkel 47

Negatiivreserv

Komisjoni eelarvejagu võib sisaldada „negatiivreservi", mille ülemmääraks on 200 miljonit eurot. See eraldi jaotisse kantav reserv sisaldab ainult maksete assigneeringuid.

Negatiivreserv võetakse kasutusele enne eelarveaasta lõppu artiklites 26 ja 27 sätestatud korras tehtavate ümberpaigutuste teel.

Artikkel 48

Hädaabireserv

1. Komisjoni eelarvejagu sisaldab kolmandatele riikidele antava hädaabi reservi.

2. Lõikes 1 osutatud reserv võetakse kasutusele enne eelarveaasta lõppu artiklites 27 ja 29 sätestatud korras tehtavate ümberpaigutuste teel.

Artikkel 49

Eelarve esitusviis

1. Eelarves esitatakse:

a) tulude ja kulude koondarvestuses:

i) Euroopa Liidu tulude eelarvestus asjaomasel eelarveaastal (eelarveaasta n);

ii) eelnenud eelarveaasta tulude eelarvestus ja eelarveaasta n - 2 tulud;

▼C2

iii) eelarveaasta n kulukohustuste ja maksete assigneeringud;

▼B

iv) eelnenud eelarveaasta kulukohustuste ja maksete assigneeringud;

▼C2

v) eelarveaastal n – 2 võetud kulukohustused ja makstud kulud, kusjuures viimast väljendatakse ka protsendina eelarveaasta n eelarvest;

▼B

vi) asjakohased selgitused iga alajaotise kohta vastavalt artikli 44 lõikes 1 sätestatule;

b) igas jaos tulud ja kulud punktis a näidatud struktuuri kohaselt;

▼B

c) töötajate kohta:

i) iga jao puhul ametikohtade loetelu, milles on palgaastmete kaupa iga kategooria ja talituse kohta esitatud ametikohtade arv ning alaliste ja ajutiste ametikohtade arv, mis on lubatud assigneeringute piires;

ii) ametikohtade loetelu töötajate kohta, kellele makstakse palka otsesteks meetmeteks ettenähtud teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse assigneeringutest, ja ametikohtade loetelu töötajate kohta, kellele makstakse palka kaudseteks meetmeteks ettenähtud teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse assigneeringutest; ametikohtade loetelu liigendatakse kategooriate ja palgaastmete järgi ning selles eristatakse alalisi ja ajutisi ametikohti, mis on lubatud assigneeringute piires;

iii) teadus- ja tehniliste töötajate puhul võib liigendus põhineda nende palgaastmestikul igas eelarves sätestatud tingimuste kohaselt; ametikohtade loetelus täpsustatakse nende kõrgkvalifitseeritud teadus- ja tehniliste töötajate arv, kellele võimaldatakse erisoodustusi personalieeskirjade erisätete alusel;

iv) ametikohtade loetelu, milles esitatakse iga artiklis 208 osutatud, eelarvest rahalist toetust saava asutuse kohta ametikohtade arv palgaastmete ja kategooriate lõikes. Ametikohtade loeteludes esitatakse eelarveaastaks lubatud ametikohtade arvu kõrval ka eelnevaks eelarveaastaks lubatud ametikohtade arv;

d) laenutehingute kohta:

i) tulude koondarvestuses asjaomastele tehingutele vastavad eelarveread, milles peaksid kajastuma kõik tagasimaksed, mis on saadud algselt kohustused täitmata jätnud ja täitmistagatise realiseerimise põhjustanud vahendite saajatelt. Nimetatud eelarveread varustatakse märkega „pro memoria” ja asjakohaste selgitustega;

ii) komisjoni eelarvejaos:

— eelarveread, mis sisaldavad liidu asjaomaste tehingute täitmistagatisi. Nimetatud eelarveread kannavad märget „pro memoria”, tingimusel et ei ole tekkinud tegelikku kulu, mis tuleb katta lõplikest eelarvevahenditest;

— selgitused, milles viidatakse alusaktile, kavandatud tehingute mahule ja kestusele ning nendele tehingutele liidu poolt antud finantstagatisele;

iii) komisjoni eelarvejaole lisatud dokumendis teadmiseks:

— pooleliolevad kapitalitehingud ja võlahaldusega seotud toimingud;

▼C2

— kapitalitehingud ja võlahaldus eelarveaastal n;

▼B

e) Esimese osa VIII jaotise alla kuuluvate rahastamisvahendite kohta:

i) viide alusaktile;

ii) asjaomastele tehingutele vastavad eelarveread;

▼B

iii) rahastamisvahendite üldine kirjeldus, sh nende kestus ja eelarvemõju;

▼C2

iv) kavandatud tehingud, sh olemasolevatest rahastamisvahenditest tulenevad finantsvõimendusel põhinevad sihtsummad;

▼B

f) artikli 58 lõike 1 punkti c alapunkti vii kohaselt volitatud üksuste rahastamise kohta:

i) viide asjaomase programmi alusaktile;

ii) vastavad eelarveread;

iii) delegeeritud ülesannete üldine kirjeldus, sh nende kestus ja eelarvemõju;

g) ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) kulude kogusumma, mis on kantud spetsiaalsetest artiklitest koosnevasse ÜVJP peatükki. Nimetatud artiklid hõlmavad ÜVJP kulusid ja sisaldavad eraldi eelarveridasid vähemalt suuremate missioonide jaoks.

2. Lisaks lõikes 1 osutatud dokumentidele võivad Euroopa Parlament ja nõukogu lisada eelarvele ka muid asjakohaseid dokumente.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad eelarve esitusviisi, sealhulgas viimasel eelarveaastal, mille kontod on suletud, kantud tegelike kulude määratlust, eelarve selgitusi ja ametikohtade loetelu.

▼C2

Artikkel 50

Ametikohtade loetelusid käsitlevad eeskirjad

1. Artikli 49 lõike 1 punktis c kirjeldatud ametikohtade loeteludega kehtestatakse iga institutsiooni ja asutuse jaoks absoluutne ülempiir, mida ametikohtade täitmisel ei tohi ületada.

Kui palgaastmed AD 16, AD 15 ja AD 14 välja arvata, võib iga institutsioon või asutus siiski muuta oma ametikohtade loetelusid kuni 10 % ulatuses lubatud ametikohtade arvust järgmistel tingimustel:

▼B

a) see ei mõjuta tervele eelarveaastale vastavate personaliassigneeringute mahtu;

b) ametikohtade loeteluga lubatud ametikohtade koguarvu ei ületata; ja

c) asjaomane institutsioon või asutus on osalenud komisjoni personalivajaduste läbivaatamisega käivitatud võrdlusanalüüsil liidu teiste institutsioonide ja asutustega.

Kolm nädalat enne teises lõigus osutatud muudatuste tegemist teatab institutsioon Euroopa Parlamendile ja nõukogule oma vastavatest kavatsustest. Kui kas Euroopa Parlament või nõukogu esitab kõnealuse aja jooksul mõjuvaid põhjendusi, ei tee institutsioon muudatusi ja kohaldatakse artiklis 41 osutatud korda.

▼B

2. Erandina lõike 1 esimesest lõigust võib osaajalised ametikohad, mille ametisse nimetav asutus on heaks kiitnud personalieeskirjade kohaselt, asendada muude ametikohtadega.

3. PEATÜKK

Eelarvedistsipliin

Artikkel 51

Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga

Eelarve peab olema kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga.

Artikkel 52

Liidu õigusaktide kooskõla eelarvega

Kui liidu õigusakti rakendamisega ületatakse eelarves kättesaadavaid assigneeringuid, võib sellist õigusakti rahaliselt rakendada ainult pärast eelarve vastavat muutmist.

IV JAOTIS

EELARVE TÄITMINE

1. PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 53

Eelarve täitmine usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt

1. Komisjon täidab eelarvet nii tulude kui ka kulude osas käesoleva määruse kohaselt, omal vastutusel ja heakskiidetud assigneeringute piires.

2. Liikmesriigid teevad komisjoniga koostööd, et tagada assigneeringute kasutamine usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad eelarve täitmist usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt ja teavet isikuandmete edastamise kohta auditi eesmärgil.

Artikkel 54

Alusakt ja erandid

1. Liidu meetme jaoks eelarvesse kantud assigneeringuid võib kasutada alles pärast alusakti vastuvõtmist.

▼B

2. Erandina lõikest 1 võib järgmisi assigneeringuid siiski kasutada alusaktita, tingimusel et meetmed, mille rahastamiseks need on mõeldud, kuuluvad liidu pädevusse:

a) assigneeringud katseprojektideks, mille eesmärk on kindlaks teha meetme teostatavus ja kasulikkus. Asjaomased kulukohustuste assigneeringud võib kanda eelarvesse kõige rohkem kaheks järjestikuseks eelarveaastaks.

Katseprojektideks ette nähtud assigneeringute kogusumma ei või ületada 40 000 000 eurot eelarveaastas;

b) assigneeringud ettevalmistavateks meetmeteks, mis kuuluvad ELi toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu reguleerimisalasse ja mis on välja töötatud ettepanekute koostamiseks edaspidiste meetmete vastuvõtmise eesmärgil. Ettevalmistavate meetmete puhul järgitakse ühtset lähenemisviisi ja need võivad olla mitmesuguses vormis. Asjaomased kulukohustuste assigneeringud võib kanda eelarvesse kõige rohkem kolmeks järjestikuseks eelarveaastaks. Asjakohase alusakti vastuvõtmise menetlus tuleb lõpule viia enne kolmanda eelarveaasta lõppu. Nimetatud menetluse käigus võetakse assigneeringute kulukohustustega sidumisel arvesse ettevalmistava meetme eriomaseid jooni, mis on seotud kavandatava tegevuse, taotletavate eesmärkide ja vahendite saajatega. Seetõttu ei vasta kasutatavate vahendite maht lõpliku meetme rahastamiseks kavandatud vahendite mahule.

Käesolevas punktis nimetatud uuteks ettevalmistavateks meetmeteks ette nähtud assigneeringute kogusumma ei või ületada 50 000 000 eurot eelarveaastas ja ettevalmistavateks meetmeteks ettenähtud tegelikult kulukohustustega seotud assigneeringute kogusumma ei või ületada 100 000 000 eurot;

c) assigneeringud ettevalmistavateks meetmeteks ELi lepingu V jaotise valdkonnas. Kõnealused meetmed on üksnes lühiajalised ja nende eesmärk on määrata kindlaks tingimused, mille alusel liidu meetmeid kasutatakse ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide täitmiseks ja võetakse vastu vajalikud õigusaktid.

Liidu kriisiohjeoperatsioonide puhul töötatakse ettevalmistavad meetmed muu hulgas välja selleks, et hinnata operatiivvajadusi, võimaldada vahendite rakendamise kiiret alustamist või luua kohapeal tingimused operatsiooni alustamiseks.

Ettevalmistavad meetmed kiidab heaks nõukogu kõrge esindaja ettepaneku alusel.

Ettevalmistavate meetmete kiire rakendamise tagamiseks teavitab kõrge esindaja Euroopa Parlamenti ja komisjoni võimalikult varakult nõukogu kavatsusest käivitada ettevalmistav meede ja eelkõige selleks vajalike vahendite hinnangulisest summast. Komisjon võtab kõik vajalikud meetmed, et tagada vahendite kiire väljamaksmine.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte ÜVJP valdkonna ettevalmistavate meetmete rahastamist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta;

▼B

d) assigneeringud ühekordseteks või määramata kestusega meetmeteks, mida komisjon võtab ülesannete tõttu, mis tulenevad tema õigustest institutsioonide tasandil vastavalt ELi toimimise lepingule ja Euratomi asutamislepingule, välja arvatud tema seadusandliku algatuse õigusest, millele on osutatud punktis b, ja erivolitustest, mis on talle nende aluslepingutega otse antud ja mis on loetletud käesoleva määruse kohaselt vastuvõetavates delegeeritud õigusaktides;

e) assigneeringud iga institutsiooni halduslikult iseseisvaks toimimiseks.

Koos eelarveprojektiga esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule esimese lõigu punktides a ja b osutatud meetmeid käsitleva aruande, milles antakse ka hinnang tulemuste ja kavandatud järelmeetmete kohta.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad alusakti ja käesoleva artikli lõikes 2 loetletud erandeid.

Artikkel 55

Eelarve täitmine muude institutsioonide kui komisjoni poolt

Komisjon annab teistele institutsioonidele vajalikud volitused nende eelarvejagude täitmiseks.

Komisjon ja Euroopa välisteenistus võivad kokku leppida üksikasjaliku korra, et lihtsustada liidu delegatsioonide haldusassigneeringute kasutamist. See kord ei tohi sisaldada erandeid käesolevast määrusest ega käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidest.

Artikkel 56

Eelarve täitmise volituste delegeerimine

1. Komisjon ja kõik teised institutsioonid võivad oma talituste piires delegeerida eelarve täitmisega seotud volitusi käesolevas määruses ja oma sise-eeskirjades ettenähtud tingimuste kohaselt ja delegeerimisdokumendis sätestatud ulatuses. Selliselt volitatud isikud tegutsevad ainult neile selgesõnaliselt antud volituste piires.

2. Komisjon võib oma jao tegevusassigneeringutega seotud eelarve täitmise volitused siiski delegeerida liidu delegatsioonide juhtidele. Ta teavitab sellest samal ajal kõrget esindajat. Kui liidu delegatsioonide juhid tegutsevad komisjoni edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatena, kohaldavad nad komisjoni eelarve täitmise eeskirju ning neil on samad ülesanded, kohustused ja vastutus kui kõigil teistel komisjoni edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatel.

Komisjon võib delegeerimise tagasi võtta vastavalt enda kehtestatud eeskirjadele.

▼B

Esimese lõigu kohaldamiseks võtab kõrge esindaja liidu delegatsioonide ja komisjoni talituste vahelise koostöö hõlbustamiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 57

Huvide konflikt

1. Finantsjuhtimises osalejad ja teised isikud, kes on seotud eelarve täitmise ja haldamisega, sh seda ettevalmistavate aktide ja toimingutega, ning eelarve auditeerimise või kontrolliga, ei astu samme, mille tagajärjel võivad nende oma huvid sattuda vastuollu liidu huvidega.

Sellise riski tekkimisel hoidub asjaomane isik sellistest sammudest ja suunab asja volitatud eelarvevahendite käsutajale, kes kinnitab kirjalikult, kas huvide konflikt esineb. Asjaomane isik teavitab ka oma otsest ülemust. Kui on tuvastatud huvide konflikt, lõpetab asjaomane isik kogu oma tegevuse kõnealuses asjas. Volitatud eelarvevahendite käsutaja võtab isiklikult mis tahes asjakohased lisameetmed.

2. Lõike 1 kohaldamisel esineb huvide konflikt siis, kui lõikes 1 osutatud finantsjuhtimises osaleja või muu isiku ülesannete erapooletut ja objektiivset täitmist ohustavad perekonna-, emotsionaalsete, poliitiliste või rahvuslike sidemete või majanduslike huvidega seotud põhjused või mis tahes muud põhjused, mis tulenevad kõnealuse isiku ja vahendite saaja ühistest huvidest.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks, mis tõenäoliselt kujutab endast huvide konflikti, koos menetlusega, mida tuleb sel juhul järgida.

2. PEATÜKK

Eelarve täitmise viisid

Artikkel 58

Eelarve täitmise viisid

1. Komisjon täidab eelarvet järgmistel viisidel:

a) otse („otsene eelarve täitmine”) oma talituste kaudu, sh oma personali kaudu liidu delegatsioonides vastavate delegatsioonide juhtide järelevalve all kooskõlas artikli 56 lõikega 2 või artiklis 62 nimetatud rakendusametite kaudu;

b) koostöös liikmesriikidega („koostöös liikmesriikidega toimuv eelarve täitmine”); või

c) kaudselt („kaudne eelarve täitmine”), kui see on ette nähtud alusaktis või artikli 54 lõike 2 esimese lõigu punktides a–d osutatud juhtudel, delegeerides eelarve täitmisega seotud ülesanded:

i) kolmandatele riikidele või nende poolt määratud asutustele;

ii) rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele;

▼B

iii) Euroopa Investeerimispangale (EIP) ja Euroopa Investeerimisfondile (EIF);

iv) artiklites 208 ja 209 osutatud asutustele;

v) avalik-õiguslikele asutustele;

vi) avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

vii) liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

▼C2

viii) isikutele, kellele on delegeeritud ELi lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

▼B

2. Eelarve täitmise eest jääb ELi toimimise lepingu artikli 317 kohaselt vastutavaks komisjon ning komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksuste ja isikute tehtud toimingutest. Kui volitatud üksus või isik on kindlaks määratud alusaktis, esitatakse artiklis 31 osutatud finantsselgituses konkreetse üksuse või isiku valimise kohta põhjalik selgitus.

3. Käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksused ja isikud teevad liidu finantshuvide kaitsmisel täielikku koostööd. Delegeerimislepingud annavad kontrollikojale ja Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) õiguse täielikult kasutada ELi toimimise lepingust tulenevaid volitusi vahendeid auditeerida.

Komisjon delegeerib eelarve täitmisega seotud ülesanded lõike 1 punkti c kohastele üksustele ja isikutele, tingimusel et ülesannete tegeliku täitmise suhtes on kehtestatud läbipaistev, mittediskrimineeriv, tõhus ja tulemuslik läbivaatamise kord.

4. Kõik delegeerimislepingud tehakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu nõudmisel neile kättesaadavaks.

▼C2

5. Käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksused ja isikud tagavad kooskõlas artikli 35 lõikega 2 vahendite saajate kohta asjakohase iga-aastase tagantjärele teabe avaldamise. Komisjoni teavitatakse sellega seoses võetud meetmetest.

▼B

6. Lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksustel ja isikutel ei ole volitatud eelarvevahendite käsutaja staatust.

7. Komisjon ei delegeeri kolmandatele isikutele täidesaatvaid volitusi, kui nende volitustega kaasneb ulatuslik kaalutlusõigus, mis tähendaks poliitiliste valikute tegemist.

8. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad eelarve täitmise viise, sh otsest eelarve täitmist, rakendusametitele delegeeritud volituste kasutamist ning erisätteid kaudsele eelarve täitmisele koostöös rahvusvaheliste organisatsioonidega, artiklites 208 ja 209 osutatud asutustega, avalik-õiguslike asutuste või avalikke teenuseid osutavate eraõiguslike asutustega, liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustega, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine, ja isikutega, kellele on delegeeritud ÜVJP erimeetmete rakendamine.

▼B

Artikkel 59

Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

1. Kui komisjon täidab eelarvet koostöös liikmesriikidega, delegeeritakse eelarve täitmisega seotud ülesanded liikmesriikidele. Liidu vahendite haldamisel järgivad komisjon ja liikmesriigid usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet ning tagavad liidu tegevuse nähtavuse. Sel eesmärgil täidavad komisjon ja liikmesriigid oma vastavat kontrolli- ja auditeerimiskohustust ning võtavad endale sellest tuleneva käesolevas määruses sätestatud vastutuse. Valdkondlikes eeskirjades kehtestatakse täiendavad sätted.

2. Liikmesriigid võtavad eelarve täitmisega seotud ülesannete täitmisel kõik liidu finantshuvide kaitsmiseks vajalikud meetmed, sh seadusandlikud, regulatiivsed ja haldusmeetmed, eelkõige:

a) tagavad, et eelarvest rahastatavad meetmed viiakse ellu korrektselt ja tulemuslikult ning kohaldatavate valdkondlike eeskirjade kohaselt, ning määravad sel eesmärgil lõike 3 kohaselt asutused, kes vastutavad liidu vahendite haldamise ja kontrolli eest, ning teostavad nende asutuste üle järelevalvet;

b) väldivad, tuvastavad ja kõrvaldavad eeskirjade eiramisi ja pettusi.

Liidu finantshuvide kaitsmiseks teostavad liikmesriigid, järgides proportsionaalsuse põhimõtet, käesolevat artiklit ja asjaomaseid valdkondlikke eeskirju, tehingute representatiivsete ja/või riskidel põhinevate valimite üle eel- ja järelkontrolle, sealhulgas vajaduse korral kohapealseid kontrolle. ►C2 Nad nõuavad tagasi ka alusetult makstud summad ja algatavad kohtumenetlusi, kui see on sellega seoses vajalik. ◄

Liikmesriigid rakendavad vahendite saajate suhtes tõhusaid, hoiatavaid ja proportsionaalseid rahalisi karistusi, kui need on ette nähtud valdkondlikes eeskirjades ja liikmesriikide õigusaktide konkreetsetes sätetes.

Komisjon teostab oma riskianalüüsi raames ja valdkondlike eeskirjade kohaselt järelevalvet liikmesriikides kehtestatud juhtimis- ja kontrollisüsteemide üle. Komisjon järgib oma auditeerimistöös proportsionaalsuse põhimõtet ja võtab arvesse valdkondlike eeskirjade kohaselt hinnatud riski taset.

3. Liikmesriigid määravad asjakohasel tasemel ning kooskõlas valdkondlikes eeskirjades sätestatud kriteeriumide ja korraga asutused, kes vastutavad liidu vahendite haldamise ja kontrolli eest. Need asutused võivad täita ka liidu vahendite haldamisega mitteseotud ülesandeid ***ja*** delegeerida oma teatavaid ülesandeid teistele asutustele.

Asutuste määramise kohta otsuse tegemisel võivad liikmesriigid lähtuda sellest, kas juhtimis- ja kontrollisüsteemid on üldjoontes samasugused nagu eelnenud perioodi jooksul kasutatud ja kas need on toiminud tõhusalt.

▼B

Kui auditi- ja kontrollitulemustest selgub, et määratud asutused ei täida enam valdkondlikes eeskirjades sätestatud kriteeriume, võtavad liikmesriigid meetmeid, mis on vajalikud, et tagada nende asutuste töös esinevate puuduste kõrvaldamine, sealhulgas nende määramise lõpetamise abil valdkondlike eeskirjade kohaselt.

Valdkondlikes eeskirjades määratletakse komisjoni roll käesolevas lõikes sätestatud menetluses.

4. Lõike 3 kohaselt määratud asutused:

a) kehtestavad tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi ja tagavad selle toimimise;

b) kasutavad raamatupidamissüsteemi, mis annab õigeaegselt täpset, täielikku ja usaldusväärset teavet;

c) esitavad lõikes 5 sätestatud teabe;

d) tagavad kooskõlas artikli 35 lõikega 2 tagantjärele avalikustamise. Isikuandmete töötlemisel järgitakse liikmesriigi sätteid, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ.

5. Lõike 3 kohaselt määratud asutused esitavad komisjonile järgneva eelarveaasta 15. veebruariks:

a) oma raamatupidamise aastaaruande valdkondlikes eeskirjades kindlaks määratud vaatlusperioodil ülesannete täitmise käigus kantud ja komisjonile hüvitamiseks esitatud kulude kohta. Kõnealune raamatupidamise aastaaruanne hõlmab eelmakseid ja summasid, mille sissenõudmismenetlus on pooleli või lõpule viidud. Raamatupidamise aastaaruandele lisatakse liidu vahendite haldaja kinnitus selle kohta, et vahendite haldamise eest vastutavate isikute arvates:

   (i) on asjaomane teave nõuetekohaselt esitatud, täielik ja täpne;

   (ii) on kulusid kasutatud ettenähtud otstarbel, nagu on määratletud valdkondlikes eeskirjades;

   (iii) annavad kehtestatud kontrollisüsteemid piisava kindluse seoses raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega;

b) iga-aastase kokkuvõtte lõplikest auditiaruannetest ja tehtud kontrollidest, sealhulgas süsteemides tuvastatud vigade ja nõrkuste olemuse ja ulatuse analüüsi ning võetud või kavandatud parandusmeetmed.

►C2 Esimese lõigu punktis a osutatud raamatupidamise aastaaruandele ja esimese lõigu punktis b osutatud kokkuvõttele lisatakse sõltumatu auditeerimisasutuse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardite kohaselt koostatud arvamus. ◄ Selles arvamuses märgitakse, kas raamatupidamise aastaaruanne annab õige ja õiglase ülevaate, kas kulud, mille hüvitamist komisjonilt on taotletud, on seaduslikud ja korrektsed, ning kas kehtestatud kontrollisüsteemid toimivad nõuetekohaselt. Arvamuses märgitakse ka seda, kas audit seab esimese lõigu punktis a osutatud liidu vahendite haldaja kinnituses esitatud väited kahtluse alla.

▼B

Komisjon võib 15. veebruariks seatud tähtaega erakorraliselt pikendada 1. märtsini, kui asjaomane liikmesriik seda taotleb.

Liikmesriigid võivad käesolevas lõikes osutatud teabe nõuetekohasel tasemel avalikustada.

Peale selle võivad liikmesriigid esitada käesolevas lõikes osutatud teabe alusel nõuetekohasel tasandil allkirjastatud kinnitusi.

6. Selleks et tagada liidu vahendite kohaldatavate eeskirjade kohane kasutamine, komisjon:

a) kohaldab menetlusi määratud asutuste raamatupidamise aastaaruannete kontrollimiseks ja heakskiitmiseks, tagades, et raamatupidamise aastaaruanded on täielikud, täpsed ja õiged;

b) arvab liidu rahastatavatest kuludest välja maksed, mis on tehtud kohaldatavat õigust rikkudes;

c) katkestab maksetähtaegade arvestamise või peatab maksed, kui nii on valdkondlikes eeskirjades ette nähtud.

Komisjon loobub täielikult või osaliselt maksetähtaegade arvestamise katkestamisest või maksete peatamisest pärast seda, kui liikmesriik on esitanud oma tähelepanekud ja võtnud kõik vajalikud meetmed. Artikli 66 lõikes 9 osutatud iga-aastane tegevusaruanne hõlmab kõiki käesolevast lõigust tulenevaid kohustusi.

7. Valdkondlikes eeskirjades võetakse arvesse Euroopa territoriaalse koostöö programmide vajadusi, eriti seoses liidu vahendite haldaja kinnituse sisu, lõikes 3 sätestatud menetluse ja auditifunktsiooniga.

▼C2

8. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad koostöös liikmesriikidega toimuvat eelarve täitmist, sh registri koostamist asutustest, kes vastutavad liidu vahendite haldamise ja kontrollimise eest, ning parimate tavade edendamise meetmeid.

▼B

Artikkel 60

Kaudne eelarve täitmine

1. Üksused ja isikud, kellele on artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt delegeeritud eelarve täitmisega seotud ülesanded, järgivad liidu vahendite haldamisel usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet ning tagavad liidu tegevuse nähtavuse. Liidu vahendite haldamisel tagavad nad liidu finantshuvide kaitse taseme, mis on samaväärne käesoleva määruse kohaselt nõutavaga, võttes nõuetekohaselt arvesse järgnevat:

a) delegeeritud ülesannete laad ja asjaomased summad;

b) seonduvad finantsriskid;

c) kindlusaste, mis tuleneb nende süsteemidest, eeskirjadest ja menetlustest, koos meetmetega, mille komisjon on võtnud delegeeritud ülesannete täitmise järelevalveks ja toetuseks.

▼B

2. Liidu finantshuvide kaitsmiseks teevad artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksused ja isikud kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega järgnevat:

a) kehtestavad tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi ja tagavad selle toimimise;

b) kasutavad raamatupidamissüsteemi, mis annab õigeaegselt täpset, täielikku ja usaldusväärset teavet;

c) lasevad asjaomasest üksusest või isikust sõltumatult tegutseval audititalitusel teha enda kohta sõltumatu välisauditi, mis teostatakse kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega;

d) kohaldavad toetuste, hangete ja rahastamisvahendite kaudu liidu vahenditest rahastamisel asjakohaseid eeskirju ja menetlusi;

e) tagavad kooskõlas artikli 35 lõikega 2 vahendite saajatega seotud teabe tagantjärele avalikustamise;

f) tagavad mõistliku isikuandmete kaitse, nagu on sätestatud direktiivis 95/46/EÜ ja määruses (EÜ) nr 45/2001.

Artikli 58 lõike 1 punkti c alapunkti viii kohaselt volitatud isikud võtavad vastu oma finantseeskirjad komisjoni eelneval nõusolekul. Nad täidavad käesoleva lõike punktides a–e sätestatud nõuded hiljemalt kuue kuu jooksul alates oma volituste algusest. Kui nad kõnealuse ajavahemiku lõppedes täidavad nimetatud nõudeid üksnes osaliselt, võtab komisjon asjakohaseid parandusmeetmeid neile delegeeritud ülesannete täitmise üle järelevalve teostamiseks ja täitmise toetamiseks.

3. Artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksused ja isikud väldivad, tuvastavad ja kõrvaldavad eelarve täitmisega seotud ülesannete täitmisel eeskirjade eiramisi ja pettusi. Sel eesmärgil teevad nad kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega eel- ja järelkontrolle, sealhulgas vajaduse korral kohapealseid kontrolle tehingute representatiivsete ja/või riskidel põhinevate valimite üle, et tagada eelarvest rahastatavate meetmete tulemuslik elluviimine ja õige rakendamine. ►C2 Nad nõuavad ka tagasi alusetult makstud summad ja algatavad kohtumenetlusi, kui see on sellega seoses vajalik. ◄

4. Komisjon võib peatada maksed artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksustele ja isikutele, eelkõige juhul, kui tuvastatakse süsteemseid vigu, mis seavad kahtluse alla asjaomase üksuse või isiku sisekontrollisüsteemide usaldusväärsuse või raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse.

Olenemata artiklist 92, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja maksed sellistele üksustele ja isikutele täiendava kontrolli eesmärgil kas täielikult või osaliselt katkestada, kui:

(i) vastutav eelarvevahendite käsutaja saab teavet, mis osutab märkimisväärsetele puudustele sisekontrollisüsteemide toimimises või sellele, et asjaomase üksuse või isiku tõendatud kulud on seotud tõsise eeskirjade eiramisega ja neid kulusid ei ole korrigeeritud;

(ii) katkestamine on vajalik, et vältida liidu finantshuvide olulist kahjustamist.

▼B

5. Ilma et see piiraks lõike 7 kohaldamist, esitavad artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksused ja isikud komisjonile:

a) neile delegeeritud ülesannete täitmist käsitleva aruande;

b) oma raamatupidamise aastaaruande, mis on koostatud neile delegeeritud ülesannete täitmise käigus kantud kulude kohta. Kõnealusele raamatupidamise aastaaruandele lisatakse liidu vahendite haldaja kinnitus selle kohta, et vahendite haldamise eest vastutavate isikute arvates:

(i) on asjaomane teave nõuetekohaselt esitatud, täielik ja täpne;

(ii) on kulusid kasutatud ettenähtud otstarbel, nagu on määratletud delegeerimislepingutes või vajaduse korral asjakohastes valdkondlikes eeskirjades;

(iii) annavad kehtestatud kontrollisüsteemid piisava kindluse seoses raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega;

c) kokkuvõtte lõplikest auditiaruannetest ja tehtud kontrollidest, sealhulgas süsteemides tuvastatud vigade ja nõrkuste olemuse ja ulatuse analüüsi ning võetud või kavandatud parandusmeetmed.

Esimeses lõigus osutatud dokumentidele lisatakse sõltumatu auditeerimisasutuse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardite kohaselt koostatud arvamus. Kõnealuses arvamuses märgitakse, kas raamatupidamise aastaaruanne annab õige ja õiglase ülevaate, kas kehtestatud kontrollisüsteemid toimivad nõuetekohaselt ning kas raamatupidamisarvestuse aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed. Arvamuses märgitakse ka seda, kas audit seab esimese lõigu punktis b osutatud liidu vahendite haldaja kinnituses esitatud väited kahtluse alla.

Need esimeses lõigus osutatud dokumendid esitatakse komisjonile hiljemalt järgneva eelarveaasta 15. veebruariks. Teises lõigus osutatud arvamus esitatakse komisjonile hiljemalt 15. märtsiks.

Käesolevas lõikes sätestatud kohustused ei piira rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikidega sõlmitud lepingute kohaldamist. Kõnealuste lepingutega nähakse vähemalt ette selliste rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikide kohustus esitada komisjonile igal aastal kinnitus selle kohta, et asjaomasel eelarveaastal on liidult saadud rahalist toetust kasutatud ja selle üle raamatupidamisarvestust peetud kooskõlas lõikes 2 osutatud nõuetega ning kõnealustes lepingutes sätestatud kohustustega.

6. Ilma et see piiraks lõike 7 kohaldamist, komisjon:

a) teostab järelevalvet selle üle, kas need isikud ja üksused täidavad oma kohustusi, eelkõige viies programmi rakendamise kohta läbi auditeid ja hindamisi;

b) kohaldab menetlusi volitatud üksuste ja isikute raamatupidamise aastaaruannete kontrollimiseks ja heakskiitmiseks, tagades, et raamatupidamise aastaaruanded on täielikud, täpsed ja õiged;

c) arvab liidu rahastatavatest kuludest välja maksed, mis on tehtud kohaldatavaid eeskirju rikkudes.

7. Lõikeid 5 ja 6 ei kohaldata sellistele üksustele antava liidu rahalise toetuse suhtes, kelle suhtes kohaldatakse eraldi eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust kooskõlas artikliga 208.

▼B

8. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, milles käsitletakse kaudset eelarve täitmist, sealhulgas tingimuste kehtestamist, mille korral üksuste ja isikute süsteemid, eeskirjad ja menetlused peavad olema eelarve kaudsel täitmisel samaväärsed komisjoni süsteemide, eeskirjade ja menetlustega, liidu vahendite haldaja kinnitusi ja nõuetele vastavuse kinnitusi, menetlusi raamatupidamise aastaaruannete kontrollimiseks ja heakskiitmiseks ning liidu rahastatavatest kuludest selliste kulude väljaarvamist, mis on tehtud kohaldatavat õigust rikkudes.

▼C2

Artikkel 61

Eelhindamine ja delegeerimislepingud

1. Enne eelarve täitmisega seotud ülesannete delegeerimist üksustele ja isikutele kooskõlas artikli 58 lõike 1 punktiga c peab komisjon saama tõendid selle kohta, et täidetud on artikli 60 lõike 2 esimese lõigu punktides a–d nimetatud nõuded.

▼B

Kui artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksuse või isiku süsteemides või eeskirjades või menetlustes, mis seonduvad sellele üksusele või isikule delegeeritud liidu vahendite haldamisega, on tehtud olulisi muudatusi, teavitab asjaomane üksus või isik sellest viivitamata komisjoni. Komisjon vaatab asjaomase üksuse või isikuga sõlmitud delegeerimislepingud läbi tagamaks, et artikli 60 lõike 2 esimese lõigu punktides a–d sätestatud nõuded on endiselt täidetud.

2. Välja arvatud juhul, kui volitatud üksus on nimetatud alusaktis, valib komisjon üksuse ühest artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktides ii, v, vi ja vii loetletud kategooriatest, võttes nõuetekohaselt arvesse asjaomasele üksusele delegeeritavate ülesannete iseloomu, samuti asjaomaste üksuste kogemusi ning tegevus- ja finantssuutlikkust. Valik peab olema läbipaistev, objektiivsetel alustel põhjendatav ega tohi põhjustada huvide konflikti.

3. Delegeerimislepingutes sätestatakse artikli 60 lõike 2 esimese lõigu punktides a–d nimetatud nõuded. Neis määratakse selgelt kindlaks, millised on asjaomasele üksusele delegeeritavad ülesanded, ning nähakse ette asjaomaste üksuste või isikute kohustus täita artikli 60 lõike 2 esimese lõigu punktides e ja f sätestatud kohustusi ja hoiduda mis tahes tegevusest, millest võib tuleneda huvide konflikt.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, milles käsitletakse kaudse eelarve täitmise raames rakendatavate eeskirjade ja menetluste eelhindamist ning delegeerimislepingute sisu.

Artikkel 62

Rakendusametid

1. Komisjon võib delegeerida rakendusametitele volitused liidu programmi või projekti täielikuks või osaliseks rakendamiseks komisjoni nimel ja vastutusel kooskõlas nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded) ([1]). Rakendusametid asutatakse komisjoni otsusega ja nad on liidu õiguse alusel tegutsevad juriidilised isikud.

([1]) EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

▼B

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte rakendusametitele delegeeritud volituste kasutamise üksikasjalike eeskirjade kohta.

2. Vastavate tegevusassigneeringute kasutamise õigus on rakendusameti juhatajal otsese eelarve täitmise raames.

Artikkel 63

Volituste delegeerimise piirangud

1. Komisjon ei delegeeri liidu vahendite haldamisega, sealhulgas maksete tegemise ja sissenõudmisega seotud ülesandeid välistele eraõiguslikele üksustele või asutustele, välja arvatud artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktides v, vi ja vii osutatud juhul või erijuhtudel, kui asjaomased maksed:

(i) tehakse komisjoni määratud maksesaajatele;

(ii) nende suhtes kohaldatakse komisjoni poolt kindlaks määratud tingimusi ja summasid ja

(iii) nendega ei kaasne kaalutlusõiguse kasutamine makseid tegeva üksuse või asutuse poolt.

2. Komisjon võib muudele kui avalikke teenuseid osutavatele välistele eraõiguslikele üksustele või asutustele lepingu alusel delegeerida järgmisi ülesandeid: tehnilised erialased ülesanded ja haldus-, ettevalmistus- või abiülesanded, mis ei hõlma avaliku võimu ega kaalutlusõiguse kasutamist.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad ülesannete delegeerimist teatavatele välistele erasektori üksustele või asutustele vastavalt esimese osa V jaotises sätestatud hankelepingute sõlmimise korrale.

3. PEATÜKK

Finantsjuhtimises osalejad

1. Jagu

Ülesannete lahususe põhimõte

Artikkel 64

Ülesannete lahusus

1. Eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja ülesanded seisavad üksteisest lahus ja need on üksteist välistavad.

▼C2

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte kõigi finantsjuhtimises osalejate õigusi ja kohustusi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

2. Jagu

Eelarvevahendite käsutaja

Artikkel 65

Eelarvevahendite käsutaja

1. Iga institutsioon täidab eelarvevahendite käsutaja ülesandeid.

▼C2

2. Käesolevas jaos kasutatakse mõistet „töötajad” isikute kohta, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju.

▼B

3. Iga institutsioon volitab oma töökorras ettenähtud tingimuste kohaselt asjakohase tasandi töötajaid täitma eelarvevahendite käsutaja ülesandeid. Institutsioon märgib oma asutusesisestes halduseeskirjades ära töötajad, kellele ta asjaomased ülesanded delegeerib, delegeeritavate volituste ulatuse ja selle, kas volitatud isikutel on lubatud volitusi omakorda edasi delegeerida.

4. Eelarvevahendite käsutaja volitusi delegeeritakse või delegeeritud volitusi delegeeritakse edasi üksnes töötajatele.

5. Vastutavad eelarvevahendite käsutajad tegutsevad delegeerimisdokumendis või edasidelegeerimisdokumendis sätestatud piirides. Teatavate eelarve täitmiseks ja raamatupidamise aastaaruande esitamiseks vajalike toimingute tegemisel võib vastutavat eelarvevahendite käsutajat abistada üks või mitu töötajat vastutava eelarvevahendite käsutaja vastutusel.

6. Kui liidu delegatsioonide juhid tegutsevad artikli 56 lõike 2 kohaselt edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatena, siis alluvad nad komisjonile, kes on nende kui edasivolitatud eelarvevahendite käsutajate ülesannete ja vastutuse kindlaksmääramise, täitmise, järelevalve ja hindamise eest vastutav institutsioon. Komisjon teavitab sellest samal ajal kõrget esindajat.

7. Teatavate eelarve täitmiseks ning finants- ja haldusteabe koostamiseks vajalike ülesannete täitmisel võivad vastutavat eelarvevahendite käsutajat abistada töötajad vastutava eelarvevahendite käsutaja vastutusel. Vastutavat eelarvevahendite käsutajat abistavate töötajate suhtes kohaldatakse artiklit 57.

8. Iga institutsioon teavitab kontrollikoda, Euroopa Parlamenti ja nõukogu volitatud eelarvevahendite käsutajate, siseaudiitorite ja peaarvepidajate ametissenimetamisest ja ametist vabastamisest ning kõigist finantsküsimusi reguleerivatest sise-eeskirjadest, mille ta on vastu võtnud.

9. Iga institutsioon teavitab kontrollikoda avansikontode haldajate ametissenimetamisest ning artikli 69 lõike 1 ja artikli 70 kohastest delegeerimisotsustest.

10. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, milles käsitletakse vastutavate eelarvevahendite käsutajate abistamist ning volitamist reguleerivaid sise-eeskirju.

▼B

Artikkel 66

Eelarvevahendite käsutaja volitused ja ülesanded

1. Igas institutsioonis vastutab eelarvevahendite käsutaja tulude ja kulude usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete kohase haldamise ning selle tagamise eest, et seaduslikkuse ja korrektsuse nõuded oleksid täidetud.

2. Lõike 1 kohaldamisel kehtestab volitatud eelarvevahendite käsutaja kooskõlas artikliga 32 ja institutsiooni vastuvõetud miinimumnõuetega oma ülesannete täitmiseks sobiva organisatsioonilise struktuuri ja sisekontrollisüsteemi, võttes nõuetekohaselt arvesse juhtimiskeskkonna ja rahastatavate meetmete laadiga seotud riske. Kõnealuse struktuuri ja süsteemide kehtestamist peab toetama igakülgne riskianalüüs, milles võetakse arvesse struktuuri ja süsteemide kulutõhusust.

3. Kulude haldamisel võtab vastutav eelarvevahendite käsutaja eelarvelisi kulukohustusi ja juriidilisi kohustusi, tõendab kulusid ja kinnitab makseid ning valmistab ette assigneeringute kasutamist.

4. Tulude haldamine hõlmab saadaolevate summade eelarvestuste koostamist, sissenõutavate nõuete kindlaksmääramist ja sissenõudekorralduste väljastamist. Vajaduse korral võib see hõlmata ka kindlaksmääratud nõuetest loobumist.

5. Iga toimingu suhtes tehakse vähemalt eelkontroll, mis põhineb dokumentaalsel kontrollil ning toimingu tegevuslike ja finantsaspektidega seoses juba tehtud kontrollide kättesaadavatel tulemustel.

Eelkontroll hõlmab toimingu algatamist ja kontrolli.

Iga tehingu puhul peab toimingut kontrolliv töötaja olema toimingu algatanud töötajast erinev isik. Toimingut kontrolliv töötaja ei tohi olla toimingu algatanud töötaja alluv.

6. Volitatud eelarvevahendite käsutaja võib sisse seada järelkontrollid, et kontrollida eelkontrolli järel juba heakskiidetud toiminguid. Kõnealuseid kontrolle võib olenevalt riskidest korraldada pisteliselt.

Eelkontrolle teevad järelkontrollide eest vastutavatest töötajatest erinevad töötajad. Järelkontrollide eest vastutavad töötajad ei tohi olla eelkontrollide eest vastutavate töötajate alluvad.

Kui volitatud eelarvevahendite käsutaja rakendab toetusesaajate suhtes järelkontrollina finantsauditeid, peavad asjaomased auditeerimiseeskirjad olema selged, ühtsed ja läbipaistvad ning nendes austatakse nii komisjoni kui ka auditeeritavate õigusi.

7. Finantstoimingute haldamise kontrolli eest vastutavatel töötajatel peavad olema vajalikud kutseoskused. Nad peavad täitma asjaomase institutsiooni kehtestatud kutsenorme.

8. Kui töötaja, kes osaleb finantsjuhtimises ja tehingute kontrollimises, leiab, et otsus, mille kohaldamist või millega nõustumist tema ülemus temalt nõuab, on eeskirjavastane või vastuolus usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete või kutse-eeskirjadega, mida kõnealune töötaja peab täitma, teatab ta sellest oma otsesele ülemusele. Kui kõnealune töötaja teeb seda kirjalikult, vastab otsene ülemus kirjalikult. Otsese ülemuse tegevusetuse korral või juhul, kui otsene ülemus

▼B

kinnitab algset otsust või juhist ja töötaja leiab, et selline kinnitus ei ole mõistlik vastus tema murele, teavitab asjaomane töötaja sellest kirjalikult volitatud eelarvevahendite käsutajat. Kõnealuse volitatud eelarvevahendite käsutaja tegevusetuse korral teatab asjaomane töötaja sellest artikli 73 lõikes 6 osutatud asjakohasele toimkonnale.

Ebaseadusliku tegevuse, pettuse või korruptsiooni korral, mis võib kahjustada liidu huve, teatab asjaomane töötaja sellest kohaldatavates õigusaktides määratud asutustele või organitele. Liidu finantsjuhtimist auditeerivate välisaudiitoritega sõlmitavates lepingutes nähakse ette välisaudiitori kohustus teavitada volitatud eelarvevahendite käsutajat mis tahes kahtlustatavast ebaseaduslikust tegevusest, pettusest või korruptsioonist, mis võib kahjustada liidu huve.

9. Volitatud eelarvevahendite käsutaja annab institutsioonile oma ülesannete täitmisest aru iga-aastase tegevusaruande vormis, mis sisaldab finants- ja haldusteavet, sealhulgas kontrollide tulemusi, ja milles ta kinnitab, et kui määratletud kulu- ja tuluvaldkondadega seotud võimalikes reservatsioonides ei ole täpsustatud teisiti, võib ta piisava kindlusega kinnitada, et:

a) aruandes esitatud teave annab õige ja õiglase ülevaate;

b) aruandes kirjeldatud tegevuse jaoks ettenähtud vahendeid on kasutatud ettenähtud eesmärkidel ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega;

c) kehtestatud kontrollimenetlus annab piisava kindluse seoses raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega.

Tegevusaruandes esitatakse tegevuse tulemused, võrreldes neid seatud eesmärkidega, esitatakse tegevusega seotud riskid ning kirjeldatakse volitatud eelarvevahendite käsutaja käsutusse antud vahendite kasutamist ning sisekontrollisüsteemide tulemuslikkust ja tõhusust, sealhulgas antakse üldine hinnang kontrolliga kaasnevatele kuludele ja neist saadavale kasule.

Komisjon saadab igal aastal hiljemalt 15. juunil Euroopa Parlamendile ja nõukogule eelmise aasta kohta koostatud tegevusaruannete kokkuvõtte. Euroopa Parlamendile ja nõukogule tehakse kättesaadavaks ka iga volitatud eelarvevahendite käsutaja iga-aastased tegevusaruanded.

10. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, milles käsitletakse eel- ja järelkontrolle, tõendavate dokumentide säilitamist, kutsenorme, eelarvevahendite käsutaja tegevusetust, teabe edastamist peaarvepidajale ja aruandeid läbirääkimistega hankemenetluste kohta.

Artikkel 67

Liidu delegatsioonide juhtide volitused ja ülesanded

1. Kui liidu delegatsioonide juhid tegutsevad artikli 56 lõike 2 kohaselt edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatena, teevad nad vahendite nõuetekohasel haldamisel tihedat koostööd komisjoniga, et tagada eelkõige finantstehingute seaduslikkus ja korrektsus, vahendite haldamisel usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttest kinnipidamine ning liidu finantshuvide tõhus kaitse.

▼B

Selleks võtavad nad meetmed, mis on vajalikud, et vältida olukordi, mille tõttu võib ohtu sattuda komisjoni vastutus neile edasivolitatud eelarve täitmise eest, ja prioriteetide konflikte, mis tõenäoliselt mõjutavad neile edasivolitatud finantsjuhtimisega seotud ülesannete täitmist.

Teises lõigus osutatud olukorra või konflikti tekkimisel teavitab liidu delegatsiooni juht viivitamata komisjoni vastutavaid peadirektoreid ja Euroopa välisteenistuse vastutavat peadirektorit. Peadirektorid võtavad olukorra parandamiseks asjakohaseid meetmeid.

2. Kui liidu delegatsioonide juhid satuvad artikli 66 lõikes 8 osutatud olukorda, pöörduvad nad artikli 73 lõike 6 alusel loodud finantsrikkumiste uurimise eritoimkonna poole. Ebaseadusliku tegevuse, pettuse või korruptsiooni korral, mis võib kahjustada liidu huve, teatavad nad sellest kohaldatavates õigusaktides määratud asutustele või organitele.

3. Artikli 56 lõike 2 kohaselt edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatena tegutsevad liidu delegatsioonide juhid annavad aru volitatud eelarvevahendite käsutajale, et viimati nimetatu saaks nende aruanded kaasata oma artikli 66 lõikes 9 osutatud iga-aastasesse tegevusaruandesse. Liidu delegatsioonide juhtide aruanded sisaldavad teavet nende delegatsioonis kehtestatud sisekontrollisüsteemide tõhususe ja tulemuslikkuse ning nendele edasivolitatud toimingute haldamise kohta ja samuti artikli 73 lõike 5 kolmandas lõigus viidatud kinnitust. Kõnealused aruanded lisatakse volitatud eelarvevahendite käsutaja iga-aastasele tegevusaruandele ja tehakse kättesaadavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule, võttes seejuures vajaduse korral nõuetekohaselt arvesse nende konfidentsiaalsust.

Liidu delegatsioonide juhid teevad igakülgset koostööd eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses osalevate institutsioonidega ning annavad vajaduse korral täiendavat teavet. Sellega seoses võidakse neilt nõuda, et nad osaleksid asjaomaste organite koosolekutel ja aitaksid vastutavat volitatud eelarvevahendite käsutajat.

4. Artikli 56 lõike 2 kohaselt edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatena tegutsevad liidu delegatsioonide juhid vastavad kõigile komisjoni volitatud eelarvevahendite käsutaja taotlustele, mille komisjon on esitanud kas omal algatusel või eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames Euroopa Parlamendi nõudmisel.

5. Komisjon tagab, et edasidelegeeritud volitused ei takista ELi toimimise lepingu artikli 319 kohast eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust.

3. Jagu

Peaarvepidaja

Artikkel 68

Peaarvepidaja volitused ja ülesanded

1. Iga institutsioon nimetab ametisse peaarvepidaja, kes vastutab institutsioonis järgmiste ülesannete eest:

a) nõuetekohane maksete tegemine, tulude kogumine ja kindlaksmääratud saadaolevate summade sissenõudmine;

▼B

b) raamatupidamise aastaaruande koostamine ja esitamine esimese osa IX jaotise kohaselt;

c) raamatupidamisarvestuse pidamine esimese osa IX jaotise kohaselt;

d) raamatupidamisarvestuse korra ja kontoplaani kehtestamine esimese osa IX jaotise kohaselt;

e) raamatupidamissüsteemide kehtestamine ja heakskiitmine ning vajaduse korral selliste eelarvevahendite käsutaja ettenähtud süsteemide heakskiitmine, mis on mõeldud raamatupidamisandmete koostamiseks või põhjendamiseks; selles osas on peaarvepidajal õigus igal ajal kontrollida heakskiitmise kriteeriumide järgimist;

f) sularahahaldus.

Euroopa välisteenistuse peaarvepidaja vastutab üksnes välisteenistuse poolt täidetava välisteenistuse eelarvejao eest. Komisjoni peaarvepidaja vastutab kogu komisjoni eelarvejao eest, sealhulgas liidu delegatsioonide juhtidele edasivolitatud assigneeringutega seonduvate raamatupidamistoimingute eest.

Komisjoni peaarvepidaja tegutseb Euroopa välisteenistuse eelarvejao täitmisel ka välisteenistuse peaarvepidajana, kui artiklist 213 ei tulene teisiti.

2. Komisjoni peaarvepidaja vastutab raamatupidamiseeskirjade ja ühtlustatud kontoplaani kehtestamise eest esimese osa IX jaotise kohaselt.

▼C2

3. Peaarvepidajad hangivad eelarvevahendite käsutajatelt kogu teabe, mis on vajalik institutsioonide finantsseisundit ja eelarve täitmist õigesti ja õiglaselt kajastava raamatupidamise aastaaruande koostamiseks. Eelarvevahendite käsutajad tagavad selle teabe usaldusväärsuse.

▼B

4. Enne raamatupidamise aastaaruande heakskiitmist institutsiooni või artiklis 208 osutatud asutuse poolt kirjutab peaarvepidaja sellele alla, tõendades sellega, et ta on piisavalt kindel, et raamatupidamise aastaaruanne annab institutsiooni või artiklis 208 osutatud asutuse finantsseisundist õige ja õiglase ülevaate.

Sel eesmärgil kontrollib peaarvepidaja, et raamatupidamise aastaaruanne oleks koostatud kooskõlas artiklis 143 osutatud raamatupidamiseeskirjade ja käesoleva artikli lõike 1 punktis d osutatud raamatupidamisarvestuse korraga ning et kõik tulud ja kulud oleksid raamatupidamisarvestuses kajastatud.

Volitatud eelarvevahendite käsutajad edastavad mis tahes teabe, mida peaarvepidajal on oma ülesannete täitmiseks vaja.

Eelarvevahendite käsutajad jäävad täielikult vastutavaks nende hallatavate vahendite nõuetekohase kasutamise, nende kontrolli all olevate kulude seaduslikkuse ja korrektsuse ning peaarvepidajale edastatud teabe täielikkuse ja täpsuse eest.

5. Peaarvepidajal on õigus saadud teavet kontrollida ja viia läbi mis tahes täiendavaid kontrolle, mida ta peab raamatupidamise aastaaruande allakirjutamiseks vajalikuks.

Vajaduse korral teeb peaarvepidaja reservatsioone, selgitades täpselt kõnealuste reservatsioonide iseloomu ja ulatust.

▼B

6. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, on ainuüksi peaarvepidajal õigus hallata raha ja raha ekvivalente. Peaarvepidaja vastutab nende turvalise hoidmise eest.

7. Programmi või meetme rakendamise raames võib komisjoni nimel avada tema nimele usalduskontod, et võimaldada nende haldamist artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktide ii, iii, v või vi kohaselt volitatud üksuse poolt.

Sellised kontod avatakse programmi või meetme rakendamise eest vastutava eelarvevahendite käsutaja vastutusel kokkuleppel komisjoni peaarvepidajaga.

Kõnealuseid kontosid hallatakse eelarvevahendite käsutaja vastutusel.

8. Komisjoni peaarvepidaja kehtestab eeskirjad usalduskontode avamise, haldamise ja sulgemise kohta.

9. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad peaarvepidaja volitusi ja ülesandeid, sealhulgas peaarvepidaja ametissenimetamist ja ametist lahkumist, arvamust raamatupidamis- ja inventeerimissüsteemide kohta, sularahahaldust ja pangakontode haldamist, allkirjasid kontodel, kontode saldode haldamist, ülekande- ja ümberarvestustoiminguid, makseviise, juriidiliste isikute toimikuid ja tõendavate dokumentide säilitamist.

Artikkel 69

Volitused, mida peaarvepidaja võib delegeerida

1. Peaarvepidaja võib oma ülesannete täitmisel delegeerida teatavad ülesanded talle alluvatele töötajatele.

Asjaomased ülesanded täpsustatakse delegeerimisdokumendis.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte kohalike üksuste kontode haldamiseks volitatud isikuid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

4. Jagu

Avansikontode haldaja

Artikkel 70

Avansikontod

1. Muude tulude kogumiseks peale omavahendite ja selliste väikeste summade maksmiseks, mis on määratletud käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides, võib sisse seada avansikontod.

Artiklis 128 nimetatud kriisiohjamis- ja humanitaarabioperatsioonide valdkonnas võib avansikontosid siiski kasutada summa suurusele piiranguid seadmata, ületamata sealjuures Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustatud assigneeringute taset, mis on esitatud jooksva eelarveaasta vastaval eelarvereal.

▼B

2. Avansikontosid varustab vahenditega institutsiooni peaarvepidaja ja nende eest vastutavad tema määratud avansikontode haldajad.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse avansikontode tingimusi, sealhulgas avansikontode haldajate makstavaid maksimumsummasid, samuti välistegevuse eeskirju, sealhulgas avansikontode haldajate valimise eeskirju, avansikontode vahenditega varustamist, eelarvevahendite käsutajate ja peaarvepidajate teostatavaid kontrollimisi ning hankemenetluste järgimist. Lisaks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte avansikontode loomist ja liidu delegatsioonides avansikontode haldajaid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

4. PEATÜKK

Finantsjuhtimises osalejate vastutus

1. Jagu

Üldeeskirjad

Artikkel 71

Finantsjuhtimises osalejate volituste tagasivõtmine ja kohustuste peatamine

1. Vastutavad eelarvevahendite käsutajad ametisse nimetanud asutus võib igal ajal nende volitamise või edasivolitamise ajutiselt või lõplikult tagasi võtta.

2. Peaarvepidaja või avansikontode haldaja ametisse nimetanud asutus võib igal ajal ajutiselt või lõplikult peatada peaarvepidaja või avansikontode haldaja või mõlema ametivolitused.

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks distsiplinaarmeetmete võtmist lõigetes 1 ja 2 osutatud finantsjuhtimises osalejate suhtes.

Artikkel 72

Eelarvevahendite käsutaja vastutus ebaseadusliku tegevuse, pettuse või korruptsiooni korral

1. Käesoleva peatükiga ei piirata kriminaalvastutust, mida võidakse artiklis 71 osutatud finantsjuhtimises osalejate suhtes kohaldada asjaomaste siseriiklike õigusaktide ja kehtivate sätete alusel, mis käsitlevad liidu finantshuvide kaitset ja võitlust liidu või liikmesriikide ametnikega seonduva korruptsiooni vastu.

2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 73, 74 ja 75 kohaldamist, võib iga vastutav eelarvevahendite käsutaja, peaarvepidaja ja avansikontode haldaja suhtes rakendada distsiplinaarmeetmeid ja rahalist vastutust kahju hüvitamise eest, nagu need on sätestatud personalieeskirjades. Ebaseadusliku tegevuse, pettuse või korruptsiooni korral, mis võib kahjustada liidu huve, suunatakse küsimus kohaldatavates õigusaktides määratud asutustele või organitele, eelkõige OLAFile.

▼B

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, milles käsitletakse eelarvevahendite käsutajate, peaarvepidajate ja avansikontode haldajate vastutust ebaseadusliku tegevuse, pettuse või korruptsiooni korral.

2. Jagu

Vastutavate eelarvevahendite käsutajate suhtes kohaldatavad eeskirjad

Artikkel 73

Eelarvevahendite käsutajate suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Vastutav eelarvevahendite käsutaja on personalieeskirjade kohaselt rahaliselt vastutav kahju hüvitamise eest.

2. Kahju hüvitamise kohustust kohaldatakse eelkõige juhul, kui vastutav eelarvevahendite käsutaja kas tahtlikult või raske hooletuse tõttu:

a) määrab kindlaks sissenõutavaid summasid, väljastab sissenõudekorraldusi, võtab kulukohustusi või kirjutab maksekorraldusele alla käesolevat määrust ***või*** käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakte eirates;

b) jätab koostamata dokumendi, milles määratakse kindlaks saadaolev summa, ei väljasta sissenõudekorraldust või jääb selle väljastamisega hiljaks või jääb hiljaks maksekorralduse väljastamisega, mille tagajärjel võivad kolmandad isikud institutsiooni vastu tsiviilhagi esitada.

3. Kui volitatud või edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja leiab, et otsus, mille tegemine on tema ülesanne, on eeskirjavastane või vastuolus usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega, teatab ta sellest volitajale kirjalikult. Kui volitaja annab volitatud või edasivolitatud eelarvevahendite käsutajale seejärel põhjendatud kirjalikud juhised kõnealuse otsuse tegemiseks, ei võeta seda eelarvevahendite käsutajat vastutusele.

4. Oma talituse piires edasivolitamise korral jääb volitatud eelarvevahendite käsutaja vastutavaks asutuses kehtestatud juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhususe ja tulemuslikkuse ning edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja valimise eest.

5. Liidu delegatsioonide juhtidele edasivolitamise korral vastutab volitatud eelarvevahendite käsutaja delegatsioonides kehtestatud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kindlaksmääramise, samuti nende tõhususe ja tulemuslikkuse eest. Liidu delegatsioonide juhid vastutavad kõnealuste süsteemide asjakohase kehtestamise ja toimimise eest vastavalt volitatud eelarvevahendite käsutaja juhistele ning nendele alluvas liidu delegatsioonis hallatavate vahendite ja teostatavate toimingute eest. Enne, kui nad asuvad oma ametiülesandeid täitma, läbivad nad spetsiaalsed koolituskursused eelarvevahendite käsutajate ülesannete ja vastutuse ning eelarve täitmise kohta.

Liidu delegatsioonide juhid annavad oma vastutusvaldkonnast aru vastavalt käesoleva lõike esimesele lõigule kooskõlas artikli 67 lõikega 3.

Liidu delegatsioonide juhid esitavad igal aastal komisjoni volitatud eelarvevahendite käsutajale kinnituse nende delegatsioonisiseselt kehtestatud juhtimis- ja kontrollisüsteemide, samuti neile edasi volitatud

▼B

toimingute haldamise ja nende tulemuste kohta, et eelarvevahendite käsutaja saaks esitada artikli 66 lõikes 9 osutatud kinnituse.

6. Iga institutsioon moodustab finantsrikkumiste uurimise eritoimkonna või osaleb mitme institutsiooni ühiselt moodustatud toimkonnas. Toimkonnad tegutsevad sõltumatult ja teevad kindlaks, kas on toimunud finantsrikkumine ja missugused on võimalikud tagajärjed.

▼C2

Kõnealuse toimkonna arvamuse põhjal otsustab institutsioon, kas algatada distsiplinaarmenetlus või tekitatud kahju hüvitamise menetlus. Kui toimkond avastab süsteemseid probleeme, saadab ta selle kohta aruande koos soovitustega eelarvevahendite käsutajale ja volitatud eelarvevahendite käsutajale, välja arvatud juhul, kui viimane on asjaosaline, ning siseaudiitorile.

▼B

7. Kui liidu delegatsioonide juhid tegutsevad artikli 56 lõike 2 kohaselt edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatena, on artikli 56 lõikes 2 osutatud juhtumite uurimiseks pädev käesoleva artikli lõike 6 kohaselt komisjoni loodud finantsrikkumiste uurimise eritoimkond.

Kui toimkond avastab süsteemseid probleeme, saadab ta selle kohta aruande koos soovitustega eelarvevahendite käsutajale, kõrgele esindajale ja komisjoni volitatud eelarvevahendite käsutajale, välja arvatud juhul, kui viimane on asjaosaline, ning siseaudiitorile.

Toimkonna arvamuse põhjal võib komisjon nõuda, et kõrge esindaja algataks ametisse nimetava ametiisikuna edasivolitatud eelarvevahendite käsutajate suhtes distsiplinaarmenetluse või tekitatud kahju hüvitamise menetluse, kui eeskirjade eiramised seonduvad neile edasivolitatud komisjoni volitustega. Sellisel juhul võtab kõrge esindaja kooskõlas personalieeskirjadega asjakohased meetmed distsiplinaarmenetluses tehtud otsuste täitmiseks või hüvitise sissenõudmiseks, vastavalt komisjoni soovitusele.

Liikmesriigid toetavad igakülgselt liitu personalieeskirjade artiklist 22 tuleneva vastutuse rakendamisel nende ajutiste töötajate puhul, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punkti e.

8. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mida kohaldatakse volitatud eelarvevahendite käsutajate suhtes ning mis hõlmavad ka juhiste kinnitamist ja finantsrikkumiste uurimise toimkonna rolli.

3. Jagu

Peaarvepidajate ja avansikontode haldajate suhtes kohaldatavad eeskirjad

Artikkel 74

Peaarvepidajate suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Peaarvepidaja kannab distsiplinaarvastutust ja peab hüvitama kahju personalieeskirjade ja nendega ettenähtud korra kohaselt. Peaarvepidajat võib vastutusele võtta eeskätt järgmiste ametialaste rikkumiste tõttu:

a) tema valduses olevad rahalised vahendid, vara või dokumendid lähevad kaduma või saavad kahjustada;

▼B

b) ta muudab alusetult pangakontosid või postižiirokontosid;

c) tema sissenõutavad või makstavad summad ei ole kooskõlas vastavate sissenõude- või maksekorraldustega;

d) ta ei nõua sisse saadaolevat tulu.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad peaarvepidaja vastutust muude ametialaste rikkumiste korral.

Artikkel 75

Avansikontode haldajate suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Avansikontode haldaja kannab distsiplinaarvastutust ja peab hüvitama kahju personalieeskirjade ja nendega ettenähtud korra kohaselt. Avansikontode haldajat võib vastutusele võtta eeskätt järgmiste ametialaste rikkumiste tõttu:

a) tema valduses olevad rahalised vahendid, vara või dokumendid lähevad kaduma või saavad kahjustada;

▼C2

b) ta ei esita nõuetekohaseid tõendavaid dokumente enda tehtud maksete kohta;

▼B

c) ta teeb makseid isikutele, kellel ei ole õigust sellistele maksetele;

d) ta ei nõua sisse saadaolevat tulu.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad avansikontode haldaja vastutust muude ametialaste rikkumiste korral.

5. PEATÜKK

Tulutoimingud

1. Jagu

Omavahendite kättesaadavaks tegemine

Artikkel 76

Omavahendid

1. Eelarvesse kantakse eurodes otsuses 2007/436/EÜ, Euratom osutatud omavahenditest moodustuv eelarvestatud tulu. See tehakse kättesaadavaks määrusega (EÜ, Euratom) nr 1150/2000.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte omavahendeid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

2. Jagu

Saadaolevate summade eelarvestus

Artikkel 77

Saadaolevate summade eelarvestus

1. Kui vastutaval eelarvevahendite käsutajal on piisaval hulgal usaldusväärset teavet mis tahes meetme või olukorra kohta, millest võib tuleneda summa võlgnemine liidule, koostab ta saadaolevate summade eelarvestuse.

2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja korrigeerib saadaolevate summade eelarvestust niipea, kui ta saab teada asjaoludest, mis muudavad meedet või olukorda, millest ajendatuna eelarvestus koostati.

Sissenõudekorralduse koostamisel seoses meetme või olukorraga, millest tulenevalt on eelnevalt koostatud saadaolevate summade eelarvestus, korrigeerib vastutav eelarvevahendite käsutaja asjaomast eelarvestust sellele vastavalt.

Kui sissenõudekorraldus koostatakse esialgse saadaolevate summade eelarvestusega samale summale, siis vähendatakse asjaomast eelarvestust nullini.

3. Erandina lõikest 1 ei koostata saadaolevate summade eelarvestust enne seda, kui liikmesriigid teevad komisjonile kättesaadavaks otsuses 2007/436/EÜ, Euratom määratletud omavahendite summad, mida liikmesriigid maksavad kindlaksmääratud ajavahemike tagant. Vastutav eelarvevahendite käsutaja väljastab nende summade kohta sissenõudekorralduse.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte saadaolevate summade eelarvestust käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

3. Jagu

Saadaolevate summade kindlaksmääramine

Artikkel 78

Saadaolevate summade kindlaksmääramine

1. Saadaoleva summa kindlaksmääramine on toiming, millega vastutav eelarvevahendite käsutaja:

a) kontrollib võla olemasolu;

b) määrab kindlaks võla tegelikkusele vastavuse ja summa või kontrollib seda;

c) kontrollib võla tasumisele kuulumise tingimusi.

2. Komisjonile kättesaadavaks tehtud omavahendid ja kõik saadaolevad summad, mis on kindlad, kindlasummalised ja kuuluvad tasumisele, määratakse kindlaks peaarvepidajale antavas sissenõudekorralduses, millele järgneb võlgnikule saadetav võlateade; mõlemad koostab vastutav eelarvevahendite käsutaja.

3. Ebaõigesti makstud summad nõutakse tagasi.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte saadaolevate summade kindlaksmääramist, kaasa arvatud menetlust ja tõendavaid dokumente ning viivist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

4. Jagu

Sissenõudmise kinnitamine

Artikkel 79

Sissenõudmise kinnitamine

1. Sissenõudmise kinnitamine on toiming, millega vastutav eelarvevahendite käsutaja annab peaarvepidajale sissenõudekorralduse väljastamise teel juhised nõuda sisse saadaolev summa, mille kõnealune vastutav eelarvevahendite käsutaja on kindlaks määranud.

2. Institutsioon võib ELi toimimise lepingu artikli 299 tähenduses täitmisele pööratava otsusega ametlikult määrata saadaolevana kindlaks summasid, mis on saada muudelt isikutelt kui liikmesriikidelt.

Juhul kui see on vajalik liidu finantshuvide tõhusaks ja õigeaegseks kaitseks, võib komisjon erandlikel asjaoludel võtta teiste institutsioonide taotlusel sellise täitmisele pööratava otsuse vastu ka nende kasuks seoses nõuetega, mis puudutavad töötajaid, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte sissenõudekorralduse koostamise kohta.

5. Jagu

Sissenõudmine

Artikkel 80

Sissenõudmise eeskirjad

1. Peaarvepidaja täidab sissenõudekorraldusi, mis käsitlevad vastutava eelarvevahendite käsutaja poolt nõuetekohaselt kindlaksmääratud saadaolevaid summasid. Peaarvepidaja täidab hoolsuskohustust selle tagamisel, et liit saab oma tulu ja et liidu õigusi kaitstakse.

Summade sissenõudmisel tasaarvestab peaarvepidaja liidu nõuded selliste võlgnike samaväärsete nõuetega, kellel on omakorda nõue liidu suhtes. Sellised nõuded peavad olema kindlad, kindlasummalised ja tasumisele kuuluvad.

2. Kui volitatud eelarvevahendite käsutaja kavatseb loobuda või osaliselt loobuda kindlaksmääratud saadaoleva summa sissenõudmisest, tagab ta, et loobumine on korrakohane ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise ja proportsionaalsuse põhimõttega. Loobumisotsust tuleb põhjendada. Eelarvevahendite käsutaja võib loobumisotsuse tegemise delegeerida.

Volitatud eelarvevahendite käsutaja võib kindlaksmääratud saadaoleva summa osaliselt või täielikult tühistada. Kindlaksmääratud saadaoleva summa osaline tühistamine ei tähenda, et liit loobuks oma kindlaksmääratud nõudest.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, milles käsitletakse sissenõudmise viisi, sealhulgas sissenõudmist tasaarvestamise teel, sissenõudemenetlust, kui võlgnik ei maksa vabatahtlikult, lisaaega maksmiseks, trahvide ja muude rahaliste karistuste sissenõudmist, sissenõudmisest loobumist ja kindlaksmääratud saadaoleva summa tühistamist.

▼B

3. Kontrollide ja auditite tegemine ning põhjendamatult kulutatud summade sissenõudmine, nagu on sätestatud valdkondlikes eeskirjades, on esmalt liikmesriikide ülesanne. Kui liikmesriigid eeskirjade eiramised ise avastavad ja kõrvaldavad, ei kohalda komisjon nende suhtes seoses kõnealuste eeskirjade eiramistega finantskorrektsioone.

▼C2

4. Komisjon kohaldab liikmesriikide suhtes finantskorrektsioone, et arvata liidu rahastatavatest kuludest välja sellised kulud, mis on kantud kohaldatavat õigust rikkudes. Komisjon võtab finantskorrektsioonide tegemisel aluseks kindlakstehtud põhjendamatult kulutatud summade suuruse ja nende rahalise mõju eelarvele. Kui neid summasid ei ole võimalik täpselt kindlaks teha, võib komisjon kohaldada ekstrapoleeritud või kindlamääralisi korrektsioone vastavalt valdkondlikele eeskirjadele.

▼B

Komisjon võtab finantskorrektsiooni summa üle otsustades arvesse kohaldatava õiguse rikkumise olemust ja raskusastet ning rahalist mõju eelarvele, sealhulgas juhtimis- ja kontrollisüsteemide puuduste korral.

Finantskorrektsioonide kindlaksmääramise kriteeriumid ja kohaldatava menetluse võib sätestada valdkondlikes eeskirjades.

5. Ekstrapoleeritud või kindlamääraliste korrektsioonide kohaldamise metoodika kehtestatakse kooskõlas valdkondlike eeskirjadega, et võimaldada komisjonil kaitsta liidu finantshuve.

Artikkel 81

Aegumistähtaeg

1. Ilma et see piiraks erinormide ja otsuse 2007/436/EÜ, Euratom kohaldamist, on kolmandatele isikutele esitatavate liidu nõuete ja liidule esitatavate kolmandate isikute nõuete aegumise tähtaeg viis aastat.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte aegumistähtaega käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 82

Liidu nõuete käsitlemine liikmesriikides

Maksejõuetusmenetluse korral kohaldatakse liidu nõuete suhtes sama sooduskohtlemist nagu nende liikmesriikide avalik-õiguslike asutuste sama liiki nõuete suhtes, kus sissenõudmismenetlust läbi viiakse.

Artikkel 83

Komisjoni määratud trahvid, rahalised karistused ja kogunenud intressid

1. Trahvide ja rahaliste karistustena saadud ning sanktsioonidest tulenevad summad ning neilt kogunenud võimalikud intressid või neist tulenev muu tulu kajastatakse eelarvetuluna alles siis, kui nende määramise otsuseid ei ole enam võimalik Euroopa Liidu Kohtus tühistada.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud summad kajastatakse eelarvetuluna võimalikult kiiresti ning hiljemalt sellele eelarveaastale järgneval aastal, mil on ammendunud kõik õiguskaitsevahendid. Eelarvetuluna ei kajastata summasid, mis makstakse tulenevalt Euroopa Liidu Kohtu otsusest tagasi üksusele, kes need maksis.

3. Lõiget 1 ei kohaldata raamatupidamise aastaaruande kontrollimist ja heakskiitmist ega finantskorrektsioone käsitlevate otsuste suhtes.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, milles käsitletakse trahvide, rahaliste karistuste ja kogunenud intressidena saadud summasid.

6. PEATÜKK

Kulutoimingud

Artikkel 84

Rahastamisotsus

1. Iga kuluartikli suhtes võetakse kulukohustus ning kulu tõendatakse, kinnitatakse ja makstakse.

2. Välja arvatud assigneeringute puhul, mida saab rakendada ilma alusaktita vastavalt artikli 54 lõike 5 esimese lõigu punktile e, eelneb kulukohustuse võtmisele rahastamisotsus, mille teeb institutsioon või asutus, kelle institutsioon on selleks volitanud.

3. Lõikes 2 osutatud rahastamisotsuses määratakse kindlaks taotletav eesmärk, oodatavad tulemused, eelarve täitmise viis ja kogusumma. See sisaldab ka rahastatavate meetmete kirjeldust ja igale meetmele eraldatud summa suurust ning rakendamise soovituslikku ajakava.

Kaudse eelarve täitmise korral täpsustatakse rahastamisotsuses ka artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksus või isik, üksuse või isiku valimiseks kasutatud kriteeriumid ja nimetatud üksusele või isikule delegeeritud ülesanded.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte rahastamisotsuseid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

1. Jagu

Kulukohustuste võtmine

Artikkel 85

Kohustuste liigid

1. Eelarvelise kulukohustuse võtmine on toiming, millega broneeritakse assigneering, mida on vaja hilisemateks makseteks, et täita juriidilisi kohustusi.

Juriidilise kohustuse võtmine on toiming, millega eelarvevahendite käsutaja võtab kohustuse või määrab kindlaks kohustuse, millest tuleneb kulu.

▼B

Eelarvelisi kulukohustusi ja juriidilisi kohustusi võtab sama eelarvevahendite käsutaja, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on sätestatud käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides.

▼C2

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad kohustuste liike, üldiste kulukohustuste võtmist, sama isiku allkirja ja esialgsete kulukohustustega kaetud halduskulusid.

▼B

3. Eelarvelised kulukohustused jagunevad järgmisteks kategooriateks:

a) individuaalne: eelarveline kulukohustus on individuaalne, kui toetusesaaja ja kulu suurus on teada.

b) üldine: eelarveline kulukohustus on üldine, kui vähemalt üks individuaalse kulukohustuse kindlaksmääramiseks vajalikest tunnustest ei ole veel teada.

c) esialgne: eelarveline kulukohustus on esialgne, kui see on mõeldud artiklis 170 osutatud kulude või jooksvate halduskulude katmiseks ja kui kas summa või lõplik maksesaaja ei ole veel lõplikult teada.

4. Eelarvelised kulukohustused, mis on seotud rohkem kui üht eelarveaastat hõlmavate meetmetega, võib jaotada mitme eelarveaasta peale üksnes juhul, kui see on alusaktiga ette nähtud, või kui need seonduvad halduskuludega.

Artikkel 86

Kohustuste suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Iga meetme puhul, mis võib põhjustada eelarvest kantava kulu, võtab vastutav eelarvevahendite käsutaja enne kolmandate isikute ees juriidilise kohustuse võtmist või artikli 187 kohaselt vahendite usaldusfondi kandmist esmalt eelarvelise kulukohustuse.

2. Lõikes 1 sätestatud kohustus võtta eelarveline kulukohustus enne juriidilise kohustuse võtmist ei ole kohaldatav juriidiliste kohustuste suhtes, mis on võetud pärast kriisiolukorra väljakuulutamist talitluspidevuse kava raames kooskõlas menetlustega, mille komisjon või mis tahes muu institutsioon on vastu võtnud oma halduslikku iseseisvuse raames.

3. Humanitaarabi-, kodanikukaitse- ja kriisiohjamisoperatsioonide puhul ei kohaldata lõikes 1 sätestatud kohustust, kui liidu tõhusaks sekkumiseks on vaja kolmanda isiku ees kohe võtta juriidiline kohustus ja ei ole võimalik teha individuaalse eelarvelise kulukohustuse eelnevat broneeringut. Eelarvelise kulukohustuse broneering tehakse kohe pärast kolmandate isikute ees juriidilise kohustuse võtmist.

4. Kui teise osa IV jaotise erisätetest ei tulene teisiti, katavad üldised eelarvelised kulukohustused neile vastavate, 31. detsembrini aastal n + 1 võetud individuaalsete juriidiliste kohustuste kogumaksumuse.

▼B

Kui artikli 85 lõikest 4 ja artikli 203 lõikest 2 ei tulene teisiti, võetakse individuaalsete või esialgsete eelarveliste kulukohustustega seotud individuaalsed juriidilised kohustused 31. detsembriks aastal n.

Esimeses ja teises lõigus osutatud tähtaegade möödumisel vabastab vastutav eelarvevahendite käsutaja kõnealuste eelarveliste kulukohustuste kasutamata jäänud saldo.

Enne üldise eelarvelise kulukohustuse alusel võetud individuaalse juriidilise kohustuse allakirjutamist kirjendab vastutav eelarvevahendite käsutaja selle summa eelarve raamatupidamisarvestusse ja arvab selle maha üldisest eelarvelisest kulukohustusest.

5. Eelarvelistel kulukohustustel ja juriidilistel kohustustel, mis on võetud seoses meetmetega, mis hõlmavad rohkem kui ühte eelarveaastat, välja arvatud personalikulude korral, on täitmise lõpptähtpäev, mis on kehtestatud kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.

Kõnealuste kulukohustuste osad, mida ei ole täidetud kuue kuu jooksul kõnealusest kuupäevast arvates, vabastatakse artikli 15 kohaselt.

Eelarvelise kulukohustuse summa, millele vastava juriidilise kohustusega seoses ei ole kahe aasta jooksul pärast juriidilise kohustuse allakirjutamist tehtud ühtegi makset artikli 90 tähenduses, vabastatakse, välja arvatud kui see summa on seotud juhtumiga, mille suhtes on pooleli kohtu või vahekohtuorgani menetlus või mille suhtes kohaldatakse valdkondlike eeskirjade erinorme.

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad eelarvelisi kulukohustusi ja juriidilisi kohustusi, sealhulgas individuaalsete kohustuste registreerimist.

Artikkel 87

Kohustuste suhtes kohaldatavad kontrollid

1. Eelarvelise kulukohustuse võtmisel tagab vastutav eelarvevahendite käsutaja, et:

a) kulud on kantud õigesse eelarvepunkti;

b) assigneeringud on kättesaadavad;

c) kulud on kooskõlas aluslepingute, eelarve, käesoleva määruse, käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktide ning aluslepingute ja mis tahes muude määruste kohaselt vastuvõetud õigusnormidega;

d) järgitakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Eelmaksete tegemise asjakohasus, nende summad ja üldine maksegraafik peab olema vastavuses kavandatud kestuse, rakendamisel tehtud edusammude ja selliste eelmaksetega kaasnevate finantsriskidega.

2. Juriidilise kohustuse registreerimisel tagab eelarvevahendite käsutaja füüsilise või elektroonilise allkirjaga, et:

a) kohustus on kaetud vastava eelarvelise kulukohustusega;

▼B

b) kulud on korrektsed ja kooskõlas aluslepingute, eelarve, käesoleva määruse, käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide ning aluslepingute ja muude määruste kohaselt vastuvõetud õigusnormidega;

c) järgitakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte selliste üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad kohustuste suhtes kohaldatavaid kontrolle.

2. Jagu

Kulude tõendamine

Artikkel 88

Kulude tõendamine

1. Kulude tõendamine on toiming, mille käigus vastutav eelarvevahendite käsutaja:

a) kontrollib võlausaldaja nõudeõiguse olemasolu;

b) määrab kindlaks nõude tegelikkusele vastavuse ja summa või kontrollib seda;

c) kontrollib makse tasumisele kuulumise tingimusi.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad kulude tõendamist, sealhulgas personalikulude maksmiseks kinnitamist, hankelepingute ja toetustega seotud vahemaksete ja lõppmaksete maksmiseks kinnitamist, märget „õigsus tõendatud” eelmaksete puhul ning märgete „kuulub maksmisele” ja „õigsus tõendatud” tegemist.

3. Jagu

Kulude kinnitamine

Artikkel 89

Kulude kinnitamine

1. Kulude kinnitamine on toiming, mille käigus vastutav eelarvevahendite käsutaja, olles kindlaks teinud, et assigneeringud on kättesaadavad, annab peaarvepidajale maksekorralduse väljastamise teel juhised maksta kuluna välja summa, mille vastutav eelarvevahendite käsutaja on tõendanud.

Perioodiliste maksete tegemisel seoses osutatud teenuste, sealhulgas renditeenuste, või tarnitud kaupadega, võib eelarvevahendite käsutaja anda oma riskianalüüsi alusel korralduse otsekorralduse süsteemi kohaldamiseks.

▼B

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad kulude kinnitamist, sealhulgas maksekorraldustes esitatavate kohustuslike andmete kindlaksmääramist ja maksekorralduste kontrollimist eelarvevahendite käsutaja poolt.

4. Jagu

Kulude maksmine

Artikkel 90

Maksete liigid

1. Maksmine toimub siis, kui on tõendatud, et asjaomane meede on kooskõlas alusakti või lepingu sätetega, ja hõlmab üht või mitut järgmistest toimingutest:

a) kogu tasumisele kuuluva summa maksmine;

b) tasumisele kuuluva summa maksmine mõnel järgmistest viisidest:

i) üks või mitu eelmakset, mis tehakse pärast delegeerimislepingule, lepingule või toetuslepingule allakirjutamist või toetuse andmise otsuse teatavakstegemist;

ii) üks või mitu vahemakset, mis tehakse pärast meetme osalist rakendamist;

iii) lõppmakse, mis tehakse pärast meetme täielikku rakendamist.

2. Lõikes 1 nimetatud eri liiki makseid eristatakse eelarve raamatupidamisarvestuses nende tegemise ajal.

3. Artiklis 152 osutatud raamatupidamiseeskirjad hõlmavad eeskirju, mis käsitlevad eelmaksete tasaarvestamist raamatupidamisarvestuses ja kulude rahastamiskõlblikuks tunnistamist.

4. Vastutav eelarvevahendite käsutaja tasaarvestab eelmakseid regulaarselt vastavalt asjaomase projekti majanduslikule sisule ja ajakavale.

Kui vastutav eelarvevahendite käsutaja ei pea toetusesaajatelt ja töövõtjatelt finantsaruande nõudmist tõhusaks, saab ta suuremate kui 5 000 000 euro suuruste toetuste ja lepingute puhul neilt vähemalt üks kord aastas teavet kumulatiivsete kulude kohta.

Teise lõigu kohaldamisel tuleb lepingutes, toetuse andmise otsustes ja toetuslepingutes ning delegeerimislepingutes näha ette asjakohased sätted.

Käesolev lõige ei piira teise osa IV jaotise erisätete kohaldamist.

5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte maksete liike ja tõendavaid dokumente käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

Artikkel 91

Maksete tegemine kättesaadavate vahendite piires

Peaarvepidaja tasub kulud kättesaadavate vahendite piires.

5. Jagu

Kulutoimingute tähtajad

Artikkel 92

Tähtajad

1. Maksed tehakse:

a) 90 kalendripäeva jooksul delegeerimislepingute puhul ning lepingute, toetuslepingute ja toetuse andmise otsuste puhul, mis on seotud tehniliste teenuste või meetmetega, mida on eriti keeruline hinnata ja mille puhul maksmine sõltub aruande või tõendi kinnitamisest;

b) 60 kalendripäeva jooksul kõigi muude delegeerimislepingute puhul ning muude lepingute, toetuslepingute ja toetuse andmise otsuste puhul, mille puhul maksmine sõltub aruande või tõendi kinnitamisest;

c) 30 kalendripäeva jooksul kõigi muude delegeerimislepingute puhul ning muude lepingute, toetuslepingute ja toetuse andmise otsuste puhul;

2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib maksetähtaja arvestamise peatada, kui:

a) maksetaotluse summa ei kuulu tasumisele; või

b) ei ole esitatud asjakohaseid tõendavaid dokumente.

Kui vastutav eelarvevahendite käsutaja saab teavet, mis seab kahtluse alla maksetaotluses esitatud kulude rahastamiskõlblikkuse, võib ta maksetähtaja arvestamise peatada kontrollimaks, sealhulgas korraldades kohapealseid kontrolle, et kulud on tõepoolest rahastamiskõlblikud.

3. Asjaomastele võlausaldajatele antakse maksetähtaja arvestamise peatamise põhjustest kirjalikult teada.

▼C2

4. Kui peatamine ületab kahte kuud, võib võlausaldaja nõuda vastutava eelarvevahendite käsutaja otsust selle kohta, kas maksetähtaja arvestamise peatamist jätkatakse.

5. Lõikes 1 sätestatud tähtaegade möödumisel on võlausaldajatel, välja arvatud liikmesriikidel, õigus saada viivist.

▼B

6. Komisjonile antakse õigus võtta artikli 210 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad maksetähtaegu ja täpsustavad asjaolud, mille korral on võlausaldajal õigus saada hilinenud makse eest viivist, mis kantakse kuluna põhisummaga samale eelarvereale.

▼B

7. PEATÜKK

It-süsteemid ja e-Haldus

Artikkel 93

Toimingute elektrooniline haldamine

1. Kui tulu- ja kulutoiminguid hallatakse arvutisüsteemide abil, võib dokumente allkirjastada arvutisüsteemis või elektrooniliselt.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte toimingute elektroonilist haldamist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 94

Dokumentide edastamine

Eelneval kokkuleppel asjaomaste institutsioonide ja liikmesriikidega võib igasugune dokumentide edastamine nende vahel toimuda elektrooniliselt.

Artikkel 95

e-haldus

1. Eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega toimub kogu ametlik teabevahetus liikmesriikide ja komisjoni vahel viisil, mis on sätestatud valdkondlikes eeskirjades. Nendes eeskirjades nähakse ette eelarve täitmise raames kogutud või muul viisil saadud ja edastatud andmete koostalitlusvõime.

2. Institutsioonid ja rakendusametid ning artiklis 208 osutatud asutused kehtestavad hankemenetlustes ja toetuste andmise menetlustes osalevate kolmandate isikutega toimuva elektroonilise teabevahetuse suhtes ühtsed standardid ja kohaldavad neid. Eelkõige töötavad nad parimal võimalikul viisil välja lahendused toetuste andmise menetluste ja hankemenetluste raames andmete esitamiseks, säilitamiseks ja töötlemiseks ja kohaldavad neid ning loovad sel eesmärgil taotlejate ja pakkujate jaoks ühtse elektrooniliste andmete vahetuse koha.

3. Komisjon annab regulaarselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru edusammudest e-halduse rakendamisel.

8. PEATÜKK

Halduspõhimõtted

Artikkel 96

Hea haldus

1. Vastutav eelarvevahendite käsutaja annab viivitamata teada tõendite ja/või dokumentide esitamise vajadusest, tõendite ja dokumentide vormist ning nõutavast sisust ja vajaduse korral hanke- või toetuste andmise menetluse soovituslikust ajakavast.

▼B

2. Kui taotleja või pakkuja ei ole ilmse tehnilise vea tõttu esitanud tõendeid või avaldusi, siis hindamiskomisjon või vajaduse korral vastutav eelarvevahendite käsutaja palub, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, taotlejal või pakkujal esitada puuduva teabe või selgitada tõendavaid dokumente. Selline teave või selgitused ei tohi toetustaotluse sisu ega hanke tingimusi oluliselt muuta.

Artikkel 97

Õiguskaitsevahenditele osutamine

Kui eelarvevahendite käsutaja menetlusdokumendiga vähendatakse taotleja või pakkuja, toetusesaaja või töövõtja õigusi, osutatakse dokumendis selle dokumendi vaidlustamiseks ettenähtud halduslikele ja/või õiguslikele kaitsevahenditele.

Eelkõige esitatakse teave õiguskaitsevahendi laadi, samuti asutuse või asutuste kohta, kelle poole õiguskaitsevahendi kasutamiseks pöörduda, ning õiguskaitsevahendite kasutamiseks ettenähtud tähtajad.

9. PEATÜKK

Siseaudiitor

Artikkel 98

Siseaudiitori ametisse nimetamine

1. Iga institutsioon näeb ette siseauditi funktsiooni, mida täidetakse asjaomaste rahvusvaheliste standardite kohaselt. Institutsiooni poolt ametisse nimetatud siseaudiitor vastutab institutsiooni ees eelarve täitmise süsteemide ja menetluste nõuetekohase toimimise kontrollimise eest. Siseaudiitoriks ei või olla eelarvevahendite käsutaja ega peaarvepidaja.

2. Euroopa välisteenistuse siseauditi puhul kohaldatakse finantsjuhtimise suhtes, mis on volitatud edasi artikli 56 lõike 2 kohaselt edasivolitatud eelarvevahendite käsutajatena tegutsevatele liidu delegatsioonide juhtidele, komisjoni siseaudiitori kontrollivolitusi.

Komisjoni siseaudiitor tegutseb Euroopa välisteenistuse eelarvejao täitmise puhul ka välisteenistuse siseaudiitorina, kui artiklist 213 ei tulene teisiti.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte siseaudiitori ametisse nimetamist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 99

Siseaudiitori volitused ja ülesanded

1. Siseaudiitor nõustab oma institutsiooni riskide juhtimisel, esitades sõltumatuid arvamusi juhtimis- ja kontrollisüsteemide taseme kohta ning andes soovitusi toimingute teostamise tingimuste parandamiseks ja usaldusväärse finantsjuhtimise edendamiseks.

▼B

Siseaudiitori ülesanne on eelkõige:

a) hinnata asutusesiseste juhtimissüsteemide sobivust ja tõhusust ning talituste tegevuse tulemuslikkust poliitika, programmide ja meetmete rakendamisel, lähtudes nendega seotud riskidest;

b) hinnata kõigi eelarve täitmise toimingute suhtes kohaldatavate sisekontrolli- ja -auditisüsteemide tulemuslikkust ja tõhusust.

2. Siseaudiitor täidab oma ülesandeid institutsiooni kõigi toimingute ja talituste suhtes. Tal on täielik ja piiramatu juurdepääs kogu teabele, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks, vajaduse korral kohapeal, sealhulgas liikmesriikides ja kolmandates riikides.

Siseaudiitor tutvub eelarvevahendite käsutajate aastaaruande ja muude üksikasjalike andmetega.

3. Siseaudiitor annab oma leidudest ja soovitustest aru institutsioonile. Institutsioon tagab audititest tulenevate soovituste põhjal meetmete võtmise. Siseaudiitor esitab institutsioonile ka siseauditi aastaaruande, milles on märgitud tehtud siseauditite arv ja liik, antud soovitused ja nende soovituste suhtes võetud meetmed.

4. Institutsioon teeb siseaudiitori kontaktandmed kättesaadavaks kõikidele kulutoimingutega seotud füüsilistele ja juriidilistele isikutele, et neil oleks siseaudiitoriga võimalik konfidentsiaalselt ühendust võtta.

5. Igal aastal esitab institutsioon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis sisaldab kokkuvõtet tehtud siseauditite arvust ja liigist, antud soovitustest ja nende soovituste põhjal võetud meetmetest.

6. Siseaudiitori aruanded ja leiud ning institutsiooni aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks üksnes pärast seda, kui siseaudiitor on kinnitanud nende põhjal võetavad meetmed.

7. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte siseaudiitori volitusi ja ülesandeid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 100

Siseaudiitori sõltumatus

1. Institutsioon kehtestab siseaudiitori suhtes kohaldatavad erieeskirjad, mis tagavad, et siseaudiitor on täielikult sõltumatu oma ülesannete täitmisel, ja milles määratakse kindlaks siseaudiitori vastutus.

Kui siseaudiitoriks on koosseisuline töötaja, täidab ta oma ainuõiguslikke auditeerimisülesandeid täiesti sõltumatult ning kannab vastutust personalieeskirjade ja käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide kohaselt.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte siseaudiitori sõltumatust ja vastutust, sealhulgas siseaudiitori õigust esitada hagi Euroopa Liidu Kohtusse, käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

V JAOTIS

AVALIKUD HANKED

1. PEATÜKK

Üldsätted

1. Jagu

Reguleerimisala ja lepingute sõlmimise põhimõtted

Artikkel 101

Avaliku hanke lepingute määratlus

1. Avaliku hanke lepingud on rahalise tasuga seotud lepingud, mis on sõlmitud kirjalikult ühe või enama ettevõtja ja ühe või enama hankija poolt artiklites 117 ja 190 määratletud tähenduses, et täielikult või osaliselt eelarvest tehtava makse eest saada vallas- või kinnisvara või lasta teha ehitustöid või saada teenuseid.

Selliste lepingute hulka kuuluvad:

a) kinnisvaralepingud;

b) tarnelepingud;

c) ehitustöölepingud;

d) teenuslepingud.

▼C2

2. Raamlepingud on ühe või mitme ettevõtja ja ühe või mitme hankija vahel sõlmitud lepingud, mille eesmärk on kehtestada tingimused, mida kohaldatakse teatava aja jooksul sõlmitavate lepingute suhtes, eelkõige seoses hindade ja vajaduse korral seoses kavandatavate kogustega.

▼B

3. Käesolevat jaotist, välja arvatud artiklid 106–109, ei kohaldata toetuste suhtes, ega tehnilise abi lepingute suhtes, mis on sõlmitud EIP või Euroopa Investeerimisfondiga.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad hankelepingute, sealhulgas raamlepingute ja erilepingute määratlust ja reguleerimisala.

Artikkel 102

Avaliku hanke lepingute suhtes kohaldatavad põhimõtted

1. Kõik avaliku hanke lepingud, mida rahastatakse täielikult või osaliselt eelarvest, on kooskõlas läbipaistvuse, proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtetega.

2. Kõikide avaliku hanke lepingute sõlmimiseks kuulutatakse hankemenetlus välja võimalikult laiaulatuslikult, välja arvatud juhul, kui kasutatakse artikli 104 lõike 1 punktis d osutatud läbirääkimistega hankemenetlust.

▼C2

Hankijad ei kasuta raamlepinguid nõuetevastaselt ega sellisel viisil, et selle eesmärgiks või tagajärjeks on konkurentsi takistamine, piiramine või moonutamine.

▼B

2. Jagu

Avalikustamine

Artikkel 103

Avaliku hanke lepingute avalikustamine

▼C2

1. Hankijad avaldavad kõik lepingud, mis ületavad artiklis 118 või 190 sätestatud piirmäärasid, *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼B

Hanke kohta avaldatakse eelnevalt hanketeade, välja arvatud artikli 104 lõikes 2 osutatud juhtudel ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ (ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta) ([1]) IIB lisas sätestatud teenuslepingute puhul.

Teatava teabe avalikustamisest pärast lepingu sõlmimist võib loobuda, kui see takistaks õigusnormide kohaldamist, oleks vastuolus avalike huvidega või kahjustaks avalik-õiguslike või eraettevõtjate õigustatud ärihuve või moonutaks nendevahelist ausat konkurentsi.

2. Lepingud, mille maksumus jääb allapoole artiklites 118 või 190 sätestatud piirmäärasid, ning direktiivi 2004/18/EÜ IIB lisas osutatud teenuslepingud avalikustatakse sobival viisil.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte lepingute avalikustamise ja teadete avaldamise nõudeid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

3. Jagu

Hankemenetlused

Artikkel 104

Hankemenetlused

1. Hankemenetluse vorm võib olla üks järgmistest:

a) avatud hankemenetlus;

b) piiratud hankemenetlus;

c) ideekonkurss;

d) läbirääkimistega hankemenetlus;

e) võistlev dialoog.

([1]) ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

▼B

Kui avaliku hanke leping või raamleping on kahe või enama institutsiooni, rakendusameti või artiklites 208 ja 209 osutatud asutuse huvides ning kui see võimaldab suurendada tõhusust, püüavad asjaomased hankijad hankemenetluse läbi viia institutsioonidevahelistel alustel.

▼C2

Kui avaliku hanke leping või raamleping on vajalik institutsiooni ja liikmesriikide ühe või mitme hankija vahelise ühismeetme rakendamiseks, võivad see institutsioon ja hankijad käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides täpsustatud teatavates olukordades hankemenetluse läbi viia ühiselt.

Ühiseid hankeid võib korraldada Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) ja liidu kandidaatriikidega, kui selline võimalus on eraldi ette nähtud kahe- või mitmepoolses lepingus.

▼B

2. Lepingute puhul, mille maksumus ületab artiklites 118 või 190 sätestatud piirmäärasid, on läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine lubatud üksnes käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sätestatud juhtudel.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad hankemenetluse liike, ühiseid hankeid, madala maksumusega lepinguid ja arvete alusel tasumist.

Artikkel 105

Hankedokumentide sisu

Hankedokumentides esitatakse lepingu eseme täielik, selge ja täpne kirjeldus ning täpsustatakse lepingu suhtes kohaldatavad menetlusest kõrvalejätmise, valiku- ja hindamiskriteeriumid.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad hankedokumentide sisu, sealhulgas võimalust ja tingimusi maksumuse läbivaatamiseks ja tehnilisi kirjeldusi.

Artikkel 106

Hankemenetluses osalemisest kõrvalejätmise kriteeriumid

1. Taotlejad või pakkujad jäetakse hankemenetluses osalemisest kõrvale, kui:

a) nad on pankrotis või likvideerimisel, neile on kohus määranud halduri, nad on sõlminud kokkuleppe võlausaldajatega, nad on peatanud oma äritegevuse, nende suhtes kohaldatakse nimetatud küsimustega seotud menetlust või nad on samalaadses olukorras, mis tuleneb siseriiklike õigusnormidega ettenähtud samasugusest menetlusest;

b) nad või isikud, kellel on volitused neid esindada, teha nende eest otsuseid või neid kontrollida, on liikmesriigi pädeva asutuse *res judicata* jõudu omava kohtuotsusega süüdi mõistetud ametialaste käitumisreeglite rikkumisega seotud süüteos;

▼B

c) nad on ametialaseid käitumisreegleid olulisel määral rikkunud ja hankija suudab seda mis tahes viisil, sealhulgas Euroopa Investeerimispanga ja rahvusvaheliste organisatsioonide otsuste abil tõendada;

d) nad ei ole täitnud kohustusi, mis on seotud sotsiaalkindlustusmaksete või maksude tasumisega ja mis tulenevad nende asukohariigi või hankija riigi või lepingu täitmise kohaks oleva riigi õigusnormidest;

e) nad või isikud, kellel on volitused neid esindada, teha nende eest otsuseid või neid kontrollida, on *res judicata* jõudu omava kohtuotsusega süüdi mõistetud pettuses, korruptsioonis, kuritegelikus ühenduses osalemises, rahapesus või mõnes muus ebaseaduslikus tegevuses, mis kahjustab liidu finantshuve;

f) nende suhtes kehtib artikli 109 lõikes 1 osutatud halduskaristus.

Esimese lõigu punkte a–d ei kohaldata ostude puhul, mis tehakse erakordselt soodsatel tingimustel kas tarnijalt, kes on oma äritegevust lõpetamas, või pankrotihalduritelt või likvideerijatelt pankroti, võlausaldajatega sõlmitud kokkuleppe või siseriiklike õigusaktidega ettenähtud muu samalaadse menetluse alusel.

Esimese lõigu punkte b ja e ei kohaldada, kui taotlejad või pakkujad suudavad tõendada, et on võetud asjakohaseid meetmeid isikute vastu, kellel on volitused neid esindada, teha nende eest otsuseid või neid kontrollida ning kelle suhtes on tehtud esimese lõigu punktides b või e osutatud kohtuotsus.

2. Kui läbirääkimistega hankemenetluse puhul saab tehnilistel, kunstilistel või ainuõiguse kaitsmisega seotud põhjustel lepingu sõlmida ainult teatava ettevõtjaga, võib institutsioon otsustada mitte jätta kõnealust ettevõtjat menetlusest kõrvale lõike 1 esimese lõigu punktides a, c ja d märgitud põhjustel, kui see on hädavajalik institutsiooni tegevuse järjepidevuse tagamiseks. Sellisel juhul põhjendab institutsioon nõuetekohaselt oma otsust.

3. Taotlejad või pakkujad peavad tõendama, et nad ei ole üheski lõikes 1 osutatud olukorras. Hankija võib siiski mitte nõuda nimetatud tõendamist väga madala maksumusega lepingute puhul.

Lõike 1 nõuetekohaseks kohaldamiseks peab taotleja või pakkuja hankija nõudmisel alati:

a) juhul kui taotleja või pakkuja on juriidiline isik, esitama teabe selle kohta, kes on juriidilise isiku omanikud või juhtkonna liikmed, kes juriidilist isikut kontrollib ja kes on tema esindusõiguslikud isikud, ning tõendama, et need isikud ei ole üheski lõikes 1 osutatud olukorras;

b) kui nähakse ette allhange, tõendama, et alltöövõtja ei ole üheski lõikes 1 osutatud olukorras.

▼B

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad:

a) hankemenetluses osalemisest kõrvalejätmise kriteeriume, sealhulgas eeskirjasid menetlusest kõrvalejätmist põhjustava ebaseadusliku tegevuse kohta;

b) millised tõendid võidakse lugeda rahuldavaks, et näidata, et menetlusest kõrvalejätmist põhjustavat olukorda ei esine;

c) kõrvalejätmise kestust. Selline kõrvalejätmine ei tohi ületada kümmet aastat.

Artikkel 107

Hankemenetlusest kõrvalejätmise kriteeriumid

1. Lepingut ei sõlmita taotleja või pakkujaga, kes asjaomase hankemenetluse käigus:

a) on olukorras, kus tal on huvide konflikt;

b) on hankemenetluses osalemiseks vajalike, hankija nõutavate andmetena esitanud valeandmeid või on nõutavad andmed esitamata jätnud;

c) on asjaomase hankemenetluse puhul mõnes hankemenetlusest kõrvalejätmist põhjustavatest olukordadest, millele on osutatud artikli 106 lõikes 1.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad hankemenetluse käigus kohaldatavaid menetlusest kõrvalejätmise kriteeriume ning selle kindlaksmääramist, millised tõendid võidakse lugeda rahuldavaks, et näidata, et menetlusest kõrvalejätmist põhjustavat olukorda ei esine. Lisaks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte menetlusest kõrvalejätmise kestuse kohta.

Artikkel 108

Menetlusest kõrvalejätmise juhtumeid sisaldav keskandmebaas

►C2 1. Komisjon loob menetlusest kõrvalejätmise juhtumite keskandmebaasi, mis sisaldab andmeid taotlejate ja pakkujate kohta, kes on mõnes artiklis 106, artikli 109 lõike 1 punktis b ja artikli 109 lõike 2 esimese lõigu punktis a nimetatud olukorras, ja haldab seda. ◄ Nimetatud andmebaas on institutsioonide, rakendusametite ja artiklis 208 osutatud asutuste jaoks ühine. Euroopa Parlamenti ja nõukogu teavitatakse igal aastal uute juhtumite arvust ja andmebaasi kantud juhtumite koguarvust.

2. Liikmesriikide ja kolmandate riikide ametiasutused ning lõikes 1 nimetamata organid, kes osalevad eelarve täitmisel vastavalt artiklitele 58 ja 61, edastavad vastutavale eelarvevahendite käsutajale teabe taotlejate ja pakkujate kohta, kes on mõnes artikli 106 lõike 1 punktis e nimetatud olukorras, kui asjaomase ettevõtja tegevus on kahjustanud liidu finantshuve. Nimetatud eelarvevahendite käsutaja saab kõnealuse teabe ja nõuab peaarvepidajalt selle sisestamist andmebaasi.

▼B

Esimeses lõigus osutatud ametiasutustel ja organitel on juurdepääs andmebaasis sisalduvale teabele ja nad võivad seda vajaduse korral oma vastutusel arvesse võtta eelarve täitmisega seotud lepingute sõlmimisel.

▼C2

3. EKP-l, EIP-l ja Euroopa Investeerimisfondil on enda omavahendite kaitsmiseks juurdepääs andmebaasis sisalduvale teabele ning nad võivad seda vajaduse korral oma vastutusel arvesse võtta lepingute sõlmimisel vastavalt oma hankelepingute sõlmimise korrale.

▼B

Kõnealused asutused edastavad komisjonile teabe taotlejate ja pakkujate kohta, kes on mõnes artikli 106 lõike 1 punktis e nimetatud olukorras, kui asjaomase ettevõtja tegevus on kahjustanud liidu finantshuve.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta seoses menetlusest kõrvalejätmise juhtumeid sisaldava keskandmebaasiga, sealhulgas määrata andmebaasi toimimiseks kindlaks standardsed menetlused ja tehnilised näitajad.

5. Kolmandate riikide ametiasutustele võib anda andmetele juurdepääsu üksnes juhul, kui määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklis 9 sätestatud eeskirjad on täidetud ja iga juhtumit on eraldi hinnatud.

Artikkel 109

Haldus- ja rahalised karistused

1. Hankija võib määrata haldus- ja/või rahalisi karistusi:

▼C2

a) töövõtjatele, taotlejatele või pakkujatele artikli 107 lõike 1 punktis b osutatud juhtudel;

▼B

b) töövõtjatele, kelle puhul on leitud, et nad on eelarvest rahastatavate lepingute kohaseid kohustusi olulisel määral rikkunud.

Igal juhul annab hankija siiski esmalt asjaomasele isikule võimaluse esitada oma seisukohad.

2. Lõikes 1 osutatud karistused peavad olema proportsionaalsed lepingu tähtsuse ja ametialaste käitumisreeglite rikkumise raskusega ning võivad seisneda järgnevas:

a) asjaomasel taotlejal, pakkujal või töövõtjal ei lubata kuni kümme aastat osaleda eelarvest rahastatavates hankemenetlustes ja toetuste andmise menetlustes; ja/või

b) taotlejale, pakkujale või töövõtjale määratakse rahaline karistus, mille suurus võib ulatuda kuni asjaomase lepingu maksumuseni.

3. Liidu finantshuvide paremaks kaitsmiseks võivad institutsioonid otsustada oma otsused lõikes 1 osutatud haldus- või rahaliste karistuste määramise kohta kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega avaldada pärast seda, kui nad on täielikult järginud lõikes 1 sätestatud menetluskorda.

▼B

Esimeses lõigus osutatud haldus- või rahaliste karistuste määramise otsuse avaldamise kohta otsuse tegemisel võetakse arvesse eelkõige ametialaste käitumisreeglite rikkumise tõsidust, sealhulgas selle mõju liidu finantshuvidele ja mainele ning sellest möödunud ajavahemikku, samuti kõnealuse rikkumise kestust ja kordumist, asjaomase üksuse tahtlikku tegutsemist või hooletuse raskusastet ning meetmeid, mida asjaomane üksus on olukorra parandamiseks võtnud.

Avaldamise otsus lisatakse haldus- või rahaliste karistuste määramise otsusele ning selles nähakse selgesõnaliselt ette karistuste määramise otsuse või selle kokkuvõtte avaldamine institutsiooni veebisaidil.

Selleks et avaldatud kokkuvõttel oleks heidutav mõju, sisaldab see ametialaste käitumisreeglite rikkumise eest vastutava isiku nime, rikkumise lühikirjeldust, asjaomast programmi ja menetlusest kõrvalejätmise kestust ja/või rahaliste karistuste summasid.

Otsus avaldatakse pärast selle suhtes rakendatavate õiguskaitsevahendite ammendumist või pärast õiguskaitsevahendi aegumiskuupäeva ning avaldatud teave jääb veebisaidile üles kuni menetlusest kõrvalejätmise aja lõppemiseni või kuni kuueks kuuks pärast rahaliste karistuste tasumist, kui need karistused kujutavad endast ainsat võetud meedet.

Kui tegemist on füüsiliste isikutega, võetakse avaldamise otsuse puhul nõuetekohaselt arvesse õigust eraelu puutumatusele ja määrusega (EÜ) nr 45/2001 ette nähtud õigusi.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad eri haldus- ja rahalisi karistusi pakkujatele või taotlejatele, kes on esitanud valeandmeid, teinud olulisi vigu, toime pannud eeskirjade eiramisi või pettusi või olulisel määral rikkunud oma lepingulisi kohustusi.

Artikkel 110

Lepingu sõlmimisel kohaldatavad hindamiskriteeriumid

1. Lepingud sõlmitakse hindamiskriteeriumide alusel, mida kohaldatakse pakkumuste sisu suhtes pärast seda, kui hankedokumentides esitatud valikukriteeriumide alusel on kontrollitud nende ettevõtjate suutlikkust, keda artiklite 106 ja 107 ning artikli 109 lõike 2 punkti a kohaselt menetlusest kõrvale ei jäetud.

2. Lepingud sõlmitakse madalaima hinnaga pakkumuse või majanduslikult soodsaima pakkumuse valimise abil.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte valiku- ja hindamiskriteeriumide täpsustamiseks. Lisaks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte dokumentide kohta, mis tõendavad majanduslikku ja finantssuutlikkust ning tehnilist ja kutsealast suutlikkust, ning elektroonilisi oksjoneid ja põhjendamatult madala maksumusega pakkumusi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

Artikkel 111

Pakkumuste esitamine

1. Pakkumuste esitamise korraga tagatakse, et toimub tõeline konkurents ja et pakkumuste sisu jääb konfidentsiaalseks seni, kuni need kõik samal ajal avatakse.

2. Komisjon tagab asjakohaste vahenditega ja artiklit 95 kohaldades, et pakkujad võivad soovi korral esitada pakkumuste sisu ja igasuguseid tõendavaid dokumente elektrooniliselt (e-hange).

Komisjon annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva sätte rakendamisel tehtud edusammudest aru. 28. oktoober 2014. aasta ning seejärel korrapäraselt.

3. Kui seda loetakse asjakohaseks ja proportsionaalseks, võib hankija nõuda pakkujatelt eelneva tagatise esitamist, et vältida pakkumuste tagasivõtmist.

4. Hankemenetluses osalemise taotlused ja pakkumused avab selleks määratud avamiskomisjon, välja arvatud artikli 104 lõikes 3 osutatud madala maksumusega lepingute puhul. Kõik pakkumused ja hankemenetluses osalemise taotlused, mis kõnealune komisjon tunnistab tingimustele mittevastavaks, lükatakse tagasi.

5. Kõiki hankemenetluses osalemise taotlusi või pakkumusi, mille avamiskomisjon on tunnistanud tingimustele vastavaks, hinnatakse hankedokumentides sätestatud kriteeriumide põhjal eesmärgiga teha hankijale ettepanek lepingu sõlmimise või elektroonilise oksjoni läbiviimise kohta.

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad pakkumuste esitamist, tähtaegade kehtestamist pakkumuste ja hankemenetluses osalemise taotluste vastuvõtmiseks, hankedokumentidega tutvumiseks lubatud aega ning tähtaegu kiireloomulistel juhtudel. Lisaks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad eri teabevahetusviise ning üksikasjalikke eeskirju võimaliku pakkumuse tagatise, pakkumuste avamise, hankemenetluses osalemise taotluste ning pakkumuste ja hankemenetluses osalemise taotluste hindamise komisjoni kohta.

Artikkel 112

Võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõte

1. Hankemenetluse vältel peavad kõik hankija ja taotlejate või pakkujate vahelised kontaktid vastama tingimustele, millega tagatakse läbipaistvus ja võrdne kohtlemine. Kontaktid ei või põhjustada lepingu või algse pakkumuse tingimuste muutmist.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtet käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta. Lisaks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad hankijate ja pakkujate vahel hankemenetluse ajal lubatud kontakte, miinimumnõudeid hindamisprotokollile ja hankija tehtud otsuses esitatavaid minimaalseid üksikasju.

▼B

Artikkel 113

Lepingu sõlmimise otsus

1. Kooskõlas valiku- ja hindamiskriteeriumidega, mis on eelnevalt sätestatud hankedokumentides, ja hankelepingute sõlmimise korraga otsustab eelarvevahendite käsutaja, kellega leping sõlmitakse.

2. Hankija teeb kõikidele taotlejatele või pakkujatele, kelle hankemenetluses osalemise taotlused või pakkumused on tagasi lükatud, teatavaks tehtud otsuse põhjused ning artikli 118 lõikes 2 osutatud ooteaja kestuse. Hankija teeb kõikidele pakkujatele, kes täidavad valikukriteeriumid, keda ei ole hankemenetlusest kõrvalejätmise kriteeriumide alusel menetlusest kõrvale jäetud ja kes seda kirjalikult taotlevad, teatavaks eduka pakkumuse omadused ja suhtelised eelised ning selle pakkuja nime, kellega leping sõlmitakse.

Teatavaid andmeid ei ole siiski vaja avalikustada, kui see takistaks õigusnormide kohaldamist, oleks vastuolus avalike huvidega või kahjustaks avalik-õiguslike või eraettevõtjate õigustatud ärihuve või võiks moonutada nendevahelist ausat konkurentsi.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte lepingu sõlmimise otsust ja lepingule allakirjutamist ning selle täitmist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 114

Hankemenetluse tühistamine

Hankija võib enne lepingule allakirjutamist kas hankest loobuda või tühistada hankemenetluse, ilma et taotlejatel või pakkujatel oleks õigus nõuda mingisugust hüvitist.

Otsus peab olema põhjendatud ja see tuleb taotlejatele või pakkujatele teatavaks teha.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte hankemenetluse tühistamist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

4. Jagu

Tagatised ja parandusmeetmed

Artikkel 115

Tagatised

Kui hankija loeb seda asjakohaseks ja proportsionaalseks, võib ta juhtumipõhiselt ja riskianalüüsi alusel nõuda töövõtjatelt, v.a madala maksumusega lepingute puhul, tagatise esitamist, selleks et:

a) tagada lepingu täielik täitmine või

b) piirata eelmaksetega seotud finantsriske.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad üksikasjalikke eeskirju töövõtjatelt nõutavate tagatiste kohta ja riskianalüüsi kriteeriume.

▼B

Artikkel 116

Vigade, eeskirjade eiramiste ja pettuse esinemine menetluses

1. Kui selgub, et hankemenetluses on esinenud olulisi vigu, eeskirjade eiramisi või pettust, peatab hankija menetluse ja võib võtta mis tahes vajalikke meetmeid, sealhulgas menetluse tühistada.

Kui pärast lepingu sõlmimist selgub, et hankemenetluses või lepingu täitmisel on esinenud olulisi vigu, eeskirjade eiramisi või pettust, siis olenevalt etapist, kuhu menetlus jõudnud on, võib hankija kas mitte lepingut sõlmida või peatada lepingu täitmise või vajaduse korral lõpetada lepingu.

Kui nendes vigades, eeskirjade eiramistes või pettuses on süüdi töövõtja, võib hankija olenevalt vigade, eeskirjade eiramiste või pettuse raskusest lisaks sellele keelduda maksmisest, nõuda tagasi juba makstud summad või lõpetada kõik selle töövõtjaga sõlmitud lepingud.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte lepingu peatamist vigade, eeskirjade eiramiste ja pettuse esinemise korral käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

2. PEATÜKK

Institutsioonide poolt nende endi arvel sõlmitavate lepingute suhtes kohaldatavad sätted

Artikkel 117

Hankija

1. Institutsioone käsitatakse hankijana lepingute puhul, mille nad sõlmivad nende endi arvel. Nad delegeerivad hankija ülesannete täitmiseks vajalikud volitused vastavalt artiklile 65.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad hankija ülesannete delegeerimist, sealhulgas nõuetekohase taseme kindlaksmääramist piirmäärade arvutamiseks.

Artikkel 118

Kohaldatavad piirmäärad

1. Kui teise osa IV jaotisest ei tulene teisiti, sätestatakse direktiivis 2004/18/EÜ piirmäärad, mille abil määratakse kindlaks:

a) artiklis 103 osutatud avalikustamiskord;

b) artikli 104 lõikes 1 osutatud menetluste valik;

c) vastavad tähtajad.

▼B

2. Kui käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides täpsustatud eranditest ja tingimustest ei tulene teisiti, siis ei kirjuta hankija lepingute puhul, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/18/EÜ, lepingule või raamlepingule eduka pakkujaga alla enne ooteaja möödumist.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad kohaldatavaid piirmäärasid, eraldi lepinguid ja lepingute osadeks jagamist, teatavate lepingute maksumuse hindamist ning lepingule allakirjutamisele eelnevat ooteaega.

Artikkel 119

Hankemenetluses osalemise kord

1. Hankemenetluses võivad võrdsetel tingimustel osaleda kõik füüsilised ja juriidilised isikud, kes kuuluvad aluslepingute reguleerimisalasse, ja kõik sellise kolmanda riigi füüsilised ja juriidilised isikud, kellega liit on avalike hangete vallas sõlminud erikokkuleppe, selles kokkuleppes sätestatud tingimustel.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad hankemenetluses osalemiseks vajalikke tõendeid.

►C2 2. OLAF täidab ülesandeid, mis on komisjonile antud ◄ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest) ([1]), et viia läbi kohapealseid kontrolle ja kontrollimisi liikmesriikides ning vastavalt kehtivatele koostöö- ja vastastikuse abistamise lepingutele ka kolmandates riikides ja rahvusvaheliste organisatsioonide ruumides.

Artikkel 120

Maailma Kaubandusorganisatsiooni hankelepingute sõlmimise kord

Kui kohaldatakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames sõlmitud mitmepoolset avaliku hanke lepingut, võivad hangetes osaleda ka kõnealuse lepingu ratifitseerinud riikide kodanikud selles sätestatud tingimustel.

([1]) EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

▼B

VI JAOTIS

TOETUSED

1. PEATÜKK

Toetuste ulatus ja vorm

Artikkel 121

Toetuste ulatus

1. Toetused on eelarvest annetustena antavad sihtotstarbelised rahalised maksed, mille abil rahastatakse ühte järgnevast:

▼C2

a) meedet, mis on kavandatud selleks, et aidata saavutada liidu poliitika eesmärk;

▼B

b) mõne sellise asutuse toimimist, kes tegutseb liidu üldistes huvides või kellel on liidu poliitika osaks olev ja seda toetav eesmärk (tegevustoetus).

Toetuste kohta sõlmitakse kas kirjalik leping või võetakse vastu komisjoni otsus, millest edukat toetuse taotlejat teavitatakse.

Komisjon võib toetusesaajatega teabe vahetamiseks luua turvalised elektroonilised süsteemid.

►C2 Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse üksikasjalikult toetuste ulatust ja milles käsitletakse eeskirju, mille alusel otsustada, kas kasutada toetuslepinguid või toetuse andmise otsuseid. ◄ Lisaks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse elektroonilise teabevahetussüsteemi üksikasju, sealhulgas tingimusi, mille korral sellise süsteemi kaudu esitatud dokumente, sealhulgas toetuslepinguid, tuleb käsitleda originaalidena ja allkirjastatuna, ning raampartnerluste kasutamist.

2. Toetusteks käesoleva jaotise tähenduses ei ole:

a) institutsioonide liikmete ja personali kulud ning rahaline toetus Euroopa koolidele;

b) artiklis 101 osutatud avaliku hanke lepingud, makromajandusliku finantsabina makstud abi ja eelarvetoetused;

c) rahastamisvahendid ning osalus rahvusvaheliste finantseerimisasutuste, näiteks Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) või spetsialiseeritud liidu asutuste, näiteks Euroopa Investeerimisfondi aktsia- või omakapitalis;

d) osamaksud, mille liit on tasunud liikmemaksudena organisatsioonidele, mille liige ta on;

e) kulud, mis on kantud liikmesriikidega koostöös toimuva eelarve täitmise ja kaudse eelarve täitmise raames artiklite 58, 59 ja 60 tähenduses, kui artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksuste või isikute eelarve suhtes kehtivatest finantseeskirjadest või delegeerimislepingutest ei tulene teisiti;

▼C2

f) rahalised toetused, mis on makstud artiklis 62 osutatud rakendusametitele nende asutamisakti kohaselt;

▼B

g) kulud, mis seonduvad kalandusturgudega, millele on osutatud nõukogu 21. juuni 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1290/2005 (ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta) ([1]) artikli 3 lõike 2 punktis f;

h) institutsioonide poolt kutsutud või volitatud isikute kantud reisikulude tagasimaksed ja päevarahad ning kui see on asjakohane, siis neile makstavad mis tahes muud hüvitised;

i) konkursi tulemusena antavad auhinnad, mille suhtes kohaldatakse esimese osa VII jaotist.

3. Intressitoetusi ja tagatistasu toetusi käsitletakse toetustena, tingimusel et need ei ole kombineeritud ühes ja samas meetmes esimese osa VIII jaotises osutatud rahastamisvahenditega.

Selliste toetuste suhtes kohaldatakse käesoleva jaotise sätteid, välja arvatud järgmisi:

a) artikli 125 lõikes 3 sätestatud kaasrahastamise põhimõte;

b) artikli 125 lõikes 4 sätestatud kasumi taotlemist keelav põhimõte;

c) meetmete puhul, mille eesmärk on tugevdada toetusesaaja finantssuutlikkust või toota tulu, artikli 132 lõikes 1 nimetatud hinnang taotleja finantssuutlikkuse kohta;

4. Iga institutsioon võib anda toetusi teabevahetustegevuseks, kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ei ole avaliku hanke menetluse kasutamine asjakohane.

Artikkel 122

Toetusesaajad

1. Kui mitu üksust täidavad toetuse saamise kriteeriume ja moodustavad koos ühe üksuse, võib seda üksust käsitleda ainsa toetusesaajana, sealhulgas juhul, kui üksus on moodustatud konkreetselt selle meetme jaoks, millele toetust antakse.

2. Käesoleva jaotise mõistes käsitletakse toetusesaajaga seotud üksustena järgmisi üksusi:

a) üksused, kes moodustavad toetusesaaja vastavalt lõikele 1;

b) üksused, kes vastavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, ei ole üheski artikli 131 lõikes 4 nimetatud olukorras ning kes on toetusesaajaga seotud eelkõige põhikapitali või õiguslike sidemete kaudu, kes ei ole piiratud ainult kõnealuse meetmega ega loodud ainult selle rakendamise eesmärgil.

([1]) ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

▼B

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse toetuslepingu või toetuse andmise otsuse minimaalset sisu, eelkõige juhul, kui toetust antakse mitmele üksusele, koordinaatori erikohustusi, kui tal neid on, teiste toetusesaajate erikohustusi, kohaldatavat vastutuskorda ja toetusesaaja lisamise või menetlusest kõrvalejätmise tingimusi.

Artikkel 123

Toetuste vorm

1. Toetused võivad olla järgmises vormis:

a) teatava protsendi tegelikult kantud artiklis 126 osutatud rahastamiskõlblike kulude hüvitamine;

b) hüvitamine ühikuhindade alusel;

c) ühekordsed maksed;

d) kindlamääralised maksed;

e) punktides a–d nimetatud vormide kombinatsioon.

2. Toetuse asjakohase vormi määramisel võetakse võimalikult suures ulatuses arvesse potentsiaalsete toetusesaajate huve ja raamatupidamismeetodeid.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte toetuse eri vormide, sealhulgas madala maksumusega toetuste kohta.

Artikkel 124

Ühekordsed maksed, ühikuhinnad ja kindlamääralised maksed

1. Ilma et see piiraks alusakti kohaldamist, antakse ühekordsete maksete, ühikuhindade või kindlamääraliste maksete kasutamiseks luba komisjoni otsusega, tagades samal ajal võrdse kohtlemise põhimõtte järgimise toetusesaajate puhul, kellele antakse toetust sama kategooria meetmete või tööprogrammide raames.

Kui toetuse maksimaalne summa ei ületa madala maksumusega toetuse summat, võib kõnealuse loa anda vastutav eelarvevahendite käsutaja.

2. Loale tuleb lisada vähemalt järgmised tõendavad dokumendid:

a) valitud rahastamisvormide asjakohasuse põhjendus toetatavate meetmete või tööprogrammide iseloomu, eeskirjade eiramise ja pettuse riski ja kontrollimise kulude seisukohast;

b) ühekordsete maksete, ühikuhindade või kindlamääraliste maksetega rahastatavate kulude või kulukategooriate loetelu, millest jäetakse välja kulud, mis on kohaldatavate liidu eeskirjade kohaselt rahastamiskõlbmatud;

▼B

c) ühekordsete maksete, ühikuhindade, kindlamääraliste maksete kindlaksmääramise meetodite kirjeldus ning tingimused, millega on mõistlikult tagatud kasumi taotlemise keelu ja kaasrahastamise põhimõttest kinnipidamine ning kulude kahekordse rahastamise vältimine. Need meetodid põhinevad järgneval:

i) statistilistel andmetel või muudel samalaadsetel objektiivsetel vahenditel; või

ii) iga toetusesaajat eraldi vaatleval lähenemisviisil, mille raames võetakse arvesse toetusesaaja varasemaid tõendatud või auditeeritavaid andmeid või tema tavapäraseid kuluarvestustavasid.

3. Kui antakse luba võtta arvesse toetusesaaja tavapäraseid kuluarvestustavasid, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja hinnata nende tavade vastavust lõikes 2 sätestatud tingimustele kas eelnevalt või asjakohase järelkontrollide strateegia kaudu.

Juhul kui toetusesaaja tavapäraste kuluarvestustavade vastavus lõikes 2 osutatud tingimustele on eelnevalt kindlaks tehtud, ei vaidlustata järelkontrollide käigus kõnealuste tavade kohaldamisel kindlaks määratud ühekordsete maksete, ühikuhindade või kindlamääraliste maksete suurust.

Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib lugeda toetusesaaja tavapäraseid kuluarvestustavasid lõikes 2 osutatud tingimustele vastavaks, kui siseriiklikud ametiasutused aktsepteerivad kõnealuseid tavasid võrreldavate rahastamiskavade raames.

4. Toetuse andmise otsuse või toetuslepinguga võidakse lubada rahastada või kohustada rahastama toetusesaaja kaudseid kulusid kindlamääraliste maksete vormis kuni 7 % ulatuses meetmele antava toetuse rahastamiskõlblike otseste kulude kogusummast, välja arvatud juhul, kui toetusesaajale makstakse eelarvest tegevustoetust. Ülemmäära 7 % võib ületada komisjoni põhjendatud otsuse alusel.

5. VKEd ja muud füüsilised isikud, kes ei saa palka, võivad deklareerida rahastamiskõlblikud isiklikud kulud, mis on seotud meetme või tööprogrammi raames teostatud töödega, komisjoni otsuses kindlaks määratud ühikuhindade alusel.

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte ühekordsete maksete, ühikuhindade ja kindlamääraliste maksete üksikasjalike eeskirjade kohta.

2. PEATÜKK

Põhimõtted

Artikkel 125

Toetuste suhtes kohaldatavad üldpõhimõtted

1. Toetuste suhtes kohaldatakse läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid.

2. Ilma et see piiraks artikli 130 kohaldamist, ei või toetused kumuleeruda ja neid ei tohi anda tagasiulatuvalt.

▼B

3. Toetustega kaasneb kaasrahastamine, ilma et see piiraks teise osa IV jaotise erisätete kohaldamist.

Kui käesolevast määrusest ei tulene teisiti, sätestatakse Euroopa tasandi erakondi ja nende rahastamist reguleerivad eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 2004/2003 Euroopa tasandi erakondi reguleerivate määruste ja erakondade rahastamise eeskirjade kohta ([1]).

4. Toetuse eesmärgiks ega tagajärjeks ei tohi olla meetme või tööprogrammi raames toetusesaajale kasumi tootmine (kasumi taotlemist keelav põhimõte).

Esimest lõiku ei kohaldata:

a) meetmete suhtes, mille eesmärk on toetusesaaja finantssuutlikkuse parandamine, ega meetmete suhtes, mis teenivad tulu toetusesaajate jätkusuutlikkuse tagamiseks liidult toetuse andmise otsuse või toetuslepingu alusel rahaliste vahendite saamisele järgneval ajal;

b) füüsilistele isikutele makstavate õppe-, teadus- ja koolitusstipendiumide suhtes;

c) muude otsetoetuste suhtes, mida makstakse neid kõige enam vajavatele füüsilistele isikutele, nt töötutele ja pagulastele;

d) toetuste suhtes, mis põhinevad kindlamääralistel maksetel ja/või ühekordsetel maksetel ja/või ühikuhindadel, kui need vastavad artikli 124 a lõikes 2 sätestatud tingimustele;

e) madala maksumusega toetuste suhtes.

Kasumi tekkimise korral on komisjon õigustatud tagasi nõudma sellise protsendi kasumist, mis vastab Euroopa Liidu rahalisele osalusele toetusesaaja poolt meetme või tööprogrammi elluviimisel tegelikult kantud rahastamiskõlblikes kuludes.

5. Käesoleva jaotise kohaselt mõistetakse kasumi all toetusesaaja tulusid, millest on lahutatud rahastamiskõlblikud kulud, mille ta on kandnud lõppmakse taotluse esitamise ajaks.

Esimeses lõigus nimetatud tulud piirduvad ainult meetme või tööprogrammi raames saadud tuluga ning rahastajate rahalise osalusega, mille nad on näinud ette konkreetselt rahastamiskõlblike kulude katmiseks.

Tegevustoetuse puhul ei võeta kasumi taotlemist keelavast põhimõttest kinnipidamise kontrollimisel arvesse summasid, mis on ette nähtud reservide loomiseks.

6. Kui liidu tasandi erakonna tulud ületavad kulusid sellise eelarveaasta lõpuks, mille jooksul erakond on saanud tegevustoetust, võib erandina lõikes 4 sätestatud kasumi taotlemist keelavast põhimõttest teatava osa kõnealusest tulude ja kulude vahest, mis ei ületa 25 % selle eelarveaasta kogutuludest, üle kanda järgmisse eelarveaastasse tingimusel, et see kasutatakse ära enne järgmise eelarveaasta esimese kvartali lõppu.

([1]) ELT L 297, 15.11.2003, lk 1.

▼B

Kasumi taotlemist keelava põhimõtte täitmise kontrollimisel ei võeta arvesse omavahendeid, eelkõige liidu tasandi erakonna aastase tegevuse käigus kogutud annetusi ja liikmemakse, mis ületavad 15 % toetusesaaja rahastamiskõlblikest kuludest.

Teist lõiku ei kohaldata, kui liidu tasandi erakonna rahaline reserv ületab 100 % erakonna keskmisest aastasissetulekust.

7. Toetust võib ilma toetustaotluste esitamise kutseta anda EIP-le või Euroopa Investeerimisfondile tehnilise abi meetmete jaoks. Sellisel juhul artikli 131 lõikeid 2–5 ning artikli 132 lõiget 1 ei kohaldata.

8. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, mis täiendavad toetuste suhtes kohaldatavaid üldpõhimõtteid, sealhulgas kasumi taotlemise keelu ja kaasrahastamise põhimõtet. Lisaks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte tehniline abi määratluse kohta.

Artikkel 126

Rahastamiskõlblikud kulud

1. Toetused ei ületa üldist absoluutväärtusena väljendatud ülemmäära, mis kehtestatakse hinnanguliste rahastamiskõlblike kulude alusel.

Toetused ei ületa rahastamiskõlblikke kulusid.

2. Rahastamiskõlblikud kulud on toetusesaaja tegelikult kantud kulud, mis vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele:

a) need on kantud meetme või tööprogrammi kestel, välja arvatud lõpparuannete ja auditeerimistõenditega seotud kulud;

b) need on näidatud meetme või tööprogrammi hinnangulises üldeelarves;

c) need on vajalikud toetuse esemeks oleva meetme või tööprogrammi rakendamiseks;

d) need on tuvastatavad ja kontrollitavad, eelkõige kirjendatud toetusesaaja raamatupidamisarvestuses ja määratud kindlaks vastavalt selles riigis kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele, kus toetusesaaja on registrisse kantud, ja vastavalt toetusesaaja tavapärasele kuluarvestustavale;

e) need on kooskõlas kohaldatavate maksustamist ja sotsiaalvaldkonda käsitlevate õigusaktidega;

f) need on mõistlikud, õigustatud ja vastavad usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele, eelkõige ökonoomsuse ja tõhususe poolest.

3. Toetustaotluste esitamise kutses täpsustatakse liidu poolt rahastamiskõlblikuks loetavate kulude kategooriad.

▼B

Ilma et see piiraks alusakti kohaldamist ja lisaks lõikele 2 on rahastamiskõlbulikud järgmised kulukategooriad, kui vastutav eelarvevahendite käsutaja peab neid toetustaotluste esitamise kutse kohaselt rahastamiskõlblikeks:

a) kulud, mis on seotud toetusesaaja antud eelmaksetagatistega, kui vastutav eelarvevahendite käsutaja nimetatud tagatist vastavalt artiklile 134 nõuab;

b) kulud, mis on seotud välisauditite tega, kui vastutav eelarvevahendite käsutaja nimetatud auditeid maksetaotluste toetuseks nõuab;

▼C2

c) käibemaks, kui seda ei tagastata kehtivate siseriiklike käibemaksu käsitlevate õigusaktide alusel ning selle maksab toetusesaaja, välja arvatud isik, keda ei käsitleta maksukohustuslasena nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (21) artikli 13 lõike 1 esimese lõigu tähenduses;

▼B

d) amortisatsioonikulud, tingimusel et toetusesaaja on need kulud tegelikult kandnud;

e) riigiametnike palgakulud selles ulatuses, mil need seonduvad tegevusega, mida asjaomane ametiasutus asjaomase projekti mitterakendamisel ei teostaks.

4. Artiklis 122 kirjeldatud viisil toetusesaajaga seotud üksuste kulud võib vastutav eelarvevahendite käsutaja toetustaotluste esitamise kutse alusel lugeda rahastamiskõlblikeks. Sellisel juhul tuleks kohaldada kumulatiivselt järgmisi tingimusi:

a) asjaomased üksused on kindlaks määratud toetuslepingus või toetuse andmise otsuses;

b) asjaomased üksused järgivad toetusesaaja suhtes toetuslepingu või toetuse andmise otsuse alusel kohaldatavaid eeskirju, mis käsitlevad kulude rahastamiskõlblikkust ning komisjoni, OLAFi ja kontrollikoja õigust teha kontrollimisi ja auditeid.

5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse täiendavaid täpsustusi rahastamiskõlblike kulude kohta.

Artikkel 127

Mitterahaline kaasrahastamine

1. Toetuse tulemusel tekkinud kasumi arvutamisel ei võeta arvesse mitterahalise osaluse vormis kaasrahastamist.

2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib aktsepteerida mitterahalist osalust kaasrahastamisena, kui seda peetakse vajalikuks või asjakohaseks. Kui mitterahalist kaasrahastamist pakutakse madala maksumusega toetuste puhul ja kui vastutav eelarvevahendite käsutaja on otsustanud sellest keelduda, esitab ta põhjenduse selle kohta, miks see ei ole vajalik või asjakohane.

Mitterahaline osalus ei ületa:

a) kas kolmandate isikute tegelikult kantud ja raamatupidamisdokumentidega nõuetekohaselt tõendatud kulusid;

b) või selliste dokumentide puudumisel kõnealusel turul üldiselt aktsepteeritud kuludele vastavaid kulusid.

▼B

Mitterahaline osalus tuleb hinnangulises eelarves esitada eraldi, et kajastada meetme toetuseks antud vahendite koguhulka. Mitterahalise osaluse hinnanguline ühikuväärtus märgitakse esialgsesse eelarvesse ja seda ei tohi hiljem muuta.

Mitterahaline osalus peab olema kooskõlas riiklike maksu- ja sotsiaalkindlustuseeskirjadega.

Artikkel 128

Läbipaistvus

1. Toetused põhinevad tööprogrammil, mis avaldatakse enne selle rakendamist.

Tööprogrammi rakendatakse toetustaotluste esitamise kutsete avaldamise teel, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel või juhul, kui toetusesaaja või asjaomase meetme laadi tõttu ei ole vastava meetme puhul muud valikut või kui toetusesaaja on kindlaks määratud alusaktis.

Esimest lõiku ei kohaldata kriisiohjamis-, kodanikukaitse- ja humanitaarabioperatsioonide korral.

2. Toetustaotluste esitamise kutsetes märgitakse kavandatav kuupäev, mis ajaks kõiki taotlejaid teavitatakse nende toetustaotluse hindamise tulemustest, ja orienteeruv kuupäev, millal toetuslepingud alla kirjutatakse või toetuse andmise otsusest teatatakse.

Nimetatud kuupäevad määratakse kindlaks järgmiste tähtaegade alusel:

▼C2

a) kui taotlejaid teavitatakse nende toetustaotluse hindamise tulemustest, siis kuni kuus kuud pärast täielike toetustaotluste esitamise lõpptähtaega;

b) kui taotlejatega sõlmitakse toetusleping või neile tehakse teatavaks toetuse andmise otsus, siis kuni kolm kuud kuupäevast, mil taotlejaid teavitati nende edukaks osutumisest.

▼B

Nimetatud tähtaegu võib kohandada, et võtta arvesse aega, mida on vaja teatavate erimenetluste läbimiseks, mida võidakse nõuda alusaktiga vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 182/2011 ([1]), ja neid võib ületada nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, eelkõige keeruliste meetmete korral, kui on palju toetustaotlusi või taotlejate põhjustatud hilinemisi.

Volitatud eelarvevahendite käsutaja teatab oma iga-aastases tegevusaruandes keskmise aja, mis on kulunud taotlejate teavitamiseks ja toetuslepingute sõlmimiseks või toetuse andmise otsustest teavitamiseks. Teises lõigus nimetatud tähtaegade ületamise korral põhjendab volitatud eelarvevahendite käsutaja seda ja kui see ei ole kooskõlas kolmanda lõiguga nõuetekohaselt põhjendatud, teeb parandusmeetmete ettepaneku.

3. Kõik eelarveaasta käigus antud toetused tehakse teatavaks kord aastas vastavalt artikli 35 lõigetele 2 ja 3.

([1]) ELT L 55, 28.2.11, lk 13.

▼B

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad nõudeid tööprogrammi kohta, toetustaotluste esitamise kutsete sisu, toetustaotluste esitamise kutsete suhtes kohaldatavaid erandeid, taotlejate teavitamist ja tagantjärele avalikustamist.

Artikkel 129

Toetuste mittekumuleerumise põhimõte

1. Iga meetme kohta võib ühele ja samale toetusesaajale anda eelarvest ainult ühe toetuse, välja arvatud juhul, kui asjaomaste alusaktidega on lubatud teisiti.

Toetusesaajale võib anda eelarvest ainult ühe tegevustoetuse eelarveaasta kohta.

Taotleja teavitab eelarvevahendite käsutajaid viivitamata kõigist sama meetme või sama tööprogrammiga seotud mitme toetustaotluse või mitme toetuse juhtudest.

Mingil juhul ei rahastata samasid kulusid eelarvest kaks korda.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte toetuste mittekumuleerumise põhimõtte üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 130

Tagasiulatuva jõu puudumise põhimõte

▼C2

1. Toetust võib anda juba alustatud meetmele tingimusel, et taotleja suudab tõendada vajadust alustada meedet enne toetuslepingu allakirjutamist või toetuse andmise otsusest teavitamist.

▼B

Sellistel juhtudel ei tohi rahastamiskõlblikud kulud olla kantud enne toetustaotluse esitamise päeva, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, mis on sätestatud alusaktis, või äärmiselt kiireloomulises olukorras kriisiohjamis-, kodanikukaitse- ja humanitaarabioperatsioonide teostamiseks ning otsese või vahetu ohu olukordades, mis ähvardavad üle minna relvastatud konfliktiks või riiki destabiliseerida ning kus liidu varane tegutsemine oleks väga olulise tähtsusega konflikti ennetamisel.

Ühtegi toetust ei või anda juba lõpule viidud meetmetele tagasiulatuvalt.

▼C2

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtet käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

2. Tegevustoetuse puhul kirjutatakse toetuslepingule alla või teatatakse toetuse andmise otsusest kuue kuu jooksul toetusesaaja majandusaasta algusest arvates. Rahastamiskõlblikud kulud ei tohi olla kantud enne toetustaotluse esitamist ega toetusesaaja majandusaasta algust.

▼B

3. PEATÜKK

Toetuste andmise menetlus

Artikkel 131

Toetustaotlused

1. Toetustaotlused esitatakse kirjalikult, sealhulgas, kui see on asjakohane, turvalisel viisil elektrooniliselt.

Kui see on komisjoni hinnangul teostatav, tagab ta võimaluse esitada toetustaotlusi veebipõhiselt.

2. Toetustaotlus võetakse vastu, kui selle on esitanud:

a) juriidiline isik; või

b) füüsiline isik, kui meetme laad või iseloom või taotleja eesmärk seda nõuab.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel võidakse toetustaotlus, mille on esitanud üksused, millel kohaldatava siseriikliku õiguse kohaselt puudub juriidilise isiku staatus, vastu võtta tingimusel, et nende esindajad on volitatud võtma üksuste nimel juriidilisi kohustusi, ja esitavad samaväärseid tagatisi liidu finantshuvide kaitsmiseks kui juriidilised isikud.

3. Toetustaotluses märgitakse taotleja õiguslik seisund ning näidatakse, et tema finants- ja tegevussuutlikkus on piisav kavandatud meetme või tööprogrammi rakendamiseks.

Selleks esitab taotleja vandega kinnitatud avalduse ja, v.a juhul, kui toetuse puhul on tegemist madala maksumusega toetusega, mis tahes tõendavad dokumendid, mida vastutav eelarvevahendite käsutaja riskianalüüsi alusel nõuab. Nõutavad dokumendid märgitakse toetustaotluste esitamise kutses.

Finantssuutlikkuse kontrollimist ei kohaldata stipendiumi saavate füüsiliste isikute suhtes, otsetoetust saavate füüsiliste isikute suhtes, kes vajavad seda kõige enam, ega avalik-õiguslike asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib sõltuvalt oma riskianalüüsist loobuda kohustusest kontrollida avalik-õiguslike asutuste või rahvusvaheliste organisatsioonide tegevussuutlikkust.

4. Artikli 106 lõiget 1 ning artikleid 107, 108 ja 109 kohaldatakse ka toetuste taotlejate suhtes. Taotlejad peavad tõendama, et nad ei ole üheski nimetatud artiklites osutatud olukorras. Volitatud eelarvevahendite käsutaja ei nõua siiski nimetatud tõendamist:

a) madala maksumusega toetuste puhul;

b) juhul kui selline tõendus on hiljuti esitatud muu toetuste andmise menetluse käigus.

5. Volitatud eelarvevahendite käsutaja võib vastavalt artiklile 109 määrata taotlejatele tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid halduse rahalisi karistusi.

Selliseid karistusi võib määrata ka toetusesaajatele, kes on toetustaotluse esitamisel või toetuse rakendamise ajal volitatud eelarvevahendite käsutaja nõutavate andmetena esitanud valeandmeid või on andmed esitamata jätnud.

▼B

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad toetustaotluste esitamise korda, tõendeid menetlusest kõrvalejätmise olukorra puudumise kohta, taotlejaid, kes ei ole juriidilised isikud, juriidilisi isikuid, kes esinevad ühe taotlejana, rahalisi ja halduskaristusi, rahastamiskõlblikkuse kriteeriume ja madala maksumusega toetusi.

Artikkel 132

Valiku- ja hindamiskriteeriumid

1. Toetustaotluste esitamise kutses eelnevalt teatavaks tehtud valikukriteeriumid peavad võimaldama hinnata taotleja suutlikkust viia lõpule väljapakutud meede või tööprogramm.

2. Toetustaotluste esitamise kutses eelnevalt teatavaks tehtud hindamiskriteeriumid peavad võimaldama hinnata esitatud toetustaotluste kvaliteeti seatud eesmärkide ja prioriteetide põhjal.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte valikukriteeriumide ja hindamiskriteeriumide üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 133

Hindamismenetlus

1. Toetustaotlusi hinnatakse eelnevalt teatavaks tehtud valiku- ja hindamiskriteeriumide põhjal, et kindlaks teha, millised toetustaotlused on rahastamiskõlblikud.

2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja koostab lõikes 1 sätestatud hindamise tulemuste põhjal toetusesaajate ja heakskiidetud summade loendi.

3. Vastutav eelarvevahendite käsutaja teatab taotlejale tema toetustaotluse kohta tehtud otsusest kirjalikult. Kui taotletavat toetust ei anta, põhjendab asjaomane institutsioon toetustaotluse tagasilükkamist, tuginedes seejuures eeskätt valiku- ja hindamiskriteeriumidele.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte hindamist ja toetuste andmist ning taotlejate teavitamist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

4. PEATÜKK

Maksmine ja järelevalve

Artikkel 134

Eelmaksetagatis

1. Kui vastutav eelarvevahendite käsutaja peab seda asjakohaseks ja proportsionaalseks, võib ta juhtumipõhiselt ja riskianalüüsi alusel nõuda toetusesaajalt eelneva tagatise esitamist, et piirata eelmaksetega seotud finantsriske.

▼B

2. Olenemata lõikest 1 ei nõuta tagatisi madala maksumusega toetuste puhul.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte eelmaksetagatist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 135

Toetuste maksmine ja järelevalve

1. Toetuse summa loetakse lõplikuks alles siis, kui vastutav eelarvevahendite käsutaja on lõplikud aruanded ja raamatupidamise aastaaruande heaks kiitnud, ilma et see piiraks asjaomase institutsiooni õigust teha hilisemaid kontrollimisi, mis viiakse läbi aegsasti.

2. Kui selgub, et toetuste andmise menetluse käigus on esinenud olulisi vigu, eeskirjade eiramisi või pettust, peatab vastutav eelarvevahendite käsutaja menetluse ja võib võtta mis tahes vajalikke meetmeid, sealhulgas menetluse tühistada. Vastutav eelarvevahendite käsutaja annab pettusekahtluse juhtumitest viivitamata OLAFile teada.

3. Kui pärast toetuse andmist selgub, et toetuse andmise menetluses või toetuse rakendamisel on esinenud olulisi vigu, eeskirjade eiramisi või pettust või kohustuste täitmata jätmist, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja sõltuvalt sellest, millisesse etappi menetlus on jõudnud ning eeldusel, et taotlejale või toetusesaajale on antud võimalus oma seisukohtade esitamiseks:

a) keelduda toetuslepingule alla kirjutamast või toetuse andmise otsust teatavaks tegemast;

b) peatada toetuse rakendamise; või

c) vajaduse korral lõpetada toetusleping või toetuse andmise otsus.

4. Kui sellistes vigades, eeskirjade eiramistes või pettuses on süüdi toetusesaaja või kui toetusesaaja rikub toetuslepingust või toetuse andmise otsusest tulenevaid kohustusi, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja olenevalt vigade, eeskirjade eiramiste või pettuse või kohustuste täitmatajätmise raskusest lisaks sellele vähendada toetussummasid või nõuda toetuslepingu või toetuse andmise otsuse raames alusetult makstud summad tagasi, tingimusel et toetusesaajale on antud võimalus esitada oma seisukohad.

5. Kui kontrollimiste või auditite tulemusena ilmneb, et toetusesaajale võib süüks panna süstemaatilisi või korduvaid vigu, eeskirjade eiramisi, pettust või kohustuste täitmata jätmist, mis mõjutavad oluliselt mitmeid nimetatud toetusesaajale sarnastel tingimustel antud toetusi, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja olenevalt vigade, eeskirjade eiramiste, pettuse või kohustuste täitmatajätmise raskusest ja pärast toetusesaajale oma seisukohtade esitamiseks võimaluse andmist peatada kõigi asjaomaste toetuste rakendamise või vajaduse korral lõpetada kõik seda toetusesaajat puudutavad asjaomased toetuslepingud või toetuse andmise otsused.

Lisaks sellele võib vastutav eelarvevahendite käsutaja ärakuulamismenetlust järgides vähendada toetussummasid või nõuda tagasi kõik summad, mis on alusetult makstud seoses toetustega, mis on mõjutatud esimeses lõigus osutatud süstemaatilistest või korduvatest vigadest, eeskirjade eiramistest, pettusest või kohustuste täitmata jätmisest ja mida võib toetuslepingute või toetuse andmise otsuste alusel auditeerida.

▼B

6. Pärast toetusesaaja esitatud parandatud finantsaruannete heakskiitmist määrab vastutav eelarvevahendite käsutaja vähendatavad või tagasinõutavad summad võimaluse korral kindlaks iga toetuse kohta põhjendamatult rahastamiskõlblikena deklareeritud kulude alusel.

7. Kui rahastamiskõlbmatute kulude summa täpne kindlaksmääramine iga toetuse puhul ei ole võimalik või teostatav, võib vähendatavad või tagasinõutavad summad kindlaks määrata selliste toetuste puhul, millega seoses ilmnesid süstemaatilised või korduvad vead või eeskirjade eiramised, rakendatud vähendamise või tagasinõudmise määra ekstrapoleerimise teel või kui rahastamiskõlbmatuid kulusid ei saa kasutada vähendatavate või tagasinõutavate summade kindlaksmääramise alusena, siis kindla määra kohaldamise teel, võttes sealjuures arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Toetusesaajale antakse enne vähendamist või tagasinõudmist võimalus esitada oma seisukohad rakendatava ekstrapolatsioonimeetodi või kindla määra kohta ja pakkuda välja nõuetekohaselt põhjendatud alternatiivne meetod või määr.

8. Komisjon tagab programmist toetuse saajate võrdse kohtlemise, eelkõige kui programmi rakendab mitu vastutavat eelarvevahendite käsutajat.

Toetusesaajaid teavitatakse kooskõlas artikliga 91 c võimalustest käesoleva artikli lõigete 3, 4, 5, 6 ja 7 alusel tehtud otsuseid vaidlustada.

9. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad toetuste maksmise ja kontrolli üksikasjalikke eeskirju, sealhulgas eeskirju tõendavate dokumentide ning toetuste maksmise peatamise ja toetuste vähendamise kohta.

Artikkel 136

Andmete säilitamise tähtajad

1. Toetusesaajad säilitavad andmeid, tõendavaid dokumente, statistilisi andmeid ja muid toetusega seotud andmeid viis aastat pärast lõppmakse tegemist ja kolm aastat madala maksumusega toetuste puhul.

2. Projekti elluviimisega seotud auditite, apellatsioonikaebuste, kohtuvaidluste ja nõuete menetlemisega seotud andmeid säilitatakse, kuni auditid, apellatsioonikaebused, kohtuvaidlused ja nõuded on lahendatud.

5. PEATÜKK

Rakendamine

Artikkel 137

Rakenduslepingud ja rahaline toetus kolmandatele isikutele

1. Kui meetme või tööprogrammi rakendamine eeldab rahalise toetuse andmist kolmandatele isikutele, võib toetusesaaja anda sellist rahalist toetust, kui järgmised tingimused on täidetud:

a) vastutav eelarvevahendite käsutaja on enne toetuse andmist kontrollinud, et toetusesaaja esitatud tagatised on piisavad komisjonile tasumisele kuuluvate summade sissenõudmiseks;

▼B

b) kõnealuse rahalise toetuse andmise tingimused on rangelt kindlaks määratud toetuse andmise otsuses või toetusesaaja ja komisjoni vahel sõlmitud toetuslepingus, et toetusesaaja ei saaks kasutada kaalutlusõigust;

c) asjaomased summad on väikesed, välja arvatud juhul, kui rahaline toetus on meetme esmane eesmärk.

2. Igas toetuslepingus või toetuse andmise otsuses peab olema selgesõnaliselt sätestatud komisjoni ja kontrollikoja õigus kontrollida dokumente ja teavet, sealhulgas elektroonilisel andmekandjal, ja teha kohapealseid kontrolle kõigi kolmandate isikute puhul, kes on saanud liidu rahalisi vahendeid.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte rakenduslepingute ja kolmandatele isikutele antava rahalise toetuse üksikasjalike eeskirjade kohta.

VII JAOTIS

AUHINNAD

Artikkel 138

Üldeeskirjad

1. Auhindade suhtes kohaldatakse läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtet ning nendega edendatakse liidu poliitikaeesmärkide saavutamist.

2. Sellest lähtuvalt põhinevad auhinnad tööprogrammil, mis enne selle täitmist avaldatakse. Tööprogrammi täitmiseks avaldatakse konkursiteated.

Teateid konkursside kohta auhindadele ühikuväärtusega 1 000 000 eurot või rohkem võib avaldada ainult siis, kui need on sätestatud artikli 38 lõike 3 punktis e osutatud aruannetes või mis tahes muus asjakohases dokumendis.

Konkursieeskirjades sätestatakse vähemalt tingimused osalemise kohta, sealhulgas artikli 106 lõikes 1 ning artiklites 107, 108 ja 109 sätestatud menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumid, auhinna andmise kriteeriumid, auhinna summa ja selle väljamaksmise kord.

Auhindu ei tohi anda ilma konkursita ja auhinnad avaldatakse igal aastal vastavalt artikli 35 lõigetele 2 ja 3.

3. Konkursitaotlusi hindab ekspertidest koosnev žürii avaldatud konkursieeskirjade alusel.

Seejärel määrab auhinna vastutav eelarvevahendite käsutaja hinnangu põhjal, mille on andnud ekspertidest koosnev žürii, kellel on vabadus otsustada, kas soovitada auhinnad määrata, sõltuvalt konkursitaotluste kvaliteedile antud hinnangust.

4. Auhinna suurus ei ole seotud võitja kantud kuludega.

5. Kui meetme või tööprogrammi rakendamine eeldab auhindade andmist kolmandatele isikutele liidult toetust saava toetusesaaja poolt, võib kõnealune toetusesaaja selliseid auhindu anda, tingimusel et lõikes 2 sätestatud konkursieeskirjade minimaalne sisu on rangelt kindlaks määratud toetuse andmise otsuses või toetusesaaja ja komisjoni vahel sõlmitud toetuslepingus, ilma võimaluseta kasutada kaalutlusõigust.

▼B

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad auhindasid, sealhulgas tööprogrammide koostamist, konkursieeskirjasid, tagantjärele avalikustamist, hindamist, teavet ja võitjate teavitamist.

VIII JAOTIS

RAHASTAMISVAHENDID

Artikkel 139

Reguleerimisala

1. Rahastamisvahendid kiidetakse heaks alusaktiga.

▼C2

Esimesest lõigust olenemata võib rahastamisvahendeid nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kehtestada ilma neid alusaktiga heaks kiitmata, kui sellised vahendid sisalduvad eelarves vastavalt artikli 49 lõike 1 punktile e.

▼B

2. Kui liidu toetust antakse rahastamisvahenditega ja need on kombineeritud ühes ja samas meetmes rahastamisvahenditega otseselt seotud ja samadele lõplikele vahendite saajatele suunatud elementidega, sealhulgas tehnilise abi, intressitoetuste ja tagatistasu toetustega, kohaldatakse käesolevat jaotist kõigi selle meetme elementide suhtes.

3. Kui rahastamisvahendid on kombineeritud eelarve esimese osa VI jaotisest rahastatavate toetustega selliste elementide puhul, mis ei ole rahastamisvahenditega otseselt seotud, peetakse iga rahastamisallika kohta eraldi arvestust.

▼C2

4. Komisjon võib rakendada rahastamisvahendeid vastavalt alusaktis sätestatule kas otsese või kaudse eelarve täitmise raames, delegeerides viimasel juhul eelarve täitmisega seotud ülesanded artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktide ii, iii, v ja vi kohaselt üksustele.

▼B

Artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktides ii, iii, v ja vi kohaselt volitatud üksused võivad rahastamisvahendite rakendamisel delegeerida omal vastutusel osa rakendamisest edasi finantsvahendajatele, tingimusel et need üksused tagavad, et finantsvahendajad vastavad artikli 140 lõigetes 1, 3 ja 5 sätestatud kriteeriumidele. Finantsvahendajad valitakse avatud, läbipaistva, proportsionaalse ja mittediskrimineeriva menetluse alusel, vältides huvide konflikte.

Komisjoni vastutusele jääb tagada, et rahastamisvahendite rakendamise raamistik oleks kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega ning toetaks kindlaksmääratud ja tähtajaliste poliitikaeesmärkide saavutamist, mille väljundeid ja tulemusi saab mõõta. Komisjon vastutab rahastamisvahendite rakendamise eest, ilma et see piiraks volitatud üksuste õiguslikku ja lepingulist vastutust kohaldatava õiguse kohaselt.

5. Juhul kui rahastamisvahendeid rakendatakse koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames, sätestatakse nende vahendite suhtes kohaldatavad sätted, sealhulgas käesoleva jaotise alusel otsese või kaudse eelarve täitmise raames rakendatavatele rahastamisvahenditele antavat rahalist toetust käsitlevad eeskirjad, artiklis 175 osutatud määrustes.

▼B

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad rahastamisvahendeid, sealhulgas nende üksuste valimist, kellele delegeeritakse rahastamisvahendite rakendamine, delegeerimislepingute sisu, halduskulusid- ja tasusid, usalduskontode erieeskirjasid, rahastamisvahendite rakendamist otsese eelarve täitmise raames ning haldajate, finantsvahendajate ja lõplike vahendite saajate valimist.

Artikkel 140

Rahastamisvahendite suhtes kohaldatavad põhimõtted ja tingimused

1. Rahastamisvahendeid kasutatakse usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse, proportsionaalsuse, mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja subsidiaarsuse põhimõtete kohaselt ning vastavalt nende eesmärkidele ja vajaduse korral kestusele, mis on sätestatud asjaomaste rahastamisvahendite alusaktis.

2. Rahastamisvahendid on kooskõlas järgnevaga:

a) nad on suunatud sellele, et lahendada turutõrkeid või ebaoptimaalseid investeerimisolukordi, mis on tõestanud oma rahalist elujõulisust, kuid ei leia turuallikatest piisavat rahastamist;

b) täiendavus: rahastamisvahendite eesmärk ei ole asendada liikmesriikide rahastamisvahendeid, erasektori pakutavat rahastamist ega teisi liidu rahalisi sekkumisi;

c) siseturul konkurentsi mittemoonutamine ja vastavus riigiabi eeskirjadele;

d) finantsvõimendus: rahastamisvahendile antava liidu toetuse eesmärk on käivitada üldine investeering, mis ületab liidu antava rahalise toetuse mahtu eelnevalt kindlaksmääratud näitajate kohaselt;

e) huvide ühtlustamine: rahastamisvahendite rakendamisel tagab komisjon, et rahastamisvahendi suhtes seatud poliitikaeesmärkide saavutamiseks valitseb ühine huvi, mida võimalusel tugevdatakse sätetega, mis käsitlevad näiteks kaasinvesteeringuid, riskijagamisnõudeid või finantsstiimuleid, vältides samal ajal huvide konflikti volitatud üksuse muude tegevustega;

f) rahastamisvahendid luuakse eelhindamise, sealhulgas lõike 8 punktis f osutatud täiendavate vahendite võimaliku uuesti kasutusse võtmise kohta tehtud hindamise alusel.

3. Rahastamisvahendiga seotud eelarvelised kulud ja liidu finantsvastutus ei tohi ühelgi juhul ületada selle jaoks võetud asjaomase eelarvelise kulukohustuse summat, misläbi välistatakse tingimuslikud kohustused eelarvele.

▼B

4. Artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktid ii, iii, v ja vi kohaselt volitatud üksused ja kõik rahastamisvahendiga seotud finantstoimingute teostamises osalema valitud finantsvahendajad järgivad asjaomaseid rahapesu-, terrorismi- ja maksupettuste vastase võitluse alaseid nõudeid ja kohaldatavaid õigusakte. ►C2 Rahastamisvahendite käesoleva jaotise kohaseks rakendamiseks ei tohi artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktide ii, iii, v ja vi kohaselt volitatud üksused asuda sellistel territooriumidel ega omada ärisuhteid sellistel territooriumidel registreeritud üksustega, kus ei tehta rahvusvaheliselt kokkulepitud maksustandardite rakendamise valdkonnas liiduga koostööd, ning lisavad nimetatud nõuded valitud finantsvahendajatega sõlmitavatesse lepingutesse. ◄

5. Artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktid ii, iii, v ja vi kohaselt volitatud üksused, käesoleva artikli lõikes 4 osutatud finantsvahendajad, kes on seotud liidu rahastamisvahendite haldamisega, ja käesoleva jaotise alusel liidu toetust saavad lõplikud vahendite saajad abistavad kontrollikoda igakülgselt ja annavad talle kogu teabe, mida kontrollikoda peab vajalikuks oma ülesannete täitmiseks kooskõlas artikliga 161.

Käesolevas jaotises sätestatud liidu toetuse suhtes kohaldatakse määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrust (EÜ) nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta) ([1]).

6. Summasid, mis vastavad vähemalt liidu antavale rahalisele toetusele või vajaduse korral mitmekordsele toetusele, kasutatakse rahastamisvahendiga taotletavate konkreetsete poliitikaeesmärkide saavutamiseks ja need ei tohi anda põhjendamatuid eeliseid, eelkõige põhjendamatuid dividende või kasumit kolmandatele isikutele.

Ilma et see piiraks eelarve täitmist koostöös liikmesriikidega käsitletavate valdkondlikke eeskirjade kohaldamist, kantakse tulud, mis seonduvad rahastamisvahendile eelarvest makstava toetusega, sealhulgas dividendid, kapitalikasum, tagatistasud ning intressid laenudelt ja usalduskontodel olevatelt summadelt, mis makstakse tagasi komisjonile või rahastamisvahendite jaoks avatud usalduskontodele, pärast halduskulude ja -tasude mahaarvamist eelarvesse.

Iga-aastased tagasimaksed, mis seonduvad rahastamisvahendile eelarvest makstavat toetusega, seahulgas kapitali tagasimaksed, vabastatud tagatised ja laenu põhisumma tagasimaksed, mis makstakse tagasi komisjonile või rahastamisvahendi jaoks avatud usalduskontodele, on artikli 21 kohaselt käsitletavad sihtotstarbelise sisetuluna ja neid kasutatakse sama rahastamisvahendi jaoks, piiramata käesoleva artikli lõike 9 kohaldamist, ajavahemikul, mis ei ületa assigneeringute kulukohustustega sidumise perioodi pluss kaks aastat, kui alusaktis ei ole sätestatud teisiti.

([1]) EÜT L 136, 31.5.1999, lk.1.

▼B

7. Komisjon teeb maksed usalduskontodele maksetaotluste alusel, mis peavad olema väljamaksete prognoosidega nõuetekohaselt põhjendatud, võttes arvesse usalduskontodel kättesaadavate summade saldot ja vajadust vältida selliste summade ülemäärast saldot. Kui usalduskontodel olevad summad on piisavad, et katta usalduskontodele lepinguga kehtestatud miinimumreservi, millele arvestatakse juurde väljamaksete prognoosid jooksva eelarveaasta kohta ja summad, mis on vajalikud muudes vääringutes kui euro olevate maksekohustustega seotud tingimuslike kohustuste välistamiseks, ei tehta enam usalduskontodele edasisi makseid. Väljamaksete prognoosid tuleb teha igal aastal või vajaduse korral iga poole aasta tagant.

8. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande rahastamisvahenditega seonduva tegevuse kohta. Aruandes on iga toetatud rahastamisvahendi kohta esitatud järgmine teave:

a) rahastamisvahendi nimetus ja alusakt;

b) rahastamisvahendi kirjeldus, rakenduskord ja liidu antava rahalise toetuse lisaväärtus;

c) rakendamisse kaasatud finantseerimisasutused, sealhulgas lõike 5 kohaldamisega seotud mis tahes küsimused;

d) eelarveliste kulukohustuste koondsumma ja eelarvest tehtavate maksete koondsumma iga rahastamisvahendi kohta;

▼C2

e) rahastamisvahendi, sealhulgas tehtud investeeringute tulemusnäitajad;

▼B

f) hinnang mis tahes selliste summade kasutamise kohta, mis on tagastatud rahastamisvahendile lõike 6 kohaselt sihtotstarbelise sisetuluna;

g) usalduskonto saldo;

h) lõike 6 kohased tulud ja tagasimaksed;

i) omakapitaliinvesteeringute väärtus võrreldes eelnevate aastatega;

j) omakapitaliinstrumentide või riskijagamisvahendite varade väärtuse languse ning tagatisinstrumentide puhul realiseeritud tagatiste kumulatiivne väärtus;

k) soovitav finantsvõimendus ja saavutatud finantsvõimendus;

l) rahastamisvahendi panus asjaomase programmi eesmärkide saavutamisse, mõõdetuna kehtestatud näitajate alusel, mis vajaduse korral hõlmavad geograafilist hajutamist.

9. Kui Euroopa Parlament ja nõukogu leiavad, et rahastamisvahendiga ei ole saavutatud selle eesmärke tulemuslikult, võivad nad nõuda, et komisjon esitaks ettepaneku läbivaadatud alusakti kohta, et rahastamisvahendi tegevus lõpetada. Kui rahastamisvahendi tegevus lõpetatakse, käsitatakse kõiki lõike 6 kolmanda lõigu kohaselt tehtavaid asjaomase rahastamisvahendi uusi tagasimakseid üldtuluna.

▼B

10. Rahastamisvahendite eesmärk ning vajaduse korral nende konkreetne õiguslik vorm ja juriidiline registreerimiskoht avaldatakse komisjoni veebisaidil.

11. Vastutav eelarvevahendite käsutaja tagab rahastamisvahendite puhul, et artikli 55 lõike 1 punkti c alapunktid ii, iv, vi ja via kohaselt volitatud üksused esitavad ajavahemikku 1. jaanuar kuni 31. detsember kajastavad finantsaruanded, mis on kooskõlas artiklis 143 osutatud raamatupidamiseeskirjade ja rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamisstandarditega (IPSAS), ning finantsaruannete koostamiseks vajaliku teabe vastavalt artikli 68 lõikele 3 järgneva aasta 15. veebruariks. ►C2 Vastutav eelarvevahendite käsutaja tagab ühtlasi, et üksused esitavad rahastamisvahendite auditeeritud finantsaruanded järgneva aasta 15. maiks. ◄

12. Komisjon tagab rahastamisvahendite ühtlustatud haldamise eelkõige raamatupidamise, aruandluse, järelevalve ja finantsriski juhtimise valdkonnas.

13. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad rahastamisvahendite rakendamist, sealhulgas nende kasutamise tingimusi, finantsvõimendust, eelhindamist, järelevalvet ning artiklis 175 osutatud fondidest antava rahalise toetuse käsitlemist.

IX JAOTIS

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE ESITAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUS

1. PEATÜKK

Raamatupidamise aastaaruande esitamine

Artikkel 141

Raamatupidamise aastaaruande struktuur

Raamatupidamise aastaaruanne koosneb järgnevast:

a) konsolideeritud finantsaruanded, milles esitatud konsolideeritud finantsteave hõlmab eelarvest rahastatavate institutsioonide ja artiklis 208 osutatud asutuste finantsaruandeid ning samuti teiste asutuste finantsaruandeid, kui viimati nimetatud asutuste raamatupidamise aastaaruanded kuuluvad artiklis 143 osutatud raamatupidamiseeskirjade kohaselt konsolideerimisele;

b) eelarve täitmise koondaruanded, milles esitatud teave hõlmab institutsioonide eelarve täitmise aruannetes sisalduvat teavet.

Artikkel 142

Eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne

1. Iga artiklis 141 osutatud institutsioon ja asutus koostab eelarveaasta kohta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande.

▼B

Kõnealuse aruande saadavad nad järgneva eelarveaasta 31. märtsiks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale.

2. Lõikes 1 osutatud aruandes esitatakse nii absoluutarvuna kui ka protsendimäärana vähemalt andmed assigneeringute kasutamise määra kohta koos kokkuvõtva teabega assigneeringute ümberpaigutuste kohta erinevate eelarvepunktide vahel.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 143

Raamatupidamise aastaaruannet reguleerivad eeskirjad

1. Komisjoni peaarvepidaja võtab vastu eeskirjad, mis põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel. Peaarvepidaja võib nendest standarditest kõrvale kalduda, kui ta peab seda vajalikuks varadest ja kohustustest, kuludest ja tuludest ning rahavoogudest õige ja õiglase ülevaate andmiseks. Kui mõni raamatupidamise eeskiri nendest standarditest oluliselt erineb, tuuakse finantsaruannete lisades see asjaolu esile ning põhjendatakse seda.

2. Artiklis 141 osutatud eelarve täitmise aruanded peavad järgima käesolevas määruses sätestatud eelarvepõhimõtteid. Need peavad andma eelarve tulu- ja kulutoimingutest õige ja õiglase ülevaate.

Artikkel 144

Raamatupidamispõhimõtted

1. Artiklis 141 osutatud finantsaruannetes esitatakse teave, sealhulgas raamatupidamispõhimõtete kohta, sellisel viisil, et see on asjakohane, usaldusväärne, võrreldav ja selgesti arusaadav. Finantsaruanded koostatakse kooskõlas artiklis 143 osutatud raamatupidamiseeskirjades kirjeldatud üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetega.

▼C2

2. Komisjonile antakse õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad peaarvepidaja käesoleva artikli ning artiklite 145, 146, 148, 151, 154, 156 ja 157 kohaste ülesannete täitmiseks vajaliku raamistiku kehtestamist.

▼B

Artikkel 145

Finantsaruanded

1. Finantsaruanded koostatakse miljonites eurodes ja need koosnevad järgnevast:

a) bilanss ja tulemiaruanne, milles kajastatakse kõiki varasid ja kohustusi, finantsseisundit ning majandustulemust eelneva eelarveaasta 31. detsembri seisuga; need esitatakse kooskõlas artiklis 143 osutatud raamatupidamiseeskirjadega;

▼B

b) rahavoogude aruanne, milles on näidatud eelarveaasta jooksul laekunud ja väljamakstud summad ning sularahaseis aasta lõpus;

c) netovara muutuste aruanne, milles esitatakse ülevaade eelarveaasta jooksul toimunud reservide muutustest ning kumulatiivsed tulemused.

2. Finantsaruannete lisad täiendavad ja selgitavad lõikes 1 kirjeldatud aruannetes esitatud teavet ja annavad kogu täiendava teabe, mis on ette nähtud rahvusvaheliselt tunnustatud raamatupidamistavadega, kui selline teave on liidu tegevuse seisukohast asjakohane.

Artikkel 146

Eelarve täitmise aruanded

1. Eelarve täitmise aruanded koostatakse miljonites eurodes. Need koosnevad järgnevast:

a) aruanded, millesse on koondatud kõik eelarve tulu- ja kulutoimingud asjaomasel eelarveaastal;

▼C2

b) lisad, mis täiendavad ja selgitavad aruannetes esitatud teavet.

▼B

2. Eelarve täitmise aruannete struktuur on samasugune kui eelarve oma.

Artikkel 147

Esialgne raamatupidamise aastaaruanne

1. Teiste artiklis 141 osutatud institutsioonide ja asutuste peaarvepidajad saadavad oma esialgse raamatupidamise aastaaruande komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale järgneva eelarveaasta 1. märtsiks.

2. Samuti saadavad teiste artiklis 141 osutatud institutsioonide ja asutuste peaarvepidajad komisjoni peaarvepidajale järgneva eelarveaasta 1. märtsiks aruandluspaketi, mis on koostatud standardvormi alusel, mille komisjoni peaarvepidaja kehtestab konsolideerimise eesmärgil.

3. Komisjoni peaarvepidaja konsolideerib need esialgsed raamatupidamise aastaaruanded komisjoni esialgse raamatupidamise aastaaruandega ja saadab kontrollikojale järgneva eelarveaasta 31. märtsiks komisjoni esialgse raamatupidamise aastaaruande ja liidu esialgse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande.

Artikkel 148

Lõpliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande heakskiitmine

1. Kontrollikoda esitab 1. juuniks oma tähelepanekud muude institutsioonide kui komisjoni ja teiste artiklis 141 osutatud asutuste esialgsete raamatupidamise aastaaruannete kohta ning 15. juuniks oma tähelepanekud komisjoni esialgse raamatupidamise aastaaruande ja liidu esialgse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta.

▼B

2. Muud institutsioonid kui komisjon ja iga artiklis 141 osutatud asutus koostab oma lõpliku raamatupidamise aastaaruande ja saadab selle lõpliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks komisjoni peaarvepidajale, kontrollikojale, Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. juuliks.

Samuti saadavad teiste artiklis 141 osutatud institutsioonide ja asutuste peaarvepidajad komisjoni peaarvepidajale 1. juuliks aruandluspaketi, mis on koostatud standardvormi alusel, mille komisjoni peaarvepidaja kehtestab konsolideerimise eesmärgil.

3. Iga artiklis 141 osutatud institutsiooni ja asutuse peaarvepidaja saadab oma lõpliku raamatupidamise aastaaruande esitamise tähtajaga samaks tähtajaks esitiskirja kõnealuse raamatupidamise aastaaruande kohta kontrollikojale ning nimetatud esitiskirja koopia komisjoni peaarvepidajale.

Lõplikule raamatupidamise aastaaruandele lisatakse peaarvepidaja deklaratsioon, milles viimane kinnitab, et lõplik raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas käesoleva jaotisega ning kohaldatavate raamatupidamispõhimõtete, -eeskirjade ja -meetoditega.

4. Komisjoni peaarvepidaja koostab lõpliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande institutsioonide, välja arvatud komisjon, ja artiklis 141 osutatud asutuste poolt käesoleva artikli lõike 2 kohaselt esitatud teabe alusel. Lõplikule konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele lisatakse komisjoni peaarvepidaja deklaratsioon, milles ta kinnitab, et lõplik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas käesoleva jaotisega ning finantsaruannete lisades esitatud raamatupidamispõhimõtete, -eeskirjade ja -meetoditega.

5. Pärast lõpliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja komisjoni enda lõpliku raamatupidamise aastaaruande heakskiitmist saadab komisjon need Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale 31. juuliks.

Komisjoni peaarvepidaja saadab kontrollikojale samaks tähtajaks ka esitiskirja lõpliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta.

6. Lõplik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* 15. novembriks koos kinnitava avaldusega, mille kontrollikoda on teinud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 287 ja Euratomi asutamislepingu artikliga 160a.

2. PEATÜKK

Teave eelarve täitmise kohta

Artikkel 149

Eelarveliste tagatiste ja riskide aruanne

Lisaks artiklites 145 ja 146 sätestatud aruannetele esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule üks kord aastas aruande artikli 49 lõike 1 punktis d osutatud eelarveliste tagatiste ja nendega seotud riskide kohta.

See teave edastatakse samal ajal ka kontrollikojale.

▼B

Artikkel 150

Teave eelarve täitmise kohta

1. Lisaks artiklites 145 ja 146 sätestatud aruannetele saadab komisjoni peaarvepidaja üks kord kuus Euroopa Parlamendile ja nõukogule eelarve täitmist käsitlevad, vähemalt peatüki tasandil koondatud andmed nii tulude kui ka kulude kohta, võrreldуna koguassigneeringutega.

Nendes andmetes esitatakse ka üksikasjalik ülevaade varasematest eelarveaastatest ülekantud assigneeringute kasutamisest.

Andmed saadetakse kümne tööpäeva jooksul pärast iga kuu lõppu.

2. Kolm korda aastas, s.o 31. maile, 31. augustile ja 31. detsembrile järgneva 30 tööpäeva jooksul, saadab komisjoni peaarvepidaja Euroopa Parlamendile ja nõukogule eelarve täitmise aruande, mis hõlmab nii tulusid kui ka kulusid liigendatuna peatükkide, artiklite ja punktide kaupa.

Nendes aruannetes esitatakse ka üksikasjalik ülevaade varasematest eelarveaastatest ülekantud assigneeringute kasutamisest.

3. Kõnealused andmed ja eelarve täitmise aruanne saadetakse samal ajal ka kontrollikojale ning avaldatakse komisjoni veebisaidil.

4. Peaarvepidaja saadab iga aasta 15. septembriks Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles esitatakse teave ilmnenud riskide, vaadeldud üldsuundumuste, tekkinud uute raamatupidamisprobleemide ja tehtud edusammude kohta raamatupidamisküsimustes, sealhulgas nendes, mille on tõstatanud kontrollikoda, ning teave sissenõudmiste kohta.

3. PEATÜKK

Raamatupidamisarvestus

1. Jagu

Üldsätted

Artikkel 151

Raamatupidamissüsteem

1. Institutsiooni raamatupidamissüsteemi eesmärk on korraldada eelarve- ja finantsteavet nii, et andmeid saab sisestada, liigitada ja salvestada.

2. Raamatupidamissüsteem koosneb üldisest raamatupidamisarvestusest ja eelarve raamatupidamisarvestusest. Raamatupidamisarvestust peetakse eurodes ja kalendriaasta põhjal.

3. Volitatud eelarvevahendite käsutaja võib pidada ka analüütilist arvestust.

▼B

Artikkel 152

Ühised nõuded institutsioonide raamatupidamissüsteemi kohta

Komisjoni peaarvepidaja võtab vastavalt artiklile 143 pärast teiste artiklis 141 osutatud institutsioonide ja asutuste peaarvepidajatega konsulteerimist vastu raamatupidamiseeskirjad ja ühtlustatud kontoplaani, mida kohaldatakse kõikides institutsioonides, teise osa V jaotises osutatud ametites ja kõikides artiklis 141 osutatud asutustes.

2. Jagu

Üldine raamatupidamisarvestus

Artikkel 153

Üldine raamatupidamisarvestus

Üldisse raamatupidamisarvestusse kantakse ajalises järjestuses kahekordse kirjendamise meetodi abil kõik sündmused ja toimingud, mis mõjutavad artiklis 141 osutatud institutsioonide ja asutuste majandusliku ja finantsseisundit ning nende varasid ja kohustusi.

Artikkel 154

Üldise raamatupidamisarvestuse kirjed

1. Üldise raamatupidamisarvestuse saldod ja liikumised kontodel kirjendatakse arvestusraamatutesse.

2. Kõik raamatupidamiskirjed, sealhulgas paranduskirjed, põhinevad tõendavatel dokumentidel, millele neis ka viidatakse.

3. Raamatupidamissüsteemi peab jääma selge kontrolljälg kõikidest raamatupidamiskirjetest.

Artikkel 155

Raamatupidamisarvestuse korrigeerimised

Eelarveaasta sulgemise ja üldise raamatupidamisarvestuse esitamise vahelisel ajal teeb peaarvepidaja kõik korrigeerimised, mida on vaja sellise raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis annab õige ja õiglase ülevaate; nimetatud korrigeerimised ei hõlma kõnealuse aastaga seonduvaid väljamakseid ega laekumisi. Sellised korrigeerimised peavad vastama artiklis 143 osutatud raamatupidamiseeskirjadele.

3. Jagu

Eelarve raamatupidamisarvestus

Artikkel 156

Eelarve raamatupidamisarvestus

1. Eelarve raamatupidamisarvestus peab andma üksikasjaliku ülevaate eelarve täitmisest.

2. Lõike 1 kohaldamiseks kantakse eelarve raamatupidamisarvestusse kõik eelarvega seotud tulu- ja kulutoimingud, mis on sätestatud esimese osa IV jaotises.

▼B

4. PEATÜKK

Vara inventarinimestikud

Artikkel 157

Inventarinimestikud

1. Iga artiklis 141 osutatud institutsioon ja asutus peab inventarinimestikke, milles on komisjoni peaarvepidaja koostatud näidise järgi näidatud kogu liidu materiaalse, immateriaalse ja finantsvara kogus ja väärtus.

Iga artiklis 141 osutatud institutsioon ja asutus teeb kindlaks, kas nimestikus esitatu vastab tegelikule olukorrale.

2. Liidu materiaalse vara müük kuulutatakse välja nõuetekohasel viisil.

X JAOTIS

VÄLISAUDIT JA EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE

1. PEATÜKK

Välisaudit

Artikkel 158

Kontrollikoja tehtav välisaudit

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon teavitavad kontrollikoda võimalikult kiiresti kõigist otsustest ja eeskirjadest, mis on vastu võetud artiklite 13, 16, 21, 25, 26, 29 ja 40 kohaselt.

Artikkel 159

Auditeerimiseeskirjad ja -menetlused

1. Selle kindlakstegemiseks, kas kõik tulud on saadud ja kulud välja makstud seaduslikult ja nõuetekohaselt, võtab kontrollikoda arvesse aluslepinguid, eelarvet, käesolevat määrust, käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakte ja kõiki muid aluslepingute kohaselt vastuvõetud õigusakte.

2. Oma ülesannete täitmisel on kontrollikojal õigus tutvuda artiklis 161 sätestatud viisil kõikide dokumentide ja kogu teabega, mis on seotud talituste ja asutuste finantsjuhtimisega ja käsitlevad liidu rahastatavaid või kaasrahastatavaid meetmeid. ►C2 Kontrollikojal on õigus kuulata ära kõiki tulu- ja kulutoimingute eest vastutavaid ametnikke ning kasutada kõiki auditeerimismenetlusi, mis on kõnealuste talituste või asutuste puhul asjakohased. ◄ Liikmesriikides toimub audit koostöös siseriiklike auditeerimisasutustega või kui neil puuduvad vajalikud volitused, siis pädevate siseriiklike talitustega. Kontrollikoda ja liikmesriikide auditeerimisasutused teevad koostööd usalduslikult, säilitades samal ajal oma sõltumatuse.

▼B

Kontrollikoda võib kogu teabe saamiseks, mida tal on vaja talle aluslepingutega või nende kohaselt vastuvõetud õigusaktidega antud ülesannete täitmiseks, viibida audititoimingute juures, mida tehakse mis tahes institutsiooni poolse või nimel toimuva eelarve täitmise raames, esitades selleks eelnevalt vastava taotluse.

Kontrollikoja taotluse korral lubavad institutsioonid liidu hoiuseid hoidvatel finantseerimisasutustel lasta kontrollikojal kindlaks teha, kas väljastpoolt saadud andmed on raamatupidamise aastaaruandega kooskõlas.

3. Oma ülasannete täitmiseks teatab kontrollikoda institutsioonidele ja asutustele, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat määrust, oma töötajate nimed, kellel on õigus neid auditeerida.

Artikkel 160

Väärtpaberite ja raha kontrollimine

Kontrollikoda tagab, et kõiki hoiustatud või kassas olevaid väärtpabereid ja kogu hoiustatud või kassas olevat raha kontrollitakse hoiulevõtja allakirjutatud asjaomaste dokumentide alusel või hoitava raha ja väärtpaberite ametlike õiendite alusel. Kontrollikoda võib selliseid kontrollimisi ise teha.

Artikkel 161

Kontrollikoja juurdepääsuõigus

1. Komisjon, teised institutsioonid, liidu nimel tulusid ja kulusid haldavad asutused ja vahendite saajad aitavad kontrollikoda igakülgselt ja annavad talle kogu teabe, mida ta peab oma ülesannete täitmiseks vajalikuks. Nad annavad kontrollikoja käsutusse kõik eelarvest rahastatavate lepingute sõlmimist ja täitmist käsitlevad dokumendid, kõik raha või materiaalse vara arvestusdokumendid, kõik raamatupidamisdokumendid ja tõendavad dokumendid ning nendega seotud haldusdokumendid, kõik tulude ja kuludega seotud dokumendid, kõik inventarinimestikud ja kõik talituste organisatsiooniskeemid, mida kontrollikoda peab vajalikuks tulemiaruande ja eelarve tulemiaruande auditeerimiseks kas dokumentide põhjal või kohapeal, ja samaks otstarbeks ka kõik elektrooniliselt loodud või säilitatavad dokumendid ja andmed.

Liikmesriikide asjaomaste ametiasutuste siseauditiorganid ja muud üksused aitavad kontrollikoda igal viisil, mida viimane peab oma ülesannete täitmiseks vajalikuks.

2. Ametnikud, kelle tegevust kontrollikoda kontrollib, on kohustatud:

a) esitama kassas oleva raha, kogu ülejäänud raha, väärtpaberite ja materiaalse vara üle peetavat arvestust käsitlevad dokumendid, samuti kõik tõendavad dokumendid nende käsutusse antud rahaliste vahendite haldamise kohta ning kõik eelnimetatutega seonduvad arveraamatud, registrid ja muud dokumendid;

b) esitama kirjavahetuse ja kõik muud dokumendid, mida on vaja artikli 159 lõikes 1 osutatud auditi teostamiseks täies ulatuses.

Esimese lõigu punktis b osutatud teavet võib nõuda ainult kontrollikoda.

▼B

3. Kontrollikojal on õigus auditeerida liidu tulude ja kuludega seotud dokumente, mis on institutsioonide talituste, eelkõige kõnealuste tulude ja kuludega seotud otsuste tegemise eest vastutavate talituste, liidu nimel tulusid ja kulusid haldavate asutuste ning eelarvest makseid saavate füüsiliste ja juriidiliste isikute valduses.

4. Tulude saamise ja kulude väljamaksmise seaduslikkuse ja nõuetekohasuse ning finantsjuhtimise usaldusväärsuse kindlakstegemine hõlmab ka rahalise toetustena saadud liidu vahendite kasutamist institutsioonidevälistes asutustes.

▼C2

5. Institutsioonidevälistele vahendite saajatele liidu vahendite maksmise eelduseks on vahendite saajate kirjalik nõusolek või selle puudumisel töövõtjate või alltöövõtjate kirjalik nõusolek kontrollikoja auditiga, mis käsitleb saadud vahendite kasutamist.

▼B

6. Komisjon esitab kontrollikojale viimase taotlusel kogu teabe laenutehingute kohta.

7. Integreeritud arvutisüsteemide kasutamine ei tohi piirata kontrollikoja võimalusi tutvuda tõendavate dokumentidega.

Artikkel 162

Kontrollikoja aastaaruanne

1. Kontrollikoda edastab komisjonile ja asjaomastele institutsioonidele hiljemalt 30. juuniks kõik tähelepanekud, mis tema arvates tuleks avaldada kontrollikoja aastaaruandes. Need tähelepanekud peavad jääma konfidentsiaalseks ja nende suhtes kohaldatakse ärakuulamismenetlust. Kõik institutsioonid saadavad kontrollikojale vastuse 15. oktoobriks. Institutsioonide vastused, välja arvatud komisjoni omad, saadetakse samal ajal ka komisjonile.

2. Kontrollikoja aastaaruandes antakse hinnang finantsjuhtimise usaldusväärsuse kohta.

3. Kontrollikoja aastaaruandes on jagu iga institutsiooni kohta. Kontrollikoda võib oma äranägemise järgi lisada mis tahes kokkuvõtva aruande või üldised tähelepanekud.

Kontrollikoda võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et kõikide institutsioonide vastused tema tähelepanekutele avaldatakse kas iga tähelepanekuga kõrvuti või selle järel.

4. Kontrollikoda edastab eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele ja teistele institutsioonidele 15. novembriks oma aastaaruande koos institutsioonide vastustega ning tagab nende avaldamise *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. Niipea kui kontrollikoda on edastanud aastaaruande, teavitab komisjon asjaomaseid liikmesriike viivitamata kõnealuses aruandes sisalduvast teabest, mis käsitleb selliste vahendite haldamist, mille eest kõnealused liikmesriigid kohaldatavate eeskirjade alusel vastutavad.

Pärast selle teabe kättesaamist vastavad liikmesriigid komisjonile 60 päeva jooksul. Komisjon esitab 28. veebruariks kokkuvõtte sellest teabest kontrollikojale, Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼B

Artikkel 163

Kontrollikoja eriaruanded

1. Kontrollikoda edastab asjaomasele institutsioonile või asutusele kõik tähelepanekud, mis tema arvates tuleks avaldada eriaruandes. Need tähelepanekud peavad jääma konfidentsiaalseks ja nende suhtes kohaldatakse ärakuulamismenetlust.

Asjaomane institutsioon või asutus teavitab kontrollikoda kahe ja poole kuu jooksul pärast nimetatud tähelepanekute edastamist vastustest, mida ta soovib nende tähelepanekute kohta esitada.

Kui kontrollikoda on asjaomase institutsiooni või asutuse vastused kätte saanud, võtab ta eriaruande lõpliku teksti vastu järgneva kuu jooksul.

Eriaruanded koos asjaomaste institutsioonide või asutuste vastustega edastatakse viivitamata Euroopa Parlamendile ja nõukogule, kellest kumbki otsustab, vajaduse korral koostöös komisjoniga, milliseid meetmeid tuleks kõnealuseid eriaruandeid ja vastuseid silmas pidades võtta.

Kontrollikoda võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et kõikide asjaomaste institutsioonide ja asutuste vastused tema tähelepanekutele avaldatakse koos eriaruandega.

2. Kontrollikoda võib *Euroopa Liidu Teatajas* avaldada ELi toimimise lepingu artikli 287 lõike 4 teises lõigus osutatud arvamused, mis ei ole seotud ettepanekute või eelnõudega, mille suhtes kohaldatakse seadusandlikku konsulteerimismenetlust. Kontrollikoda otsustab avaldamise üle pärast konsulteerimist institutsiooniga, kes taotles arvamuse esitamist või keda see käsitleb. Avaldamisel lisatakse arvamustele asjaomaste institutsioonide võimalikud märkused.

2. PEATÜKK

Eelarve täitmisele heakskiidu andmine

Artikkel 164

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse ajakava

1. Kvalifitseeritud häälteenamusega vastu võetud nõukogu soovituse põhjal annab Euroopa Parlament enne 15. maid aastal n + 2 heakskiidu komisjoni tegevusele aasta n eelarve täitmisel.

2. Kui lõikes 1 ettenähtud kuupäevast ei ole võimalik kinni pidada, teatab Euroopa Parlament või nõukogu komisjonile edasilükkamise põhjustest.

3. Kui Euroopa Parlament lükkab eelarve täitmisele heakskiitu andva otsuse tegemise edasi, teeb komisjon kõik endast oleneva, et võimalikult kiiresti võtta meetmeid selle otsuse tegemist takistavate asjaolude kõrvaldamiseks või kõrvaldamise hõlbustamiseks.

Artikkel 165

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus

1. Otsus eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta hõlmab liidu kõigi tulude ja kulude kontosid ja nende saldot ning bilansis esitatud liidu varasid ja kohustusi.

▼B

2. Eelarve täitmisele heakskiidu andmiseks tutvub Euroopa Parlament, pärast seda, kui nõukogu on seda juba teinud, ELi toimimise lepingu artiklis 318 osutatud raamatupidamise aastaaruande, finantsaruannete ja hindamisaruandega. Samuti tutvub ta kontrollikoja aastaaruande ja auditeeritud institutsioonide saadetud vastustega, asjaomase eelarveaasta kohta kontrollikoja koostatud võimalike asjaomaste eriaruannetega ja kontrollikoja kinnitava avaldusega, mis kinnitab raamatupidamise aastaaruande usaldatavust ning raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

3. Euroopa Parlamendi taotluse korral esitab komisjon talle ELi toimimise lepingu artikli 319 kohaselt kogu teabe, mida on vaja asjaomast eelarveaastat käsitleva eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tõrgeteta rakendamiseks.

Artikkel 166

Järelmeetmed

1. ELi toimimise lepingu artikli 319 ja Euratomi asutamislepingu artikli 106a kohaselt võtavad komisjon ja teised institutsioonid kõik asjakohased meetmed, et järgida eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevale Euroopa Parlamendi otsusele lisatud tähelepanekuid ja eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevale nõukogu vastuvõetud soovitusele lisatud märkusi.

2. Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse korral annavad institutsioonid aru nende tähelepanekute ja märkuste põhjal võetud meetmetest ja eelkõige juhtnööridest, mis nad on andnud oma talitustele, kes vastutavad eelarve täitmise eest. Liikmesriigid teevad komisjoniga koostööd, teatades talle meetmetest, mis nad on võtnud kõnealuste tähelepanekute järgimiseks, et komisjon saaks neid oma aruande koostamisel arvesse võtta. Institutsioonide aruanded edastatakse ka kontrollikojale.

Artikkel 167

Euroopa välisteenistust käsitlevad erisätted

►C2 Euroopa välisteenistuse puhul järgitakse menetlusi, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 319 ja käesoleva määruse artiklites 164, 165 ja 166. ◄ Euroopa välisteenistus teeb igakülgset koostööd eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses osalevate institutsioonidega ning annab vajaduse korral täiendavat teavet, sealhulgas osaleb asjakohaste organite koosolekutel.

TEINE OSA

ERISÄTTED

I JAOTIS

EUROOPA PÕLLUMAJANDUSE TAGATISFOND

Artikkel 168

Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi käsitlevad erisätted

1. Kui käesolevast jaotisest ei tulene teisiti, kohaldatakse esimest ja kolmandat osa Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) käsitlevates eeskirjades osutatud asutuste ja organite kulude ja tulude suhtes.

▼B

2. Meetmeid, mida haldab otseselt komisjon, rakendatakse esimese ja kolmanda osa sätete kohaselt.

Artikkel 169

▼C2

EAGFi assigneeringutega seotud kulukohustused

1. Igaks eelarveaastaks EAGFile ette nähtud assigneeringud sisaldavad liigendamata assigneeringuid, lisaks kaetakse liigendatud assigneeringutest erandina sellised kulud, mis seonduvad määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõikes 2 osutatud meetmetega.

▼B

2. Maksete assigneeringud, mis on eelnevast eelarveaastast üle kantud, kuid mida ei ole eelarveaasta lõpuks kasutatud, tühistatakse.

3. Kulukohustustega sidumata assigneeringud, mis on seotud määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõikes 1 nimetatud meetmetega, võib üle kanda üksnes järgmisse eelarveaastasse.

Selline järgmisse eelarveaastasse ülekandmine peab jääma 2 % piiresse esialgsetest assigneeringutest ning ei tohi ületada summat, mille võrra eelmisel eelarveaastal otsetoetusi kohandati vastavalt nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 73/2009 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks) ([1]) artiklile 11.

Järgmisse eelarveaastasse ülekantavad assigneeringud kantakse tagasi üksnes eelarveridadele, mis käsitlevad määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõike 1 punktis c osutatud meetmeid.

Sellise järgmisse eelarveaastasse ülekandmise tulemusel võib täiendavaid makseid teha ainult lõplikele vahendite saajatele, kelle suhtes eelneval eelarveaastal kohaldati otsetoetuste kohandamist vastavalt määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklile 11.

Komisjon teeb järgmisse eelarveaastasse ülekandmise otsuse selle aasta 15. veebruariks, millisesse assigneeringud üle kantakse, ja teatab sellest Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 170

EAGFi assigneeringutega seotud üldised esialgsed kulukohustused

▼C2

1. Komisjon hüvitab liikmesriikide kantud EAGFi kulud.

2. Komisjoni otsused, millega kinnitatakse kulude hüvitamise summa, kujutavad endast üldisi esialgseid kulukohustusi ning need ei tohi ületada EAGFile ettenähtud assigneeringute kogusummat.

▼B

3. Alates eelarveaasta 15. novembrist võib EAGF jooksvaid halduskulusid eelnevalt siduda kulukohustustega järgnevaks eelarveaastaks ettenähtud assigneeringute arvelt. Sellised kulukohustused ei tohi siiski ületada kolme neljandikku kõigist eelarveaasta vastavatest assigneeringutest. Sellised kulukohustused ***on*** seotud üksnes kuludega, mis põhinevad kehtival alusaktil.

([1]) ELT L 30, 31.1.2009, lk 16.

▼B

Artikkel 171

EAGFiga seotud eelarveliste kulukohustuste võtmise ajakava

1. EAGFi käsitlevates eeskirjades osutatud asutuste ja organite kulude suhtes võetakse kahe kuu jooksul pärast liikmesriikide saadetud kuluaruannete kättesaamist kulukohustused peatükkide, artiklite ja punktide kaupa. ►C2 Selliseid kulukohustusi võib võtta pärast nimetatud kahekuulise tähtaja möödumist, kui on vaja kohaldada asjaomaste eelarveridade assigneeringute ümberpaigutamise menetlust. ◄ Summad kantakse eelarvesse maksetena selle sama kahekuulise tähtaja jooksul, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid ei ole veel makset teinud või kui makse rahastamiskõlblikkus ei ole kindel.

Esimeses lõigus osutatud kulukohustused arvatakse maha artiklis 170 osutatud üldisest esialgsest kulukohustusest.

2. Üldised esialgsed kulukohustused, mis on võetud eelarveaastaks ja mille põhjal ei ole võetud eelarve liigenduse kohaseid konkreetsete eelarveridadega seonduvaid kulukohustusi järgneva eelarveaasta 1. veebruariks, tühistatakse seoses asjaomase eelarveaastaga.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse juhul, kui raamatupidamise aastaaruande kontrollimisest ja heakskiitmisest ei tulene teisiti.

Artikkel 172

EAGFi kulude kajastamine raamatupidamisarvestuses

Eelarve raamatupidamisarvestuses kirjendatakse kulud eelarveaasta raamatupidamisarvestusse maksete põhjal, mille komisjon on teinud kulude tagasimaksmiseks liikmesriikidele selle eelarveaasta 31. detsembriks, tingimusel et peaarvepidaja on maksekorralduse kätte saanud järgneva eelarveaasta 31. jaanuariks.

Artikkel 173

EAGFi assigneeringute ümberpaigutamine

1. Artikli 26 lõike 1 kohaselt assigneeringute ümber paigutamisel teeb komisjon oma sellekohase otsuse järgneva eelarveaasta 31. jaanuariks ja teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu vastavalt artikli 26 lõikele 1.

2. Muudel kui lõikes 1 kirjeldatud juhtudel esitab komisjon ümberpaigutusettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule järgneva eelarveaasta 10. jaanuariks.

Euroopa Parlament ja nõukogu otsustavad selliste ümberpaigutuste tegemise artiklis 27 sätestatud korras, kuid käesoleva artikli kohaldamisel on kohaldatavaks tähtajaks kolm nädalat.

Artikkel 174

EAGFiga seotud sihtotstarbelised tulud

1. Käesoleva jaotise kohased sihtotstarbelised tulud kantakse eelarvesse tulu päritolu järgi artikli 21 lõike 3 kohaselt.

▼B

2. Määruse (EÜ) 1290/2005 artiklis 30 osutatud otsuste tulemus kantakse ühte artiklisse.

▼M1

II JAOTIS

STRUKTUURIFONDID, ÜHTEKUULUVUSFOND, EUROOPA KALANDUSFOND, EUROOPA MAAELU ARENGU PÕLLUMAJANDUSFOND, VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA FONDID, MILLE PUHUL EELARVE TÄITMINE TOIMUB KOOSTÖÖS LIIKMESRIIKIDEGA, NING EUROOPA ÜHENDAMISE RAHASTU

▼B

Artikkel 175

Erisätted

1. Kui käesolevast jaotisest ei tulene teisiti, kohaldatakse esimest ja kolmandat osa nende asutuste ja organite kulude ja tulude suhtes, millele on osutatud nõukogu 20. septembri 2005. aasta määruses (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ([1]), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi), ([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1081/2006, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi, ([3]) nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta), ([4]) nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1084/2006 (millega asutatakse Ühtekuuluvusfond), ([5]) ja nõukogu 27. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1198/2006 (Euroopa Kalandusfondi kohta) ([6]), ning nende vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala fondide, sh programmi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine” alla kuuluvate fondide kulude ja tulude suhtes, mille puhul eelarvet täidetakse vastavalt artiklile 59 koostöös liikmesriikidega (edaspidi „fondid”).

2. Meetmeid, mille puhul eelarvet täidetakse otseselt komisjoni poolt, rakendatakse samuti esimeses ja kolmandas osas sätestatud eeskirjade kohaselt.

Artikkel 176

Kulukohustuste assigneeringute jaotusest kinnipidamine

Euroopa Parlament ja nõukogu peavad kinni kulukohustuste assigneeringute jaotusest, mis on sätestatud struktuurimeetmeid, maaelu arengut ja Euroopa Kalandusfondi käsitlevates asjaomastes alusaktides.

([1]) ELT L 277, 21.10.2005, lk 1.
([2]) ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.
([3]) ELT L 210, 31.7.2006, lk 12.
([4]) ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.
([5]) ELT L 210, 31.7.2006, lk 79.
([6]) ELT L 223, 15.8.2006, lk 1.

▼B

Artikkel 177

Rahaliste toetuste maksmine ning vahemaksete ja tagasimaksete tegemine

1. Komisjon maksab fondidest rahalist toetust kooskõlas artiklis 175 osutatud määrustega.

2. Komisjoni vahemaksete tegemise tähtaeg sätestatakse artiklis 175 osutatud määruste kohaselt.

3. Artiklis 175 osutatud määruste kohaselt ei tähenda meetmega seonduvate eelmaksete täielik või osaline tagasimaksmine sellele meetmele fondidest makstava rahalise toetuse vähendamist.

Tagasimakstud summad loetakse vastavalt artikli 21 lõike 3 punktile c sihtotstarbeliseks sisetuluks.

Liikmesriikide tagasimaksete käsitlemist ja tagasimaksete käsitlemise mõju fondidest makstava rahalise toetuse suurusele reguleerivad artiklis 175 osutatud määrused.

4. Erandina artiklist 14 võib eelmaksete tagasimaksmisest tulenevad kulukohustuste assigneeringud, mis on kättesaadavad 31. detsembril, kanda järgmisse eelarveaastasse üle kuni programmi lõpetamiseni ning neid võib vajaduse korral kasutada, tingimusel et muud kulukohustuste assigneeringud ei ole enam kättesaadavad.

5. Eelarve raamatupidamisarvestuses kirjendatakse kulud, sh kulud, mis tuleb kanda asjaomase eelarveaasta 31. jaanuariks seoses maksete assigneeringutega, mis tehakse kättesaadavaks artiklis 179 osutatud ümberpaigutuste tegemisele järgneval kuul, eelarveaasta raamatupidamisarvestusse maksete põhjal, mille komisjon on teinud kulude hüvitamiseks liikmesriikidele asjaomase aasta 31. detsembriks.

Artikkel 178

Assigneeringute vabastamine

1. Komisjon vabastab kulukohustuste assigneeringud automaatselt artiklis 175 osutatud määruste kohaselt.

2. Vabastatud assigneeringud võib uuesti kättesaadavaks teha juhul, kui on tehtud ilmne viga, mida saab süüks panna üksnes komisjonile.

Selleks uurib komisjon eelneval eelarveaastal toimunud assigneeringute vabastamisi ja otsustab assigneeringute vajadust silmas pidades jooksva eelarveaasta 15. veebruariks, kas vastavaid assigneeringuid on vaja uuesti kättesaadavaks teha.

▼M1

3. Vabastatud assigneeringud tehakse uuesti kättesaadavaks, kui:

a) assigneeringud vabastati programmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ([1]) artikliga 20 kehtestatud tulemusreservi kasutamise korrale;

b) assigneeringud vabastati teatava VKEsid toetava rahastamisvahendiga seotud programmist pärast seda, kui liikmesriigi osalemine rahastamisvahendis on lõppenud kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 39 lõike 2 seitsmenda lõiguga.

Artikkel 178a

Kulukohustuste assigneeringute ülekandmine Euroopa ühendamise rahastu puhul

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1316/2013 ([2]) alusel loodud Euroopa ühendamise rahastust rahastatavate projektide assigneeringud eelarveaastatel 2014, 2015 ja 2016, mis on jäänud eelarveaasta lõpuks veel kulukohustustega sidumata, võib üle kanda ainult järgmisse eelarveaastasse.

2. Komisjon esitab ettepanekud eelneva eelarveaasta assigneeringute ülekandmiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt jooksva eelarveaasta 15. veebruariks.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu, viimane kvalifitseeritud häälteenamusega, otsustavad iga ülekandmise ettepaneku üle hiljemalt jooksva eelarveaasta 31. märtsiks.

4. Ülekandmisettepanek kiidetakse heaks, kui lõikes 3 kindlaks määratud tähtpäevaks leiab aset ükskõik milline järgnevatest sündmustest:

a) Euroopa Parlament ja nõukogu kiidavad selle heaks;

b) Euroopa Parlament või nõukogu kiidab selle heaks ja teine institutsioon ei tee selle kohta otsust;

c) Euroopa Parlament ja nõukogu ei tee selle kohta otsust või ei tee otsust ülekandmisettepaneku tagasilükkamise kohta.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129)

▼B

Artikkel 179

Assigneeringute ümberpaigutamine

1. Käesolevas jaotises osutatud tegevuskulude puhul võib komisjon, välja arvatud seoses Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondiga, teha ümberpaigutusi ühest jaotisest teise, tingimusel et asjaomased assigneeringud on ette nähtud samaks otstarbeks artiklis 175 osutatud määruste tähenduses või need on kulud tehniliseks abiks. Komisjon teeb asjaomased otsused järgmise eelarveaasta 31. jaanuariks.

2. Muudel kui lõikes 1 kirjeldatud juhtudel võib komisjon esitada maksete assigneeringute fondidesse ümberpaigutamise ettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule järgneva eelarveaasta 10. jaanuariks. Maksete assigneeringuid võib ümber paigutada igast eelarvepunktist. Euroopa Parlament ja nõukogu otsustavad selliste ümberpaigutuste tegemise artiklis 27 sätestatud korras, kuid käesoleva artikli kohaldamisel on kohaldatavaks tähtajaks kolm nädalat.

3. Kui Euroopa Parlament ja nõukogu ei kiida ümberpaigutamist heaks või kiidavad selle heaks vaid osaliselt, kantakse vastav osa artikli 177 lõikes 5 osutatud kulust järgmise eelarveaasta maksete assigneeringute arvelt.

Artikkel 180

Projektide juhtimine, valik ja auditeerimine

Projektide juhtimist ja valikut ning nende auditeerimist reguleerivad artiklis 175 osutatud määrused.

III JAOTIS

TEADUSUURINGUD

Artikkel 181

Teadusuuringuteks ettenähtud vahendid

1. Esimest ja kolmandat osa kohaldatakse teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse assigneeringute suhtes, kui käesolevast jaotisest ei tulene teisiti.

▼C2

Need assigneeringud kantakse mõnda otsese või kaudse teadustegevusega seonduvat poliitikavaldkonda käsitlevasse eelarvejaotisse või mõnda teadusuuringuid käsitlevasse peatükki mõnes muus jaotises.

▼B

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad teadusuuringute meetmete liike.

►C2 2. ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud, ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning söe ja terase teadusfondi käsitleva protokolliga nr 37 asutatud söe ja terase teadusfondi tuluga seonduvaid assigneeringuid käsitatakse sihtotstarbelise tuluna artikli 21 tähenduses. ◄ Selle tuluga seoses tekkivad kulukohustuste assigneeringud tehakse kättesaadavaks niipea, kui saadaolev summa on eelarvestatud, ja maksete assigneeringud niipea, kui tulu on laekunud.

▼B

3. Käesolevas jaotises osutatud tegevuskulude puhul võib komisjon teha ümberpaigutusi ühest jaotisest teise, tingimusel et assigneeringuid kasutatakse samaks otstarbeks.

▼C2

4. Eksperdid, kellele makstakse palka teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse assigneeringutest, võetakse tööle vastavalt korrale, mille Euroopa Parlament ja nõukogu sätestavad iga teadusuuringute raamprogrammi vastuvõtmisel või vastavalt ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide osalemise eeskirjadele.

▼B

Artikkel 182

Teadusuuringuteks ettenähtud vahenditega seotud kulukohustused

▼C2

1. Kulukohustuste assigneeringud, mis vastavad nende teadusuuringutega seotud projektide täieliku või osalise rakendamata jätmise tulemusel vabastatud kulukohustuste summale, mille jaoks need on eelarvesse kantud, võib erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel teha uuesti kättesaadavaks, kui see on hädavajalik algselt kavandatud programmi elluviimiseks, välja arvatud juhul, kui asjaomase eelarveaasta (eelarveaasta n) eelarve sisaldab selleks otstarbeks vahendeid.

2. Lõikes 1 märgitud eesmärgil vaatab komisjon iga eelarveaasta alguses eelmisel eelarveaastal (eelarveaasta n – 1) vabastatud assigneeringud läbi ja hindab assigneeringute vajadustele tuginedes, kas assigneeringute uuesti kättesaadavaks tegemine on vajalik.

▼B

Nimetatud hindamise alusel võib komisjon esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohased ettepanekud iga eelarveaasta 15. veebruariks, märkides iga eelarvepunkti puhul ära nende assigneeringute uuesti kättesaadavaks tegemise põhjused.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu teevad komisjoni ettepanekute kohta otsuse kuue nädala jooksul. Kui nimetatud tähtajaks ei ole otsust tehtud, loetakse ettepanekud heakskiidetuks.

Kulukohustuste summa, mis eelarveaastal n uuesti kättesaadavaks tehakse, ei tohi mingil juhul ületada 25 % eelarveaastal n-1 samal eelarvereal vabastatud assigneeringute kogusummast.

4. Uuesti kättesaadavaks tehtud kulukohustuste assigneeringuid ei kanta järgmisse eelarveaastasse üle.

Uuesti kättesaadavaks tehtud kulukohustuste assigneeringutega seonduvad juriidilised kohustused võetakse 31. detsembriks eelarveaastal n.

Eelarveaasta n lõpus vabastab vastutav eelarvevahendite käsutaja selliste uuesti kättesaadavaks tehtud kulukohustuste assigneeringute kasutamata saldo lõplikult.

▼B

Artikkel 183

Teadusuuringute Ühiskeskus

1. Teadusuuringute Ühiskeskus võib mujale kui artikli 181 lõikes 1 osutatud jaotistesse ja peatükkidesse kantud assigneeringute arvelt saada raha osalemiseks esimese osa V ja VI jaotises kirjeldatud hanke- ja toetuste andmise menetlustes, mida rahastatakse täielikult või osaliselt eelarvest.

Hanke- ja toetuste andmise menetlustes osalemise eesmärgil käsitatakse Teadusuuringute Ühiskeskust liikmesriigis asuva juriidilise isikuna.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte Teadusuuringute Ühiskeskust käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

2. Assigneeringuid, mis on seotud järgmisega, käsitletakse sihtotstarbeliste tuludena artikli 21 lõike 2 tähenduses:

a) hanke- ja toetuste andmise menetlused, milles Teadusuuringute Ühiskeskus osaleb,

b) tegevused, mida Teadusuuringute Ühiskeskus teostab kolmandate isikute nimel, või

c) tegevused, mida teostatakse teiste institutsioonide või komisjoni muude talitustega tehniliste või teadusteenuste osutamiseks sõlmitud halduskokkulepete alusel.

Esimese lõigu punktides a ja c osutatud tulust tulenevad kulukohustuste assigneeringud tehakse kättesaadavaks niipea, kui saadaolev summa on eelarvestatud.

Esimese lõigu punktis c osutatud tegevuse puhul tühistatakse assigneeringud, mida ei ole viie aasta jooksul kasutatud.

▼C2

3. Assigneeringute kasutamist kajastatakse eelarve tulemiaruandes sisalduvas analüütilises arvestuses asjaomaste meetmeliikide kaupa; seda kajastatakse eraldi tuludest, mis saadakse kolmandate (era- või avalik-õiguslike) isikute poolsest rahastamisest, ja tuludest, mis saadakse muude teenuste eest, mida komisjon osutab kolmandatele isikutele.

▼B

4. Kui Teadusuuringute Ühiskeskus osaleb kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 toetuste andmise või hankemenetlustes, ei kohaldata tema suhtes artiklis 106, artikli 107 lõike 1 punktides b ja c, artiklites 108 ja 109 ning artikli 131 lõigetes 4 ja 5 sätestatud tingimusi, mis käsitlevad hanke- ja toetuste andmise menetlustest kõrvalejätmist ja rahalisi karistusi.

Samuti eeldatakse, et Teadusuuringute Ühiskeskus täidab majandusliku ja finantssuutlikkuse nõudeid.

Teadusuuringute Ühiskeskus vabastatakse artiklites 115 ja 134 osutatud tagatise esitamise nõudest.

5. Esimese osa V jaotises käsitletud hankelepingute sõlmimise korda ei kohaldata tegevuse suhtes, mida Teadusuuringute Ühiskeskus teostab kolmandate isikute nimel.

6. Erandina artiklist 26 võib komisjon poliitikavaldkonda „Otsene teadustegevus” käsitleva eelarvejaotise piires teha peatükkide vahel ümberpaigutusi kuni 15 % ulatuses selle eelarverea assigneeringutest, kust ümberpaigutus tehakse.

▼B

IV JAOTIS

VÄLISTEGEVUS

1. PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 184

Välistegevus

1. Esimest ja kolmandat osa kohaldatakse eelarvest rahastatava välistegevuse suhtes, kui käesolevast jaotisest ei tulene teisiti.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad meetmeid, mida võib rahastada välistegevuse raames.

2. Komisjon kasutab lõikes 1 osutatud meetmeteks mõeldud assigneeringuid:

a) kas komisjoni enda poolt antava abi raames, või

b) partnerluses artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktis i osutatud kolmanda riigiga rahastamislepingule allakirjutamise kaudu.

3. Kui välistegevust kaasrahastatakse nii eelarvesse kantud assigneeringutest kui ka artikli 21 lõike 2 punktis b osutatud sihtotstarbelisest välistulust, makstakse vahendid, mis on artikli 189 lõikes 2 osutatud lepinguperioodi lõppemisel asjaomase meetme puhul kulukohustustega ikka veel sidumata, proportsionaalselt tagasi, arvates neist eelnevalt maha ühekordse makse, mis vastab auditi-, hindamis- ja ettenägematute kulude assigneeringutele, mille võib kulukohustustega siduda hiljem.

4. Artikli 90 lõike 4 teist lõiku ei kohaldata käesolevas jaotises osutatud meetmete suhtes.

▼C2

Kui otsese eelarve täitmise raames rakendatava välismeetme toetus on üle 5 000 000 euro, võib kogu meetme vältel jääda tasaarvestamata maksimaalselt kaks eelmakset.

▼B

2. PEATÜKK

Meetmete rakendamine

1. Jagu

Üldsätted

Artikkel 185

Välismeetmete rakendamine

Käesolevas jaotises kirjeldatud meetmeid võib rakendada kas otseselt komisjon vastavalt artikli 58 lõike 1 punktile a, koostöös liikmesriikidega vastavalt artikli 58 lõike 1 punktile b või kaudselt iga artikli 58

▼B

lõike 1 punkti c kohaselt volitatud üksus või isik kooskõlas artiklite 58–63 asjakohaste sätetega. Välistegevuseks mõeldud assigneeringud võib ühise eesmärgi saavutamiseks kombineerida muudest allikatest pärinevate rahaliste vahenditega.

2. Jagu

Eelarvetoetus ja mitme rahastajaga usaldusfondid

Artikkel 186

Eelarvetoetuse kasutamine

1. Kui asjaomastes alusaktides on nii sätestatud, võib komisjon anda eelarvetoetust toetust saavale kolmandale riigile, kui nimetatud riigi avaliku sektori vahendite haldamine on piisavalt läbipaistev, usaldusväärne ja tõhus.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte eelarvetoetuse kasutamist ja vahendite saajate kohustusi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

2. Artiklis 84 osutatud rahastamisotsuses näidatakse üksikasjalikult ära toetust saavale kolmandale riigile eelarvetoetuse andmise eesmärgid ja oodatavad tulemused. Liidu rahalise toetuse maksmine põhineb lõikes 1 osutatud tingimuste täitmisel, kaasa arvatud avaliku sektori vahendite haldamise parandamine, ning selgetel ja objektiivsetel tulemusnäitajatel, mis on aluseks asjaomases valdkonnas aja jooksul saavutatud edusammude mõõtmiseks.

▼C2

3. Komisjon lisab vastavasse artikli 184 lõike 2 punkti b kohaselt sõlmitud rahastamislepingusse asjakohased sätted, mille kohaselt toetust saav kolmas riik kohustub viivitamata hüvitama asjaomaseks meetmeks antud toetuse tervikuna või osaliselt, kui esineb tõendeid, et kõnealuse riigi poolne tõsine eeskirjade eiramine on muutnud liidu asjaomaste vahendite maksmise põhjendamatuks.

Esimeses lõigus nimetatud hüvitamiseks võib kohaldada artikli 80 lõike 1 teist lõiku.

4. Komisjon toetab toetust saavates kolmandates riikides parlamentaarse kontrolli ja auditivõimekuse arendamist ning läbipaistvuse suurendamist ja üldsuse teabele juurdepääsu parandamist.

▼B

Artikkel 187

Liidu välistegevuse usaldusfondid

1. Komisjon võib hädaolukorra aegsete, hädaolukorra järgsete või temaatiliste meetmete jaoks asutada usaldusfonde teiste rahastajatega sõlmitud kokkulepete alusel. Iga usaldusfondi asutamisaktis määratakse kindlaks fondi eesmärgid.

▼B

2. Liidu usaldusfonde rakendatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse, proportsionaalsuse, mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtetega ning igas asutamisaktis kindlaksmääratud konkreetsete eesmärkidega.

▼C2

Liidu usaldusfonde rakendab otseselt komisjon kooskõlas artikli 58 lõike 1 punktiga a, välja arvatud hädaolukorraaegsete või -järgsete meetmete jaoks ette nähtud liidu usaldusfondide puhul, mida võib rakendada ka kaudselt, delegeerides eelarve täitmisega seotud ülesanded artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktide i, ii, v ja vi kohaselt üksustele.

▼B

3. Liidu usaldusfondid peavad vastama järgmistele tingimustele:

a) liidu sekkumine annab lisaväärtust: usaldusfonde luuakse ja rakendatakse liidu tasandil, kui nende eesmärgid on eelkõige oma ulatuse või potentsiaalse mõju tõttu paremini saavutatavad pigem liidu kui riigi tasandil;

b) liidu usaldusfondid peavad muutma liidu poliitiliselt selgelt nähtavaks ja andma juhtimiseeliseid ning tagama parema liidu kontrolli riskide ning liidu rahalise toetuse ja muude rahastajate rahalise osaluse väljamaksete üle. Neid ei tohiks luua, kui nad vaid dubleerivad muid olemasolevaid rahastamiskanaleid või sarnaseid rahastamisvahendeid ega täienda neid.

4. Iga liidu usaldusfondi juurde luuakse rahastajate esindatuse tagamiseks nõukogu, mille eesistuja on komisjon ja vaatlejateks toetust mitteandvad liikmesriigid ning mis teeb otsuseid vahendite kasutamise üle.

5. Liidu usaldusfondid luuakse nende asutamisaktis kindlaksmääratud piiratud ajavahemikuks. Komisjon võib asjaomase liidu usaldusfondi nõukogu taotluse korral teha otsuse fondi tegevusaja pikendamise kohta.

Euroopa Parlament ja/või nõukogu võivad vajaduse korral nõuda, et komisjon lõpetaks assigneeringud usaldusfondile või vaataks läbi usaldusfondi asutamisakti, et fond likvideerida. Sellisel juhul tagastatakse allesjäänud vahendid proportsionaalselt eelarvesse üldtuluna ning toetust andnud liikmesriikidele ja muudele rahastajatele.

6. Liidu rahaline toetus ja teiste rahastajate rahaline osalus paigutatakse selleks otstarbeks ettenähtud pangakontole. Liidu rahaline toetus kantakse nimetatud pangakontole maksetaotluste alusel, mis peavad olema väljamaksete prognoosidega nõuetekohaselt põhjendatud, võttes arvesse kontol kättesaadavate summade saldot ja sellest tulenevat lisamaksete vajadust. Väljamaksete prognoosid tuleb teha igal aastal või vajaduse korral iga poole aasta tagant.

Rahalist toetust ja rahalist osalust ei integreerita eelarvesse ja neid haldab komisjon volitatud eelarvevahendite käsutaja vastutusel.

▼B

Komisjoni peaarvepidaja on ühtlasi ka liidu usaldusfondi peaarvepidaja. Peaarvepidaja vastutab raamatupidamisarvestuse korra ja kõikidele liidu usaldusfondidele ühise kontoplaani kehtestamise eest.

Komisjoni siseaudiitoril ja kontrollikojal on usaldusfondi suhtes samasugused volitused nagu neil on komisjoni muude meetmete suhtes.

Usaldusfondi pangakonto avab ja sulgeb peaarvepidaja.

Komisjon tagab, et peaarvepidaja ja eelarvevahendite käsutaja ülesanded hoitakse rangelt lahus.

Vahendite kulukohustustega sidumise ja väljamaksmise eest vastutavad komisjoni finantsjuhtimises osalejad, nagu määratletud esimese osa IV jaotise 3. peatükis.

7. Komisjonil on õigus kasutada kuni 5 % usaldusfondi koondatud summast oma halduskulude katteks aastatel, mil lõikes 6 osutatud rahalist toetust ja rahalist osalust on hakatud kasutama. Selliseid haldustasusid käsitatakse kogu usaldusfondi tegevusaja jooksul sihtotstarbeliste tuludena artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses.

Peaarvepidaja täidab usaldusfondist rahastatud meetmetega seotud sissenõudekorraldusi. Sissenõudekorralduste alusel tehtud tagasimaksetest saadud tulu kantakse uuesti usaldusfondi pangakontole. Sissenõudekorralduste tühistamine ja sissenõudmisest loobumine toimub artiklis 80 osutatud eeskirjade kohaselt.

8. Komisjon esitab liidu usaldusfondi loomist, tegevusaja pikendamist ja likvideerimist käsitlevate otsuste eelnõud pädevale komiteele, mis on ette nähtud alusaktis, mille kohaselt liidu usaldusfondile antakse liidu rahalist toetust.

9. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte välistegevuse usaldusfondide haldamise, aruandluse ja juhtimise üksikasjalike eeskirjade kohta.

10. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjaliku ja üksikasjaliku aruande, milles käsitletakse liidu usaldusfondidest toetust saanud meetmeid, nende rakendamist ja tulemuslikkust ning raamatupidamise aastaaruandeid. ►C2 Komisjon lisab selle aruande artikli 66 lõike 9 kolmandas lõigus osutatud tegevusaruannete kokkuvõttele. ◄

3. Jagu

Muud eelarve täitmise viisid

Artikkel 188

Välismeetmete rakendamine kaudse eelarve täitmise raames

▼C2

1. Komisjon ja liidu delegatsioonid teostavad järelevalvet artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt kaudse eelarve täitmise raames rakendatavate meetmete üle kooskõlas artikli 56 lõikega 2. Sellist järelevalvet teostatakse kas eelneva heakskiitmise, järelkontrolli või liitmenetluse abil.

▼B

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad välismeetmete rakendamist kaudse eelarve täitmise raames.

Artikkel 189

Välismeetmete rakendamist käsitlevad rahastamislepingud

1. Rakendatavate välismeetmete kohta sõlmitakse üks või mitu järgmist lepingut:

a) rahastamisleping komisjoni ja artiklis 185 osutatud üksuse või isiku vahel;

▼C2

b) leping või toetusleping komisjoni ja meetmete rakendamise eest vastutavate füüsiliste või juriidiliste isikute vahel.

Välisabi andmise tingimused sätestatakse dokumendis, mille alusel esimese lõigu punktides a ja b ette nähtud rahastamislepinguid, lepinguid või toetuslepinguid hallatakse.

▼B

2. Rahastamislepingud lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud üksustega sõlmitakse 31. detsembriks aastal n+1, kusjuures aasta n on eelarvelise kulukohustuse võtmise aasta.

Rahastamislepingutes sätestatakse ajavahemik, mille jooksul lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud üksused sõlmivad kõik individuaalsed lepingud ja toetuslepingud, millega meedet rakendatakse. See ajavahemik ei ole pikem kui kolm aastat alates rahastamislepingu sõlmimise päevast, välja arvatud:

a) mitme rahastajaga meetmete puhul;

b) auditeerimist ja hindamist käsitlevate individuaalsete lepingute korral;

c) järgmiste erandlike asjaolude esinemisel:

i) lepingute lisalepingud on juba sõlmitud;

ii) individuaalsed lepingud tuleb sõlmida kehtiva lepingu ennetähtaegse lõpetamise järel;

iii) üksuses, kellele on delegeeritud asjaomased ülesanded, on toimunud muudatused.

3. Lõiget 2 ei kohaldata jagatud kulukohustuste kaudu rakendatavate mitmeaastaste programmide suhtes järgmistel juhtudel:

a) ühinemiseelse abi rahastamisvahend;

b) Euroopa naabrus- ja partnerluspoliitika rahastamisvahend.

Neil juhtudel vabastab komisjon kulukohustuste assigneeringud automaatselt kooskõlas valdkondlike eeskirjadega.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad välismeetmete rakendamist käsitlevaid rahastamislepinguid üksustega.

▼B

3. PEATÜKK

Hanked

Artikkel 190

Välistegevuse valdkonna hanked

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte välistegevuse valdkonna hangete üksikasjalike eeskirjade kohta.

2. Esimese osa V jaotise 1. peatükki, mis käsitleb hangetega seotud üldsätteid, kohaldatakse käesoleva jaotisega hõlmatud hankelepingute suhtes, kui käesoleva määruse kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktides sisalduvatest erisätetest, mis käsitlevad välislepingute piirmäärasid ja nende sõlmimise korda, ei tulene teisiti. Hankijaks käesoleva peatüki tähenduses on:

a) komisjon ühe või mitme kolmanda riigi nimel ja arvel;

b) artiklis 185 osutatud üksused ja isikud, kellele on delegeeritud asjaomased eelarve täitmisega seotud ülesanded.

▼C2

3. Hankemenetlused tuleb sätestada artiklis 189 sätestatud rahastamislepingutes.

▼B

4. Käesolevat peatükki ei kohaldata valdkondlike alusaktidega kriisiohjamis-, kodanikukaitse- ja humanitaarabioperatsioonide korral rakendatavate meetmete suhtes.

Artikkel 191

Hankemenetluses osalemise eeskirjad

1. Hankemenetluses võivad võrdsetel tingimustel osaleda kõik isikud, kes kuuluvad aluslepingute reguleerimisalasse, ja kõik teised füüsilised ja juriidilised isikud vastavalt asjaomast koostöövaldkonda käsitlevate alusaktide erisätetele.

2. Artikli 54 lõikes 2 osutatud juhtudel ning erandlikel asjaoludel, mida vastutav eelarvevahendite käsutaja on nõuetekohaselt põhjendanud, võidakse otsustada lubada hankemenetluses osaleda lõikega 1 hõlmamata kolmandate riikide kodanikel.

3. Kui kohaldatakse kauba- ja teenusturgude avamist käsitlevat kokkulepet, mille osaliseks on liit, võivad eelarvest rahastatavates hangetes kõnealuses kokkuleppes sätestatud tingimustel osaleda ka lõigetega 1 ja 2 hõlmamata kolmandate riikide kodanikud.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte hankemenetlustes osalemise üksikasjalike eeskirjade kohta.

▼B

4. PEATÜKK

Toetused

Artikkel 192

Välistegevuse täies ulatuses rahastamine

Meedet võidakse eelarvest täies ulatuses rahastada üksnes juhul, kui see on meetme rakendamiseks hädavajalik.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad välistegevuse täies ulatuses rahastamist.

Artikkel 193

Välistegevuse toetuste suhtes kohaldatavad eeskirjad

Artiklis 185 osutatud üksuste poolt kaudse eelarve täitmise raames kohaldatavad toetuste andmise menetlused sätestatakse komisjoni ja nimetatud üksuste vahel sõlmitud lepingutes.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad kaudse eelarve täitmise raames kohaldatavaid toetuste andmise menetlusi.

5. PEATÜKK

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimine

Artikkel 194

Välistegevuse auditeerimine liidu tasandil

Igas komisjoni ja artiklis 185 osutatud üksuse vahel sõlmitud lepingus, toetuslepingus või toetuse andmise otsuses tuleb selgesõnaliselt sätestada komisjoni ja kontrollikoja õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on saanud liidu vahendeid.

V JAOTIS

EUROOPA AMETID

Artikkel 195

Euroopa ametid

1. Käesoleva jaotise kohaldamisel on Euroopa ametid ühe või mitme institutsiooni loodud haldusüksused, mille ülesanne on täita valdkondadevahelisi eriülesandeid.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad Euroopa ametite reguleerimisala ja institutsioonidepoolset volituste delegeerimist Euroopa ametitele.

▼B

2. Käesolevat jaotist, välja arvatud artikleid 198, 199 ja 200, kohaldatakse OLAFi tegevuse suhtes.

3. Esimest ja kolmandat osa kohaldatakse Euroopa ametite tegevuse suhtes, kui käesolevast jaotisest ei tulene teisiti.

Artikkel 196

Euroopa ametite assigneeringud

1. Iga Euroopa ameti assigneeringud, mille kogusumma kantakse eraldi eelarvereale komisjoni eelarvejaos, esitatakse üksikasjalikult selle eelarvejao lisas.

Lisa esitatakse tulude ja kulude eelarvestusena, mis on liigendatud samamoodi kui eelarvejaod.

Sellesse lisasse kantud assigneeringutest kaetakse iga Euroopa ameti kõik rahalised vajadused, mis tal tekivad ülesannete täitmisel institutsioonide nimel.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad assigneeringuid Euroopa ametitele, sealhulgas teatavate ülesannete delegeerimist peaarvepidaja poolt, sularahahaldust ja pangakontosid.

2. Iga Euroopa ameti ametikohtade loetelu lisatakse komisjoni omale.

3. Iga Euroopa ameti juhataja otsustab lõikes 1 sätestatud lisa piires tehtavad ümberpaigutused. Komisjon teatab sellistest ümberpaigutustest Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. Iga Euroopa ameti raamatupidamise aastaaruanded moodustavad artiklis 141 osutatud liidu raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Artikkel 197

Euroopa ametite eelarvevahendite käsutaja

Komisjon delegeerib iga Euroopa ameti jaoks lisasse kantud assigneeringute osas eelarvevahendite käsutaja volitused asjaomase Euroopa ameti juhatajale artikli 65 kohaselt.

Artikkel 198

Institutsioonidevaheliste Euroopa ametite raamatupidamisarvestus

1. Iga institutsioonidevaheline Euroopa amet peab oma kulude kohta analüütilist arvestust, mille alusel saab kindlaks teha nende teenuste osakaalu, mis ta on igale institutsioonile osutanud. Asjaomase Euroopa ameti juhataja võtab raamatupidamissüsteemi põhimõtted vastu pärast juhatuselt heakskiidu saamist.

2. Selgitustes eraldi eelarverea kohta, kuhu on kantud kõik institutsioonidevahelise Euroopa ameti assigneeringud, esitatakse eelarvestus nende teenuste maksumuse kohta, mida amet igale institutsioonile osutab. Eelarvestus põhineb lõikes 1 sätestatud analüütilisel arvestusel.

▼B

3. Iga institutsioonidevaheline Euroopa amet teatab asjaomastele institutsioonidele analüütilise arvestuse tulemustest.

Artikkel 199

▼C2

Eelarvevahendite käsutaja volituste delegeerimine institutsioonidevahelistele Euroopa ametitele

▼B

1. Iga institutsioon võib delegeerida eelarvevahendite käsutaja volitused oma eelarvejakku kantud assigneeringute haldamiseks institutsioonidevahelise Euroopa ameti juhatajale ning kehtestab nende volituste piirid ja tingimused.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad eelarvevahendite käsutaja volituste delegeerimist institutsioonidevahelise Euroopa ameti juhatajale.

2. Komisjoni siseaudiitor täidab kõiki esimese osa IV jaotise 9. peatükis sätestatud kohustusi.

Artikkel 200

Teenuste osutamine kolmandatele isikutele

Kui Euroopa amet teeb oma ülesannete raames kolmandatele isikutele tarneid rahalise tasu eest, kehtestab selle juhataja selliste tarnete tegemise korra ja vastavat raamatupidamisarvestust käsitlevad eeskirjad pärast juhatuselt heakskiidu saamist.

VI JAOTIS

HALDUSASSIGNEERINGUD

Artikkel 201

Üldsätted

1. Esimest ja kolmandat osa kohaldatakse haldusassigneeringute suhtes, kui käesolevast jaotisest ei tulene teisiti.

2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte haldusassigneeringute ja üüritagatiste ulatust käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.

Artikkel 202

Kulukohustused

1. Iga aasta 15. oktoobrist võib jooksvaid halduskulusid eelnevalt siduda kulukohustustega järgnevaks eelarveaastaks ettenähtud assigneeringute arvelt. Sellised kulukohustused ei tohi siiski ületada ühte neljandikku Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustatud jooksva eelarveaasta vastaval eelarvereal esitatud assigneeringutest. Need ei tohi olla seotud uute sellist liiki kuludega, mida ei ole viimases nõuetekohaselt vastuvõetud eelarves veel üldiselt heaks kiidetud.

▼B

2. Kulusid, mis õigusnormide või lepingusätete kohaselt tuleb tasuda ette, näiteks üürikulud, võidakse tasuda alates 1. detsembrist järgneva eelarveaasta assigneeringute arvelt. Sel juhul lõikes 1 nimetatud piirangut ei kohaldata.

Artikkel 203

Haldusassigneeringuid käsitlevad erisätted

1. Haldusassigneeringud on liigendamata assigneeringud.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad konkreetseid haldusassigneeringuid, sealhulgas kinnisvaralepinguid ja institutsioonide töötajatele makstavat avanssi.

2. Halduskulud, mis tulenevad lepingutest, mis hõlmavad eelarveaastast kaugemale ulatuvaid ajavahemikke kas tulenevalt kohalikest tavadest või seadmete tarnimisest, kantakse selle eelarveaasta eelarvesse, mil kulud kantakse.

3. Iga institutsioon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 1. juuniks töödokumendi oma kinnisvarapoliitika kohta, mis sisaldab järgmist teavet:

a) iga hoone kohta asjaomaste eelarveridade assigneeringutega kaetavad kulud ja põrandapind;

b) oodatavad muutused põrandapinda ja asukohti hõlmavas üldises kavas järgnevatel aastatel ja selliste kavandamisjärgus olevate kinnisvaraprojektide kirjeldus, mis on juba kindlaks määratud;

c) lõplikud tingimused ja kulud ning asjakohane teave selliste uute kinnisvaraprojektide elluviimise kohta, mis on varem esitatud Euroopa Parlamendile ja nõukogule artikli 195 lõigetes 4 ja 5 sätestatud menetluse kohaselt ja mis ei sisaldu eelneva aasta töödokumentides.

4. Iga kinnisvaraprojekti puhul, millel on tõenäoliselt oluline rahaline mõju eelarvele, teavitab institutsioon Euroopa Parlamenti ja nõukogu võimalikult aegsasti vajatavast põrandapinnast ja eelplaneerimisest enne, kui toimub kohaliku turu uurimine kinnisvaralepingu puhul või esitatakse pakkumuse esitamise ettepanekud ehitustööde puhul.

5. Iga kinnisvaraprojekti puhul, millel on tõenäoliselt oluline rahaline mõju eelarvele, esitab institutsioon kinnisvaraprojekti, sealhulgas selle maksumuse üksikasjaliku hinnangu ja rahastamise, samuti selliste lepinguprojektide loetelu, mida kavatsetakse kasutada, ning taotleb enne lepingute sõlmimist Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiitu. Institutsiooni taotlusel käsitatakse kinnisvaraprojektiga seoses esitatud dokumente konfidentsiaalsena.

Euroopa Parlament ja nõukogu teevad otsuse kinnisvaraprojekti kohta nelja nädala jooksul alates hetkest, mil mõlemad institutsioonid selle kätte said, välja arvatud vääramatu jõu korral.

▼B

Kinnisvaraprojekt loetakse heakskiidetuks pärast nimetatud neljanädalase ajavahemiku möödumist, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu teevad selle ajavahemiku jooksul ettepaneku suhtes keelduva otsuse.

Kui Euroopa Parlament ja/või nõukogu esitab nimetatud neljanädalase ajavahemiku jooksul nõuetekohaselt põhjendatud argumente, pikendatakse seda ajavahemikku üks kord kahe nädala võrra.

Kui Euroopa Parlament või nõukogu teeb kinnisvaraprojekti suhtes keelduva otsuse, võtab asjaomane institutsioon oma ettepaneku tagasi ning võib esitada uue ettepaneku.

6. Vääramatu jõu korral võib lõikes 4 sätestatud teabe esitada koos kinnisvaraprojektiga. Euroopa Parlament ja nõukogu teevad otsuse kinnisvaraprojekti kohta kahe nädala jooksul alates hetkest, mil mõlemad institutsioonid selle kätte said. Kinnisvaraprojekt loetakse heakskiidetuks pärast nimetatud kahenädalase ajavahemiku möödumist, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament ja/või nõukogu teeb selle ajavahemiku jooksul ettepaneku suhtes keelduva otsuse.

7. Järgmisi toiminguid peetakse kinnisvaraprojektideks, millel on tõenäoliselt oluline rahaline mõju eelarvele:

i) maa soetamine;

ii) hoonete soetamine, müük või ehitamine või nende konstruktsioonide renoveerimine või nimetatud elemente kombineeriv projekt, mida rakendatakse sama ajavahemiku jooksul ja mille väärtus ületab 3 000 000 eurot;

iii) uute kinnisvaralepingute sõlmimine (sealhulgas kasutusvaldus, pikaajalised üürilepingud ja kehtivate kinnisvaralepingute uuendamine vähem soodsatel tingimustel), mida ei ole nimetatud punktis ii ja mille kulu aastas on vähemalt 750 000 eurot;

iv) kehtivate kinnisvaralepingute pikendamine või uuendamine (sealhulgas kasutusvaldus ja pikaajalised üürilepingud) samadel või soodsamatel tingimustel, mille kulu aastas on vähemalt 3 000 000 eurot.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka institutsioonidevahelise iseloomuga kinnisvaraprojektide ning liidu delegatsioonide suhtes.

8. Ilma et see piiraks artikli 17 kohaldamist võib kinnisvara soetamise projekti rahastada laenuga, kui Euroopa Parlament ja nõukogu on selle eelnevalt heaks kiitnud.

Laenulepingud sõlmitakse ja laen makstakse tagasi kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ja viisil, millega tagatakse liidu finantshuvide parimal viisil järgimine.

Kui institutsioon teeb ettepaneku rahastada soetamist laenuga, näidatakse esitatavas rahastamiskavas, millele lisatakse taotlus saada eelnevalt asjaomase institutsiooni heakskiit, eelkõige ära maksimaalne rahastamise määr, rahastamisperiood, rahastamisliik, rahastamistingimused ja sääst võrreldes muud liiki lepingutingimustega.

Euroopa Parlament ja nõukogu teevad otsuse eelneva heakskiidu taotluse kohta nelja nädala jooksul alates hetkest, mil mõlemad institutsioonid taotluse kätte said, ning seda tähtaega võib pikendada üks kord kahe nädala võrra. Soetamine laenuga loetakse tagasilükatuks, kui Euroopa Parlament ja nõukogu ei kiida seda nimetatud tähtaja jooksul sõnaselgelt heaks.

▼B

VII JAOTIS

EKSPERDID

Artikkel 204

Tasustatud välisekspердid

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte tasustatud välisekspердe käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta, kaasa arvatud erimenetluse kohta selliste füüsilistest isikutest tasustatud välisekspердide valikuks, kes aitavad institutsioone toetustaotluste, projektide ja pakkumuste hindamisel ning avaldavad konkreetsetel juhtudel oma arvamust ja annavad nõu.

Sellistele ekspердidele makstakse tasu eelnevalt kindlaksmääratud summas ja ekspердe valitakse kutsealase suutlikkuse alusel. Valik tehakse valikukriteeriumide alusel, järgides mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja huvide konflikti puudumise põhimõtet.

KOLMAS OSA

LÕPP- JA ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 205

Üleminekusätted

1. Artikli 175 lõikes 1 nimetatud fondide puhul, mille alusaktid tunnistatakse kehtetuks enne 1. jaanuari 2013, võib artikli 178 kohaldamisel vabastatud assigneeringud teha uuesti kättesaadavaks juhul, kui on tehtud ilmne viga, mida saab süüks panna üksnes komisjonile, või kui ilmneb vääramatu jõud, millel on tõsised tagajärjed kõnealustest fondidest toetatavate meetmete rakendamisele.

2. Nende assigneeringute ümberpaigutamise puhul, mis on seotud ***määrustes*** (EÜ) nr 1260/1999, (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 1080/2006, (EÜ) nr 1081/2006, (EÜ) nr 1083/2005, (EÜ) nr 1084/2006 ***ja*** (EÜ) nr 1198/2006 osutatud tegevuskuludega, mille osas tuleb kuni abi lõpetamiseni teha liidu makseid liidu veel täitmata kulukohustuste rahaliseks arveldamiseks, võib komisjon teha ümberpaigutusi ühest jaotisest teise, tingimusel et asjaomased assigneeringud on ette nähtud samal eesmärgil või on seotud liidu algatustega või tehnilise abi ja innovaatiliste meetmetega ning paigutatakse ümber sama laadi meetmetesse.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad üleminekusätteid.

Artikkel 206

Euroopa Parlamendi ja nõukogu teabenõuded

Euroopa Parlamendil ja nõukogul on õigus saada mis tahes teavet ja selgitusi oma pädevuses olevate eelarveküsimuste kohta.

▼B

Artikkel 207

Piirmäärad ja summad

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad kõiki käesolevas määruses sätestatud piirmäärasid ja summasid, ilma et see piiraks artikli 118 kohaldamist.

Artikkel 208

Raamfinantsmäärus ELi toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu alusel asutatud asutustele

1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakti vormis raamfinantsmäärus, mis käsitleb selliseid ELi toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu alusel asutatud asutusi, kellel on juriidilise isiku staatus ja kes saavad eelarvest rahalist toetust.

Raamfinantsmäärus põhineb käesolevas määruses sätestatud eeskirjadel ja põhimõtetel.

Nende asutuste finantseeskirjad ei tohi lahkneda raamfinantsmäärusest, välja arvatud juhul, kui nende erivajadused seda eeldavad ja kui komisjon annab selleks eelnevalt nõusoleku.

2. Heakskiidu lõikes 1 osutatud asutuste eelarvete täitmisele annab nõukogu soovituse põhjal Euroopa Parlament. Lõikes 1 osutatud asutused teevad täielikku koostööd eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses osalevate institutsioonidega ning annavad vajaduse korral mis tahes vajalikku täiendavat teavet, sealhulgas asjakohaste asutuste koosolekutel osalemise kaudu.

3. Komisjoni siseaudiitoril on lõikes 1 osutatud asutuste suhtes samad volitused kui komisjoni suhtes.

►C2 4. Sõltumatu välisaudiitor kontrollib enne seda, kui iga lõikes 1 osutatud asutuse raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritakse komisjoni lõplikusse raamatupidamise aastaaruandesse, kas kõnealuse asutuse tulud, kulud ja finantsseisund on selle asutuse raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt kajastatud. ◄ Kui lõikes 1 osutatud alusaktis ei ole sätestatud teisiti, koostab kontrollikoda kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 287 lõikega 1 aasta eriaruande iga asutuse kohta. Nimetatud aruande koostamisel arvestab kontrollikoda sõltumatu välisaudiitori auditit ja meetmeid, mida on võetud audiitori leidudele reageerimiseks.

Artikkel 209

Näidisfinantsmäärus asutustele, mis põhinevad avaliku ja erasektori partnerlusel

Asutused, millel on juriidilise isiku staatus, mis on asutatud alusaktiga ja millele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine, võtavad vastu oma finantseeskirjad.

▼B

Kõnealused eeskirjad sisaldavad liidu vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise tagamise põhimõtteid.

▼C2

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusaktiga näidisfinantsmäärus, milles sätestatakse liidu vahendite usaldusväärse haldamise tagamiseks vajalikud põhimõtted ning mis põhineb artiklil 60.

▼B

Nende asutuste finantseeskirjad ei tohi lahkneda näidisfinantsmäärusest, välja arvatud juhul, kui nende erivajadused seda eeldavad ja kui komisjon annab selleks eelnevalt nõusoleku.

Artikkel 210

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

▼C2

2. Artiklites 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 ja 209 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni ELi toimimise lepingu artiklis 312 osutatud esimese 2013. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku lõpuni. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kaks aastat enne esimese 2013. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistikukehtivusaja lõppu. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt ajavahemikuks, mis vastab järgnevate mitmeaastaste finantsraamistike kehtivusajale, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab kõnealusele pikendamisele vastuväite hiljemalt kolm kuud enne vastava mitmeaastase finantsraamistiku kehtivusaja lõppu.

▼B

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 ja 209 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea, kui komisjon on vastu võtnud delegeeritud õigusakti, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼B

5. Artiklite 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 ja 209 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule sellele esitanud vastuväiteid, või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 211

Läbivaatamine

Käesolev määrus vaadatakse läbi alati, kui seda peetakse vajalikuks, kuid igal juhul hiljemalt kaks aastat enne esimese 2013. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku lõppu.

Muu hulgas vaadatakse läbi ka esimese osa VIII jaotise sätete rakendamine.

Artikkel 212

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2013, välja arvatud:

a) artiklid 53–57, mille kohaldamist jätkatakse kõikide nende kulukohustuste suhtes, mis on võetud kuni 31. detsembrini 2013;

b) artikli 166 lõike 3 punkt a, mille kohaldamist jätkatakse kõikide nende kulukohustuste suhtes, mis on võetud kuni 31. detsembrini 2012; ning

c) artikli 166 lõike 3 punkt b, mille kohaldamist jätkatakse kulukohustuste suhtes, mis on võetud ajavahemikul 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2013.

Määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 esimese osa VI jaotise kohaldamist võib jätkata toetuslepingute suhtes, mis on alla kirjutatud hiljemalt 31. detsembril 2013, ja toetuse andmise otsuste suhtes, millest on teatatud hiljemalt 31. detsembril 2013 2012. aasta eelarve üldiste kulukohustuste raames või eelnevate aastate kohustuste raames kui vastutav eelarvevahendite käsutaja nii otsustab, võttes nõuetekohaselt arvesse võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtet.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

▼B

Artikkel 213

Läbivaatamine seoses Euroopa välisteenistusega

Artikli 68 lõike 1 kolmas lõik ja artikli 98 lõike 2 teine lõik vaadatakse läbi 2013. aastal, võttes seejuures nõuetekohaselt arvesse Euroopa välisteenistuse ja eelkõige liidu delegatsioonide eripära ning vajaduse korral välisteenistuse piisavat finantsjuhtimise suutlikkust.

Artikkel 214

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013, välja arvatud:

a) artiklid 58–63, mida kohaldatakse ainult alates 1. jaanuarist 2014 võetud kulukohustuste suhtes;

b) artikli 50 lõike 1 teise lõigu punkt ba ja artiklid 82, 139 ja 140, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014;

c) artiklid 177, 179 ja 210, mida kohaldatakse alates 27. oktoober 2012. aasta.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav liikmesriikides.

▼B

LISA

VASTAVUSTABEL

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
ESIMENE OSA	ESIMENE OSA	ÜLDSÄTTED
I JAOTIS	I JAOTIS	►C2 REGULEERIMISESE, REGULEERIMISALA JA MÕISTED ◄
Artikkel 1	Artikkel 1	Reguleerimisese
—	Artikkel 2	Mõisted
Artikkel 2	Artikkel 3	Teiseste õigusaktide kooskõla käesoleva määrusega
—	Artikkel 5	Isikuandmete kaitse
II JAOTIS	II JAOTIS	EELARVEPÕHIMÕTTED
Artikkel 3	Artikkel 6	►C2 Eelarvepõhimõtete järgimine ◄
1. PEATÜKK	1. PEATÜKK	Ühtsuse ja eelarve õigsuse põhimõtted
Artikkel 4	Artikkel 7	Eelarve sisu
Artikkel 5	Artikkel 8	Ühtsuse ja eelarve õigsuse põhimõtteid käsitlevad erieeskirjad
Artikkel 5a	Artikkel 4	Ajavahemikud, kuupäevad ja tähtajad
2. PEATÜKK	2. PEATÜKK	Aastasuse põhimõte
Artikkel 6	Artikkel 9	Määratlus
Artikkel 7	Artikkel 10	Assigneeringute liik
Artikkel 8	Artikkel 11	Tulude ja assigneeringutega seotud raamatupidamine
Artikkel 9	Artikkel 13	Assigneeringute tühistamine ja järgmisse eelarveaastasse ülekandmine
Artikkel 10	Artikkel 14	Sihtotstarbelise tulu järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eeskirjad
Artikkel 11	Artikkel 15	Assigneeringute vabastamine
Artikkel 12	Artikkel 12	Assigneeringute sidumine kulukohustustega
Artikkel 13	Artikkel 16	Eelarve vastuvõtmise hilinemise korral kohaldatavad eeskirjad
3. PEATÜKK	3. PEATÜKK	Tasakaalu põhimõte
Artikkel 14	Artikkel 17	Määratlus ja reguleerimisala
Artikkel 15	Artikkel 18	Eelarveaasta saldo
4. PEATÜKK	4. PEATÜKK	Arvestusühiku põhimõte
Artikkel 16	Artikkel 19	Euro kasutamine
5. PEATÜKK	5. PEATÜKK	Kõikehõlmavuse põhimõte
Artikkel 17	Artikkel 20	Määratlus ja reguleerimisala
Artikkel 18	Artikkel 21	Sihtotstarbeline tulu
Artikkel 19	Artikkel 22	Annetused
Artikkel 20	Artikkel 23	Mahaarvamist ja vahetuskursierinevuste korrigeerimist käsitlevad eeskirjad

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
6. PEATÜKK	6. PEATÜKK	Sihtotstarbelisuse põhimõte
Artikkel 21	Artikkel 24	Üldsätted
Artikkel 22	Artikkel 25	Muude institutsioonide kui komisjoni ümberpaigutused
Artikkel 23	Artikkel 26	Komisjoni ümberpaigutused
Artikkel 24	Artikkel 27	Institutsiooni ümberpaigutusettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule
Artikkel 25	Artikkel 28	Erisätted ümberpaigutamiste kohta
Artikkel 26	Artikkel 29	Erisätete alusel toimuv ümberpaigutamine
7. PEATÜKK	7. PEATÜKK	Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõte
Artikkel 27	Artikkel 30	Säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõte
Artikkel 28	Artikkel 31	Kohustuslik finantsselgitus
—	Artikkel 32	Eelarve täitmise sisekontroll
—	Artikkel 33	Kulutõhusad kontrollisüsteemid
8. PEATÜKK	8. PEATÜKK	Läbipaistvuse põhimõte
Artikkel 29	Artikkel 34	Raamatupidamise aastaaruande, eelarve ja aruannete avaldamine
Artikkel 30	Artikkel 35	Vahendite saajaid käsitleva ja muu teabe avaldamine
III JAOTIS	III JAOTIS	EELARVE KOOSTAMINE JA STRUKTUUR
1. PEATÜKK	1. PEATÜKK	Eelarve koostamine
Artikkel 31	Artikkel 36	Tulude ja kulude eelarvestus
Artikkel 32	Artikkel 37	Artiklis 208 osutatud asutuste eelarve prognoos
Artikkel 33	Artikkel 38	Eelarveprojekt
Artikkel 34	Artikkel 39	Eelarveprojekti kirjalik muutmisettepanek
Artikkel 35	—	—
Artikkel 36	Artikkel 40	Eelarve vastuvõtmisest tulenevad liikmesriikide kohustused
Artikkel 37	Artikkel 41	Paranduseelarve projektid
Artikkel 38	—	—
Artikkel 39	Artikkel 42	Eelarvestuste ja eelarveprojektide varane edastamine
2. PEATÜKK	2. PEATÜKK	Eelarve struktuur ja esitusviis
Artikkel 40	Artikkel 43	Eelarve struktuur
Artikkel 41	Artikkel 44	Eelarve liigendus
Artikkel 42	Artikkel 45	Negatiivsete tulude kajastamise keeld

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
Artikkel 43	Artikkel 46	Eraldised
Artikkel 44	Artikkel 47	Negatiivreserv
Artikkel 45	Artikkel 48	Hädaabireserv
Artikkel 46	Artikkel 49	Eelarve esitusviis
Artikkel 47	Artikkel 50	►C2 Ametikohtade loetelusid käsitlevad eeskirjad ◄
—	3. PEATÜKK	Eelarvedistsipliin
—	Artikkel 51	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga
—	Artikkel 52	Liidu õigusaktide kooskõla eelarvega
IV JAOTIS	IV JAOTIS	EELARVE TÄITMINE
1. PEATÜKK	1. PEATÜKK	Üldsätted
Artikkel 48	Artikkel 53	Eelarve täitmine usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt
Artikkel 49	Artikkel 54	Alusakt ja erandid
Artikkel 50	Artikkel 55	Eelarve täitmine muude institutsioonide kui komisjoni poolt
Artikkel 51	Artikkel 56	Eelarve täitmise volituste delegeerimine
Artikkel 52	Artikkel 57	Huvide konflikt
2. PEATÜKK	2. PEATÜKK	Eelarve täitmise viisid
Artikkel 53	Artikkel 58	Eelarve täitmise viisid
Artikkel 53a	—	—
Artikkel 53b	Artikkel 59	Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega
Artikkel 53c	Artikkel 60	Kaudne eelarve täitmine
Artikkel 53d	—	—
Artikkel 54	Artikkel 61	►C2 Eelhindamine ja delegeerimislepingud ◄
Artikkel 55	Artikkel 62	Rakendusametid
Artikkel 56	—	—
Artikkel 57	Artikkel 63	Volituste delegeerimise piirangud
3. PEATÜKK	3. PEATÜKK	Finantsjuhtimises osalejad
1. jagu	1. jagu	Ülesannete lahususe põhimõte
Artikkel 58	Artikkel 64	Ülesannete lahusus
2. jagu	2. jagu	Eelarvevahendite käsutaja
Artikkel 59	Artikkel 65	Eelarvevahendite käsutaja
Artikkel 60	Artikkel 66	Eelarvevahendite käsutaja volitused ja ülesanded
Artikkel 60a	Artikkel 67	Liidu delegatsioonide juhtide volitused ja ülesanded
3. jagu	3. jagu	Peaarvepidaja

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
Artikkel 61	Artikkel 68	Peaarvepidaja volitused ja ülesanded
Artikkel 62	Artikkel 69	Volitused, mida peaarvepidaja võib delegeerida
4. jagu	4. jagu	Avansikontode haldaja
Artikkel 63	Artikkel 70	Avansikontod
4. PEATÜKK	4. PEATÜKK	Finantsjuhtimises osalejate vastutus
1. jagu	1. jagu	Üldeeskirjad
Artikkel 64	Artikkel 71	Finantsjuhtimises osalejate volituste tagasivõtmine ja kohustuste peatamine
Artikkel 65	Artikkel 72	Eelarvevahendite käsutaja vastutus ebaseadusliku tegevuse, pettuse või korruptsiooni korral
2. jagu	2. jagu	Vastutavate eelarvevahendite käsutajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
Artikkel 66	Artikkel 73	Eelarvevahendite käsutajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
3. jagu	3. jagu	Peaarvepidajate ja avansikontode haldajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
Artikkel 67	Artikkel 74	Peaarvepidajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
Artikkel 68	Artikkel 75	Avansikontode haldajate suhtes kohaldatavad eeskirjad
5. PEATÜKK	5. PEATÜKK	Tulutoimingud
1. jagu	1. jagu	Omavahendite kättesaadavaks tegemine
Artikkel 69	Artikkel 76	Omavahendid
2. jagu	2. jagu	Saadaolevate summade eelarvestus
Artikkel 70	Artikkel 77	Saadaolevate summade eelarvestus
3. jagu	3. jagu	Saadaolevate summade kindlaksmääramine
Artikkel 71	Artikkel 78	Saadaolevate summade kindlaksmääramine
4. jagu	4. jagu	Sissenõudmise kinnitamine
Artikkel 72	Artikkel 79	Sissenõudmise kinnitamine
5. jagu	5. jagu	Sissenõudmine
Artikkel 73	Artikkel 80	Sissenõudmise eeskirjad
Artikkel 73a	Artikkel 81	Aegumistähtaeg
—	Artikkel 82	Liidu nõuete käsitlemine liikmesriikides
Artikkel 74	Artikkel 83	Komisjoni määratud trahvid, rahalised karistused ja kogunenud intressid
6. PEATÜKK	6. PEATÜKK	Kulutoimingud
Artikkel 75	Artikkel 84	Rahastamisotsus
1. jagu	1. jagu	Kulukohustuste võtmine
Artikkel 76	Artikkel 85	Kohustuste liigid
Artikkel 77	Artikkel 86	Kohustuste suhtes kohaldatavad eeskirjad
Artikkel 78	Artikkel 87	Kohustuste suhtes kohaldatavad kontrollid
2. jagu	2. jagu	Kulude tõendamine

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
Artikkel 79	Artikkel 88	Kulude tõendamine
3. jagu	3. jagu	Kulude kinnitamine
Artikkel 80	Artikkel 89	Kulude kinnitamine
4. jagu	4. jagu	Kulude maksmine
Artikkel 81	Artikkel 90	Maksete liigid
Artikkel 82	Artikkel 91	Maksete tegemine kättesaadavate vahendite piires
5. jagu	5. jagu	Kulutoimingute tähtajad
Artikkel 83	Artikkel 92	Tähtajad
7. PEATÜKK	7. PEATÜKK	IT-süsteemid ja e-haldus
Artikkel 84	Artikkel 93	Toimingute elektrooniline haldamine
—	Artikkel 94	Dokumentide edastamine
—	Artikkel 95	e-haldus
—	8. PEATÜKK	Halduspõhimõtted
—	Artikkel 96	Hea haldus
—	Artikkel 97	Õiguskaitsevahenditele osutamine
8. PEATÜKK	9. PEATÜKK	Siseaudiitor
Artikkel 85	Artikkel 98	Siseaudiitori ametisse nimetamine
Artikkel 86	Artikkel 99	Siseaudiitori volitused ja ülesanded
Artikkel 87	Artikkel 100	Siseaudiitori sõltumatus
V JAOTIS	V JAOTIS	AVALIKUD HANKED
1. PEATÜKK	1. PEATÜKK	Üldsätted
1. jagu	1. jagu	Reguleerimisala ja lepingute sõlmimise põhimõtted
Artikkel 88	Artikkel 101	Avaliku hanke lepingute määratlus
Artikkel 89	Artikkel 102	Avaliku hanke lepingute suhtes kohaldatavad põhimõtted
2. jagu	2. jagu	Avalikustamine
Artikkel 90	Artikkel 103	Avaliku hanke lepingute avalikustamine
3. jagu	3. jagu	Hankemenetlused
Artikkel 91	Artikkel 104	Hankemenetlused
Artikkel 92	Artikkel 105	Hankedokumentide sisu
Artikkel 93	Artikkel 106	Hankemenetluses osalemisest kõrvalejätmise kriteeriumid
Artikkel 94	Artikkel 107	Hankemenetlusest kõrvalejätmise kriteeriumid
Artikkel 95	Artikkel 108	Menetlusest kõrvalejätmise juhtumeid käsitlev keskandmebaas
Artikkel 96	Artikkel 109	Haldus- ja rahalised karistused
Artikkel 97	Artikkel 110	Lepingu sõlmimisel kohaldatavad hindamiskriteeriumid
Artikkel 98	Artikkel 111	Pakkumuste esitamine

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
Artikkel 99	Artikkel 112	Võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõte
Artikkel 100	Artikkel 113	Lepingu sõlmimise otsus
Artikkel 101	Artikkel 114	Hankemenetluse tühistamine
4. jagu	4. jagu	Tagatised ja parandusmeetmed
Artikkel 102	Artikkel 115	Tagatised
Artikkel 103	Artikkel 116	Vigade, eeskirjade eiramiste ja pettuse esinemine menetluses
2. PEATÜKK	2. PEATÜKK	Institutsioonide poolt nende endi arvel sõlmitavate lepingute suhtes kohaldatavad sätted
Artikkel 104	Artikkel 117	Hankija
Artikkel 105	Artikkel 118	Kohaldatavad piirmäärad
Artikkel 106	Artikkel 119	Hankemenetluses osalemise kord
Artikkel 107	Artikkel 120	Maailma Kaubandusorganisatsiooni hankelepingute sõlmimise kord
VI JAOTIS	VI JAOTIS	TOETUSED
1. PEATÜKK	1. PEATÜKK	Toetuste ulatus ja vorm
Artikkel 108	Artikkel 121	Toetuste ulatus
—	Artikkel 122	Toetusesaajad
Artikkel 108a	Artikkel 123	Toetuste vorm
—	Artikkel 124	Ühekordsed maksed, ühikuhinnad ja kindlamääralised maksed
2. PEATÜKK	2. PEATÜKK	Põhimõtted
Artikkel 109	Artikkel 125	Toetuste suhtes kohaldatavad üldpõhimõtted
—	Artikkel 126	Rahastamiskõlblikud kulud
—	Artikkel 127	Mitterahaline kaasrahastamine
Artikkel 110	Artikkel 128	Läbipaistvus
Artikkel 111	Artikkel 129	Toetuste mittekumuleerumise põhimõte
Artikkel 112	Artikkel 130	Tagasiulatuva jõu puudumise põhimõte
Artikkel 113	—	—
3. PEATÜKK	3. PEATÜKK	Toetuste andmise menetlus
Artikkel 114	Artikkel 131	Toetustaotlused
Artikkel 115	Artikkel 132	Valiku- ja hindamiskriteeriumid
Artikkel 116	Artikkel 133	Hindamismenetlus
Artikkel 117	—	—
4. PEATÜKK	4. PEATÜKK	Maksmine ja järelevalve
Artikkel 118	Artikkel 134	Eelmaksetagatis

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
Artikkel 119	Artikkel 135	Toetuste maksmine ja järelevalve
—	Artikkel 136	Andmete säilitamise tähtajad
5. PEATÜKK	5. PEATÜKK	Rakendamine
Artikkel 120	Artikkel 137	Rakenduslepingud ja rahaline toetus kolmandatele isikutele
—	VII JAOTIS	AUHINNAD
—	Artikkel 138	Üldeeskirjad
—	VIII JAOTIS	RAHASTAMISVAHENDID
—	Artikkel 139	Reguleerimisala
—	Artikkel 140	Rahastamisvahendite suhtes kohaldatavad põhimõtted ja tingimused
VII JAOTIS	IX JAOTIS	RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE ESITAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUS
1. PEATÜKK	1. PEATÜKK	Raamatupidamise aastaaruande esitamine
Artikkel 121	Artikkel 141	Raamatupidamise aastaaruande struktuur
Artikkel 122	Artikkel 142	Eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne
Artikkel 123	Artikkel 143	Raamatupidamise aastaaruannet reguleerivad eeskirjad
Artikkel 124	Artikkel 144	Raamatupidamispõhimõtted
Artikkel 125	—	—
Artikkel 126	Artikkel 145	Finantsaruanded
Artikkel 127	Artikkel 146	Eelarve täitmise aruanded
Artikkel 128	Artikkel 147	Esialgne raamatupidamise aastaaruanne
Artikkel 129	Artikkel 148	Lõpliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande heakskiitmine
2. PEATÜKK	2. PEATÜKK	Teave eelarve täitmise kohta
Artikkel 130	Artikkel 149	Eelarveliste tagatiste ja riskide aruanne
Artikkel 131	Artikkel 150	Teave eelarve täitmise kohta
3. PEATÜKK	3. PEATÜKK	Raamatupidamisarvestus
1. jagu	1. jagu	Üldsätted
Artikkel 132	Artikkel 151	Raamatupidamissüsteem
Artikkel 133	Artikkel 152	Ühised nõuded institutsioonide raamatupidamissüsteemi kohta
2. jagu	2. jagu	Üldine raamatupidamisarvestus
Artikkel 134	Artikkel 153	Üldine raamatupidamisarvestus
Artikkel 135	Artikkel 154	Üldise raamatupidamisarvestuse kirjed
Artikkel 136	Artikkel 155	Raamatupidamisarvestuse korrigeerimised

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
3. jagu	3. jagu	Eelarve raamatupidamisarvestus
Artikkel 137	Artikkel 156	Eelarve raamatupidamisarvestus
4. PEATÜKK	4. PEATÜKK	Vara inventarinimestikud
Artikkel 138	Artikkel 157	Inventarinimestikud
VIII JAOTIS	X JAOTIS	VÄLISAUDIT JA EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE
1. PEATÜKK	1. PEATÜKK	Välisaudit
Artikkel 139	Artikkel 158	Kontrollikoja tehtav välisaudit
Artikkel 140	Artikkel 159	Auditeerimiseeskirjad ja -menetlused
Artikkel 141	Artikkel 160	Väärtpaberite ja raha kontrollimine
Artikkel 142	Artikkel 161	Kontrollikoja juurdepääsuõigus
Artikkel 143	Artikkel 162	Kontrollikoja aastaaruanne
Artikkel 144	Artikkel 163	Kontrollikoja eriaruanded
2. PEATÜKK	2. PEATÜKK	Eelarve täitmisele heakskiidu andmine
Artikkel 145	Artikkel 164	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse ajakava
Artikkel 146	Artikkel 165	Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus
Artikkel 147	Artikkel 166	Järelmeetmed
Artikkel 147a	Artikkel 167	Euroopa välisteenistust käsitlevad erisätted
TEINE OSA	TEINE OSA	ERISÄTTED
I JAOTIS	I JAOTIS	EUROOPA PÕLLUMAJANDUSE TAGATISFOND
Artikkel 148	Artikkel 168	Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi käsitlevad erisätted
Artikkel 149	Artikkel 169	EAGFi eraldistega seotud kulukohustused
Artikkel 150	Artikkel 170	EAGFi assigneeringutega seotud üldised esialgsed kulukohustused
Artikkel 151	Artikkel 171	EAGFiga seotud eelarveliste kulukohustuste võtmise ajakava
Artikkel 152	Artikkel 172	EAGFi kulude kajastamine raamatupidamisarvestuses
Artikkel 153	Artikkel 173	EAGFi assigneeringute ümberpaigutamine
Artikkel 154	Artikkel 174	EAGFiga seotud sihtotstarbelised tulud
II JAOTIS	II JAOTIS	STRUKTUURIFONDID, ÜHTEKUULUVUSFOND, EUROOPA KALANDUSFOND, EUROOPA MAAELU ARENGU PÕLLUMAJANDUSFOND NING VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA FONDID, MILLE PUHUL EELARVE TÄITMINE TOIMUB KOOSTÖÖS LIIKMESRIIKIDEGA
Artikkel 155	Artikkel 175	Erisätted

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
—	Artikkel 176	Kulukohustuste assigneeringute jaotusest kinnipidamine
Artikkel 156	Artikkel 177	Rahaliste toetuste maksmine ning vahemaksete ja tagasimaksete tegemine
Artikkel 157	Artikkel 178	Assigneeringute vabastamine
Artikkel 158	Artikkel 179	Assigneeringute ümberpaigutamine
Artikkel 159	Artikkel 180	Projektide juhtimine, valik ja auditeerimine
III JAOTIS	III JAOTIS	TEADUSUURINGUD
Artikkel 160	Artikkel 181	Teadusuuringuteks ettenähtud vahendid
Artikkel 160a	Artikkel 182	Teadusuuringuteks ettenähtud vahenditega seotud kulukohustused
Artikkel 161	Artikkel 183	Teadusuuringute Ühiskeskus
IV JAOTIS	IV JAOTIS	VÄLISTEGEVUS
1. PEATÜKK	1. PEATÜKK	Üldsätted
Artikkel 162	Artikkel 184	Välistegevus
2. PEATÜKK	2. PEATÜKK	Meetmete rakendamine
—	1. jagu	Üldsätted
Artikkel 163	Artikkel 185	Välismeetmete rakendamine
—	2. jagu	Eelarvetoetus ja mitme rahastajaga usaldusfondid
—	Artikkel 186	Eelarvetoetuse kasutamine
Artikkel 164 (kehtetuks tunnistatud)	Artikkel 187	Liidu välistegevuse usaldusfondid
—	3. jagu	Muud eelarve täitmise viisid
Artikkel 165	Artikkel 188	Välismeetmete rakendamine kaudse eelarve täitmise raames
Artikkel 166	Artikkel 189	Välismeetmete rakendamist käsitlevad rahastamislepingud
3. PEATÜKK	3. PEATÜKK	Hanked
Artikkel 167	Artikkel 190	Välistegevuse valdkonna hanked
Artikkel 168	Artikkel 191	Hankemenetluses osalemise eeskirjad
4. PEATÜKK	4. PEATÜKK	Toetused
Artikkel 169	Artikkel 192	Välistegevuse täies ulatuses rahastamine
Artikkel 169a	Artikkel 193	Välistegevuse toetuste suhtes kohaldatavad eeskirjad
5. PEATÜKK	5. PEATÜKK	Raamatupidamise aastaaruande auditeerimine
Artikkel 170	Artikkel 194	Välistegevuse auditeerimine liidu tasandil

▼B

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002	Uus määrus	Pealkirjad
V JAOTIS	V JAOTIS	EUROOPA AMETID
Artikkel 171	Artikkel 195	Euroopa ametid
Artikkel 172	Artikkel 196	Euroopa ametite assigneeringud
Artikkel 173	Artikkel 197	Euroopa ametite eelarvevahendite käsutaja
Artikkel 174	Artikkel 198	Institutsioonidevaheliste Euroopa ametite raamatupidamisarvestus
Artikkel 174a	Artikkel 199	►C2 Eelarvevahendite käsutaja volituste delegeerimine institutsioonidevahelistele Euroopa ametitele ◄
Artikkel 175	Artikkel 200	Teenuste osutamine kolmandatele isikutele
Artikkel 176 (kehtetuks tunnistatud)	—	—
VI JAOTIS	VI JAOTIS	HALDUSASSIGNEERINGUD
Artikkel 177	Artikkel 201	Üldsätted
Artikkel 178	Artikkel 202	Kulukohustused
Artikkel 179	Artikkel 203	Haldusassigneeringuid käsitlevad erisätted
VII JAOTIS	VII JAOTIS	EKSPERDID
Artikkel 179a	Artikkel 204	Tasustatud väliseksperdid
KOLMAS OSA	KOLMAS OSA	LÕPP- JA ÜLEMINEKUSÄTTED
I JAOTIS	—	—
Artikkel 180 (kehtetuks tunnistatud)	—	—
Artikkel 181	Artikkel 205	Üleminekusätted
II JAOTIS	—	—
Artikkel 182	Artikkel 206	Euroopa Parlamendi ja nõukogu teabenõuded
—	Artikkel 207	Piirmäärad ja summad
Artikkel 183	Artikkel 210	Delegeeritud volituste rakendamine
Artikkel 185	Artikkel 208	Raamfinantsmäärus ELi toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu alusel asutatud asutustele
—	Artikkel 209	Näidisfinantsmäärus asutustele, mis põhinevad avaliku ja erasektori partnerlusel
Artikkel 184	Artikkel 211	Läbivaatamine
Artikkel 186	Artikkel 212	Kehtetuks tunnistamine
Artikkel 186a	Artikkel 213	Läbivaatamine seoses Euroopa välisteenistusega
Artikkel 187	Artikkel 214	Jõustumine

▼B

ÜHISAVALDUS MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKUGA SEOTUD KÜSIMUSTES

„Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon lepivad kokku finantsmääruse muutmises, et viia sisse aastaid 2014–2020 hõlmavat mitmeaastast finantsraamistikku käsitlenud läbirääkimiste tulemustest tingitud muudatused, mis puudutavad järgmisi punkte:

— hädaabireservi ja Euroopa Ühendamise Rahastust rahastatavate projektide vahendite järgmisse eelarveaastasse ülekandmist käsitlevad eeskirjad;

— kasutamata assigneeringute ja eelarve saldo järgmisse eelarveaastasse ülekandmine ning sellega seotud ettepanek kanda need vahendid maksete ja kulukohustuste reservi;

— Euroopa Arengufondi võimalik võtmine liidu eelarvesse;

— tubakatoodete salakaubaveo vastast võitlust käsitlevatest lepingutest tulenevate rahaliste vahendite käsitlemine.”

ÜHISAVALDUS HOONETEGA SEOTUD KULUDE KOHTA SEOSES ARTIKLIGA 203

„Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon lepivad kokku, et:

1. artikli 203 lõikes 4 ette nähtud varajast hoiatamise menetlust ja artikli 203 lõikes 5 ette nähtud eelneva heakskiidu menetlust ei kohaldata maa tasuta või sümboolse tasu eest soetamisele;

2. artiklis 203 hõlmab mõiste „hooned” ainult mitte-eluhooneid. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad taotleda teavet eluhoonete kohta;

3. erandjuhtudel või kiireloomuliste poliitiliste asjaolude korral võib artikli 203 lõikes 4 osutatud teabe kinnisvaraprojektide kohta, mis käsitlevad ELi delegatsioone või büroosid kolmandates riikides, esitada koos artikli 203 lõikes 5 sätestatud kinnisvaraprojektiga. Sellistel juhtudel kohustuvad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tegelema kinnisvaraprojektiga nii kiiresti kui võimalik;

4. artikli 203 lõigetes 5 ja 6 sätestatud eelneva heakskiidu menetlust ei kohaldata ettevalmistavatele lepingutele või uuringutele, mis on vajalikud kinnisvaraprojekti üksikasjaliku maksumuse ja rahastamise hindamiseks;

5. artikli 203 lõike 7 punktides ii–iv osutatud piirmäärasid 750 000 eurot ja 3 000 000 eurot sisaldavad hoonete sisustustöid; üürilepingute puhul kohaldatakse neid piirmäärasid üürile ilma jooksvate ülalpidamiskuludeta, kuid need sisaldavad hoone sisustustöödega seotud kulusid;

6. artikli 203 lõike 3 punktis a nimetatud kulud ei sisalda jooksvaid ülalpidamiskulusid

7. komisjon annab artiklis 203 ette nähtud menetluse kohaldamise kohta aru üks aasta pärast finantsmääruse jõustumise kuupäeva.”

EUROOPA PARLAMENDI, NÕUKOGU JA KOMISJONI ÜHISAVALDUS ARTIKLI 203 LÕIKE 3 KOHTA

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on kokku leppinud, et tagavad võrdväärsete sätete lisamise raamfinantsmäärusesse ELi lepingu ja Euratomi lepingu alusel asutatud asutuste kohta.